ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 26ης Οκτωβρίου 2017*

«Ανταγωνισμός – Συγκεντρώσεις – Απόφαση με την οποία επιβάλλεται πρόστιμο για πράξη συγκέντρωσης διενεργηθείσα πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της – Άρθρο 4, παράγραφος 1, άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 – Αμέλεια – Αρχή ne bis in idem – Σοβαρότητα της παράβασης – Ύψος του προστίμου»

Στην υπόθεση Τ-704/14,

Marine Harvest ASA, με έδρα το Bergen (Νορβηγία), εκπροσωπούμενη από τον R. Subiotto, QC,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους M. Farley, C. Giolito και F. Jimeno Fernández,

καθής,

με αντικείμενο την ακύρωση, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, της απόφασης C(2014) 5089 τελικό της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την επιβολή προστίμου για πράξη συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 (υπόθεση COMP/M.7184 – Marine Harvest/Morpol), και ή, επικουρικώς, την ακύρωση ή τη μείωση του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Dittrich (εισηγητή), πρόεδρο, J. Schwarcz και V. Tomljenović, δικαστές,

γραμματέας: C. Heeren, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

1 Η προσφεύγουσα, Marine Harvest ASA, είναι νορβηγική εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Όσλο (Νορβηγία) και στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (Ηνωμένες Πολιτείες), η οποία δραστηριοποιείται στον κλάδο της πρωτογενούς επεξεργασίας σολομού στον Καναδά, στη Χιλή, στη Σκοτία, στις Νήσους Φερόες, στην Ιρλανδία και στη Νορβηγία, καθώς και στους κλάδους της εκτροφής και της πρωτογενούς επεξεργασίας λευκής ιππόγλωσσας στη Νορβηγία. Η προσφεύγουσα δραστηριοποιείται επίσης στον κλάδο της δευτερογενούς επεξεργασίας στο Βέλγιο, στη Χιλή, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στη Γαλλία, στην Ιρλανδία, στην Ιαπωνία, στη Νορβηγία, στις Κάτω Χώρες, στην Πολωνία και στην Τσεχική Δημοκρατία.

A. Εξαγορά της Morpol από την προσφεύγουσα

2 Στις 14 Δεκεμβρίου 2012, η προσφεύγουσα σύναψε σύμβαση εξαγοράς μετοχών (Share Purchase Agreement, στο εξής: SPA) με τις Friendmall Ltd και Bazmonta Holding Ltd με αντικείμενο τη μεταβίβαση από τις εταιρίες αυτές των μετοχών της Morpol ASA που είχαν στο χαρτοφυλάκιό τους.

3 Η Morpol είναι νορβηγική επιχείρηση παραγωγής και επεξεργασίας σολομού. Παράγει σολομό εκτροφής και διαθέτει ευρεία γκάμα προϊόντων με προστιθέμενη αξία τα οποία παράγονται από τον σολομό. Δραστηριοποιείται στους κλάδους της εκτροφής και της πρωτογενούς επεξεργασίας σολομού στη Σκοτία και στη Νορβηγία. Δραστηριοποιείται επίσης στον κλάδο της δευτερογενούς επεξεργασίας στην Πολωνία, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στο Βιετνάμ. Πριν από την εξαγορά της από την προσφεύγουσα, η Morpol ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Όσλο.

4 Η Friendmall και η Bazmonta Holding ήταν εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες είχαν συσταθεί και καταχωριστεί στα μητρώα εταιριών στην Κύπρο. Αμφότερες ελέγχονταν από ένα μόνο πρόσωπο, τον M., ιδρυτή και πρώτο πρόεδρο και γενικό διευθυντή της Morpol.

5 Με τη SPA, η προσφεύγουσα απέκτησε περίπου το 48,5 % του εταιρικού κεφαλαίου της Morpol. Η εξαγορά (στο εξής: εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012) ολοκληρώθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012.

6 Στις 17 Δεκεμβρίου 2012, η προσφεύγουσα ανήγγειλε, με ανακοίνωση προς το Χρηματιστήριο, ότι επρόκειτο να πραγματοποιήσει δημόσια προσφορά εξαγοράς των υπολοίπων μετοχών της Morpol. Στις 15 Ιανουαρίου 2013, η προσφεύγουσα πραγματοποίησε, σύμφωνα με τη νορβηγική νομοθεσία που διέπει τη διαπραγμάτευση κινητών αξιών, υποχρεωτική δημόσια προσφορά εξαγοράς των υπολοίπων μετοχών της Morpol, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 51,5 % των μετοχών της εταιρίας. Κατά τις διατάξεις της νορβηγικής νομοθεσίας, ο αποκτών ποσοστό άνω του ενός τρίτου των μετοχών εισηγμένης εταιρίας υποχρεούται να πραγματοποιήσει υποχρεωτική προσφορά εξαγοράς των υπολοίπων μετοχών της εταιρίας αυτής.

7 Στις 23 Ιανουαρίου 2013, το διοικητικό συμβούλιο της Morpol όρισε νέο πρόεδρο-γενικό διευθυντή, σε αντικατάσταση του M., ο οποίος στο μεταξύ είχε υποβάλει την παραίτησή του και επρόκειτο να εγκαταλείψει τη θέση του την 1η Μαρτίου 2013, σύμφωνα με σχετική δέσμευση που είχε περιληφθεί στην SPA.

8 Μετά το πέρας της περιόδου αποδοχής της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς στις 12 Μαρτίου 2013, η προσφεύγουσα κατείχε συνολικά το 87,1 % των μετοχών της Morpol. Συγκεκριμένα, χάρη στη δημόσια προσφορά εξαγοράς, η προσφεύγουσα απέκτησε μετοχές που αντιστοιχούσαν περίπου στο 38,6 % του κεφαλαίου της Morpol, επιπλέον των μετοχών που αντιστοιχούσαν στο 48,5 % του κεφαλαίου της Morpol, τις οποίες είχε αποκτήσει κατά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012.

9 Η απόκτηση των υπολοίπων μετοχών της Morpol πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2013. Στις 15 Νοεμβρίου 2013, η έκτακτη γενική συνέλευση αποφάσισε να ζητήσει τη διαγραφή των μετοχών από το Χρηματιστήριο του Όσλο, τη μείωση του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την κατάργηση της επιτροπής επιλογής υποψηφίων. Στις 28 Νοεμβρίου 2013, η Morpol δεν ήταν πλέον εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Όσλο.

Β. Το στάδιο πριν από την κοινοποίηση

10 Στις 21 Δεκεμβρίου 2012, η προσφεύγουσα απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση για τον ορισμό ομάδας αρμόδιας για την εξέταση της εκ μέρους της απόκτησης του αποκλειστικού ελέγχου της Morpol. Με την αίτηση αυτή, η προσφεύγουσα γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 είχε περατωθεί και ότι δεν θα ασκούσε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε πριν από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής.

11 Η Επιτροπή ζήτησε την πραγματοποίηση τηλεδιάσκεψης με την προσφεύγουσα, η οποία έλαβε χώρα στις 25 Ιανουαρίου 2013. Κατά την τηλεδιάσκεψη, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση της συγκέντρωσης και διευκρινίσεις όσον αφορά το εάν με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 η προσφεύγουσα είχε ήδη αποκτήσει τον έλεγχο της Morpol.

12 Στις 12 Φεβρουαρίου 2013, η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με ενδεχόμενη απόκτηση εν τοις πράγμασι ελέγχου της Morpol μετά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012. Ζήτησε επίσης την ημερήσια διάταξη και τα πρακτικά των γενικών συνελεύσεων της Morpol και των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου της Morpol των τριών τελευταίων ετών. Η προσφεύγουσα απάντησε εν μέρει στην αίτηση αυτή στις 19 Φεβρουαρίου 2013 και υπέβαλε την πλήρη απάντησή της στις 25 Φεβρουαρίου 2013.

13 Στις 5 Μαρτίου 2013, η προσφεύγουσα υπέβαλε το πρώτο σχέδιο του εντύπου κοινοποίησης που προβλέπεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) 802/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, για την εφαρμογή του κανονισμού του (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 2004, L 133, σ. 1) (στο εξής: πρώτο σχέδιο του εντύπου CO). Στο πρώτο σχέδιο του εντύπου CO γινόταν κυρίως λόγος για μια συνολική αγορά, η οποία περιλαμβάνει τόσο την εκτροφή όσο και την πρωτογενή και τη δευτερογενή επεξεργασία σολομού, ανεξαρτήτως καταγωγής.

14 Στις 14 Μαρτίου 2013, η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα αίτηση παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με το πρώτο σχέδιο του εντύπου CO. Η προσφεύγουσα απάντησε στην αίτηση αυτή πληροφοριών στις 16 Απριλίου 2013. Η Επιτροπή θεώρησε την απάντηση ελλιπή και απέστειλε νέες αιτήσεις παροχής πληροφοριών στις 3 Μαΐου, στις 14 Ιουνίου και στις 10 Ιουλίου 2013. Η προσφεύγουσα απάντησε στις αιτήσεις αυτές στις 6 Ιουνίου, στις 3 και 26 Ιουλίου 2013 αντιστοίχως.

Γ. Κοινοποίηση και απόφαση έγκρισης της συγκέντρωσης υπό τον όρο της τήρησης ορισμένων δεσμεύσεων

15 Στις 9 Αυγούστου 2013, η πράξη συγκέντρωσης κοινοποιήθηκε επισήμως στην Επιτροπή.

16 Κατά την ενημερωτική σύσκεψη που διεξήχθη στις 3 Σεπτεμβρίου 2013, Επιτροπή γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα και στη Morpol ότι είχε σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την εσωτερική αγορά όσον αφορά τη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας.

17 Για την εξάλειψη των σοβαρών αμφιβολιών της Επιτροπής, η προσφεύγουσα υπέβαλε, στις 9 Σεπτεμβρίου 2013, πρόταση δεσμεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 2004, L 24, σ. 1). Η Επιτροπή έθεσε τις αρχικές αυτές δεσμεύσεις σε διαβούλευση με παράγοντες της αγοράς. Μετά από τροποποιήσεις, η τελική πρόταση δεσμεύσεων υποβλήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2013. Η προσφεύγουσα δεσμεύθηκε να εκχωρήσει τα τρία τέταρτα περίπου του δυναμικού εκτροφής σολομού Σκωτίας που συνολικά κατείχαν οι δύο μετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, προκειμένου να εξαλειφθούν οι σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής.

18 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2013) 6449 (υπόθεση COMP/M.6850 – Marine Harvest/Morpol) (στο εξής: εγκριτική απόφαση), σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, με την οποία ενέκρινε τη συγκέντρωση, υπό τον όρο της πλήρους τήρησης των δεσμεύσεων που είχαν προταθεί.

19 Με την εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 η προσφεύγουσα είχε ήδη εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol. Εκτίμησε ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο παραβίασης της υποχρέωσης αναστολής, η οποία απορρέει από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, και παραβίασης της υποχρέωσης κοινοποίησης, η οποία απορρέει από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Επισήμανε επίσης ότι μπορούσε να εξετάσει, στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας, εάν έπρεπε να επιβληθεί κύρωση βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

Δ. Η προσβαλλόμενη απόφαση και η διαδικασία που κατέληξε στην έκδοσή της

20 Με έγγραφο της 30ής Ιανουαρίου 2014, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα τη διενέργεια έρευνας για τυχόν παραβάσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

21 Στις 31 Μαρτίου 2014, η Επιτροπή κοινοποίησε στην προσφεύγουσα ανακοίνωση αιτιάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού 139/2004 (στο εξής: ανακοίνωση αιτιάσεων). Με την ανακοίνωση αιτιάσεων, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα είχε παραβεί εκ προθέσεως, ή τουλάχιστον εξ αμελείας, το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

22 Η προσφεύγουσα απάντησε στην ανακοίνωση αιτιάσεων στις 30 Απριλίου 2014. Στις 6 Μαΐου 2014 διεξήχθη ακρόαση κατά την οποία η προσφεύγουσα εξέθεσε τα επιχειρήματα που περιλαμβάνονται στην απάντησή της. Στις 7 Ιουλίου 2014, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη της συμβουλευτικής επιτροπής στον τομέα των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων.

23 Στις 23 Ιουλίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2014) 5089 τελικό, με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο για την υλοποίηση συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 (υπόθεση COMP/M.7184 – Marine Harvest/Morpol) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

24 Τα τρία πρώτα άρθρα του διατακτικού της προσβαλλόμενης απόφασης έχουν ως εξής:

«Άρθρο 1

Η [προσφεύγουσα] παρέβη το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004, καθώς πραγματοποίησε κατά το διάστημα από τις 18 Δεκεμβρίου 2012 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2013 συγκέντρωση κοινοτικών διαστάσεων, πριν από την κοινοποιήσει και πριν αυτή κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Επιβάλλεται στην [προσφεύγουσα] πρόστιμο 10 000 000 ευρώ για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.

Άρθρο 3

Επιβάλλεται στην [προσφεύγουσα] πρόστιμο 10 000 000 ευρώ για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.»

25 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε, καταρχάς, ότι η προσφεύγουσα είχε αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012, καθώς ήταν σχεδόν βέβαιον ότι η προσφεύγουσα θα πλειοψηφούσε στις γενικές συνελεύσεις, λόγω του ποσοστού συμμετοχής της (48,5 %) και του ποσοστού παρουσίας των λοιπών μετόχων στις γενικές συνελεύσεις κατά τα προηγούμενα έτη.

26 Εν συνεχεία, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 δεν ενέπιπτε στην παρέκκλιση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Συναφώς, επισήμανε ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εφαρμόζεται μόνο σε δημόσια προσφορά εξαγοράς ή συναλλαγών με τίτλους μέσω της οποίας αποκτάται ο έλεγχος κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 139/2004, «από τους διάφορους πωλητές» με την πραγματοποίηση «σειράς συναλλαγών σε τίτλους». Κατά την Επιτροπή, η ελέγχουσα συμμετοχή αποκτήθηκε εν προκειμένω από έναν μόνο πωλητή, τον M., μέσω των εταιριών Friendmall και Bazmonta Holding, με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012.

27 Κατά την Επιτροπή, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν είναι εφαρμοστέο σε περιπτώσεις εξαγοράς μεγάλου αριθμού μετοχών από έναν μόνο πωλητή κατά τις οποίες μπορεί ευχερώς να διαπιστωθεί, από τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών κατά τις προγενέστερες τακτικές και έκτακτες γενικές συνελεύσεις, ότι ο συγκεκριμένος αριθμός μετοχών παρέχει εν τοις πράγμασι δυνατότητα αποκλειστικού ελέγχου της εταιρίας στόχου.

28 Επιπλέον, η Επιτροπή επισήμανε ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, η οποία ολοκληρώθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012, δεν αποτελούσε μέρος της υλοποίησης της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, η οποία υλοποιήθηκε από τις 15 Ιανουαρίου έως τις 26 Φεβρουαρίου 2013. Θεώρησε ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ενδεχομένως υποχρεώθηκε να προβεί σε δημόσια προσφορά εξαγοράς για τις υπόλοιπες μετοχές της Morpol λόγω της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012, διότι η προσφεύγουσα είχε ήδη αποκτήσει τον εν τοις πράγμασι έλεγχο μέσω ενός μόνον πωλητή.

29 Η Επιτροπή θεώρησε, ακόμη, άστοχη την εκ μέρους της προσφεύγουσας επίκληση νομικών πηγών σύμφωνα με τις οποίες «πλείονα μεμονωμένα στάδια» μπορούν να θεωρηθούν ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, εφόσον συνδέονται μεταξύ τους με σχέση αλληλεξάρτησης. Τόνισε ότι η προσφεύγουσα απέκτησε τον έλεγχο της Morpol με μόνη την αγορά του 48,5 % των μετοχών της Morpol, και όχι μέσω περισσοτέρων μεμονωμένων πράξεων εξαγοράς με αντικείμενο στοιχεία του ενεργητικού που εν τέλει απαρτίζουν μια ενιαία οικονομική οντότητα.

30 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια και η σοβαρότητα της παράβασης.

31 Θεώρησε ότι κάθε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί εκ φύσεως σοβαρή παράβαση.

32 Στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι, κατ' αυτήν, η προσφεύγουσα διέπραξε την παράβαση εξ αμελείας, ότι η επίμαχη συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά, καθώς και ότι είχαν υπάρξει παλαιότερες υποθέσεις με αντικείμενο διαδικαστικές παραβάσεις που αφορούσαν την προσφεύγουσα καθώς και άλλες εταιρίες.

33 Όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν στιγμιαία και ότι διαπράχθηκε συγκεκριμένα στις 18 Δεκεμβρίου 2012, δηλαδή κατά την ημερομηνία υλοποίησης της συγκέντρωσης. Εκτίμησε, ακόμη, ότι η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν διαρκής και, συγκεκριμένα, διήρκεσε από τις 18 Δεκεμβρίου 2012 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2013, δηλαδή από την ημερομηνία υλοποίησης της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 έως την ημερομηνία της έγκρισής της. Η Επιτροπή θεώρησε ιδιαίτερα μακρό το διάστημα αυτό των εννέα μηνών και δώδεκα ημερών.

34 Η Επιτροπή δέχθηκε ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου της στη Morpol και ότι διατήρησε την αυτοτέλεια της εταιρίας αυτής κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της συγκέντρωσης.

35 Δέχθηκε επίσης ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτημα ορισμού ομάδας αρμόδιας για την εξέταση της υπόθεσης λίγες μέρες μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

36 Αντιθέτως, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις.

37 Η Επιτροπή θεώρησε ότι, προκειμένου περί επιχείρησης του μεγέθους της προσφεύγουσας, απαιτείται η επιβολή σημαντικών κυρώσεων, προς εξασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματος. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο σε περίπτωση που η επίμαχη συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

38 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3 Οκτωβρίου 2014, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

39 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση εκδίκασης της υπόθεσης με την ταχεία διαδικασία βάσει του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991. Με έγγραφο της 17ης Οκτωβρίου 2014, η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της αίτησης αυτής. Με απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2014, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα εκδίκασης της υπόθεσης με ταχεία διαδικασία.

40 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας του άρθρου 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο έθεσε εγγράφως ερωτήσεις στους διαδίκους και ζήτησε από την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι απάντησαν στις ερωτήσεις αυτές και η Επιτροπή προσκόμισε τα έγγραφα που της ζητήθηκαν.

41 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,

– επικουρικώς, να ακυρώσει τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση,

– όλως επικουρικώς, να μειώσει σημαντικά τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα σύμφωνα με την απόφαση αυτή,

– σε κάθε περίπτωση, να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα,

– να διατάξει κάθε άλλο αναγκαίο κατά την κρίση του μέτρο.

42 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της,

– να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

43 Προς στήριξη της προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους ακύρωσης. Ο πρώτος αφορά πρόδηλο νομικό και πραγματικό σφάλμα λόγω της διαπίστωσης της προσβαλλόμενης απόφασης ότι δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Ο δεύτερος αφορά νομικό και πραγματικό σφάλμα το οποίο συνίσταται στη διαπίστωση της προσβαλλόμενης απόφασης περί αμέλειας της προσφεύγουσας. Ο τρίτος λόγος αφορά παραβίαση της αρχής ne bis in idem. Ο τέταρτος λόγος αφορά νομικό και πραγματικό σφάλμα όσον αφορά την επιβολή προστίμων στην προσφεύγουσα. Τέλος, ο πέμπτος λόγος αφορά νομικό και πραγματικό σφάλμα και πλημμελή αιτιολογία όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων.

A. Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με πρόδηλο νομικό και πραγματικό σφάλμα λόγω της διαπίστωσης της προσβαλλόμενης απόφασης ότι δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004

44 Ο πρώτος λόγος ακύρωσης διαρθρώνεται σε τέσσερα σκέλη. Στο πλαίσιο του πρώτου προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει νομικό και πραγματικό σφάλμα, καθώς δεν δέχεται την έννοια της ενιαίας συγκέντρωσης στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Το δεύτερο σκέλος αφορά εσφαλμένη, από πραγματική και νομική άποψη, ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Το τρίτο σκέλος αφορά εσφαλμένη ερμηνεία της ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Τέλος, στο πλαίσιο του τέταρτου σκέλους, προβάλλεται ότι η προσφεύγουσα ενήργησε σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

45 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστούν από κοινού τα τρία πρώτα σκέλη του πρώτου λόγου ακύρωσης, τα οποία σχετίζονται με το ζήτημα της ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

1. Επί των τριών πρώτων σκελών του πρώτου λόγου ακύρωσης

1) Εισαγωγικές παρατηρήσεις

46 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004 ορίζει:

«Η Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να επιβάλει στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, στοιχείο β′, ή στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πρόστιμα ύψους μέχρι 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 5, αν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) δεν προβαίνουν στην κοινοποίηση συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 4, ή 22 παράγραφος 3 προ της πραγματοποίησής της, εκτός εάν αυτό τους επιτρέπεται ρητά βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 2, ή με απόφαση ληφθείσα σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3·

β) πραγματοποιούν συγκέντρωση κατά παράβαση του άρθρου 7.»

47 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 139/2004 ορίζει ότι «[οι] κατά τον παρόντα κανονισμό πράξεις συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση κοινοποιούνται στην Επιτροπή πριν από την πραγματοποίησή τους και μετά τη σύναψη της συμφωνίας, τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής».

48 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, «[μια] συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση [...] δεν πραγματοποιείται πριν από την κοινοποίησή της ούτε πριν να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά κατόπιν απόφασης βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1, στοιχείο β′, ή του άρθρου 8, παράγραφοι 1 ή 2, ή με βάση το τεκμήριο του άρθρου 10, παράγραφος 6».

49 Περαιτέρω, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004:

«1. Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

[…]

β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.»

50 Τέλος, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, «[ο] έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης».

51 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται, καταρχάς, ότι, χάρη στην εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 η προσφεύγουσα απέκτησε ποσοστό συμμετοχής στη Morpol που ανερχόταν στο 48,5 % του εταιρικού κεφαλαίου της Morpol.

52 Όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στη σημείο 55 της προσβαλλόμενης απόφασης, χωρίς η προσφεύγουσα να την αντικρούσει, όταν πραγματοποιήθηκε η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, η Morpol ήταν νορβηγική ανώνυμη εταιρία [«public limited company»], οπότε τα δικαιώματα ψήφου κατανέμονται

βάσει της αρχής «μία μετοχή μία ψήφος». Συνεπώς, η απλή πλειοψηφία των μετόχων που παρίστανται και ψηφίζουν στις γενικές συνελεύσεις αρκούσε για να ληφθεί απόφαση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για τις οποίες απαιτούνταν αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων.

53 Επιπλέον, ορθώς διαπίστωσε η Επιτροπή, στο σημείο 57 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ένας μειοψηφικός μέτοχος ασκεί εν τοις πράγμασι αποκλειστικό έλεγχο, ιδίως σε περίπτωση που είναι σχεδόν βέβαιον ότι ο μέτοχος αυτός θα πλειοψηφήσει στις γενικές συνελεύσεις, λόγω του ποσοστού συμμετοχής του και του ποσοστού παρουσίας των λοιπών μετόχων στις γενικές συνελεύσεις κατά τα προηγούμενα έτη (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψεις 45 έως 48).

54 Εν συνεχεία, η Επιτροπή επισήμανε ότι ο M. (μέσω της Friendmall και της Bazmonta Holding) εκπροσωπούσε παγίως μια σαφή πλειοψηφία των ψήφων κατά τις γενικές συνελεύσεις και ότι, λόγω της μεγάλης διασποράς του υπολοίπου κεφαλαίου της Morpol, οι λοιποί μέτοχοι δεν ήταν σε θέση να σχηματίσουν μειοψηφία αρνησικυρίας, ούτως ώστε να περιορίσουν τη εξουσία λήψης αποφάσεων του M., κυρίως λόγω του ότι λίγοι εξ αυτών παρίσταντο στις γενικές συνελεύσεις.

55 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διαπίστωσε, χωρίς η προσφεύγουσα να προβάλει συναφώς αντιρρήσεις, ότι πριν από την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, ο M. ασκούσε εν τοις πράγμασι αποκλειστικό έλεγχο επί της Morpol, μέσω των μεριδίων των Friendmall και Bazmonta Holding.

56 Τέλος, η Επιτροπή βασίμως επισήμανε ότι, με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, η προσφεύγουσα απέκτησε δικαιώματα και δυνατότητες άσκησης επιρροής όμοια με αυτά που κατείχε προηγουμένως ο M. μέσω των εταιριών Friendmall και Bazmonta Holding.

57 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ήταν ορθή η διαπίστωση στην οποία κατέληξε η Επιτροπή στο σημείο 68 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προσφεύγουσα απέκτησε τον έλεγχο της Morpol μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

58 Η προσφεύγουσα τονίζει επανειλημμένως, αν και σε διαφορετικά πλαίσια, ότι δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ο έλεγχος απορρέει μεταξύ άλλων από δικαιώματα που παρέχουν τη «δυνατότητα» καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης. Συνεπώς, καθοριστική σημασία έχει η τυπική απόκτηση του ελέγχου αυτού και όχι η πραγματική άσκησή του (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 189). Το γεγονός ότι η κατοχή δικαιωμάτων ψήφου παρείχε στην προσφεύγουσα δυνατότητα εν τοις πράγμασι ελέγχου της Morpol δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν είχε ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης.

59 Όπως επισήμανε η Επιτροπή στα σημεία 72 και 73 της προσβαλλόμενης απόφασης, από ορισμένα άρθρα της SPA συνάγεται ότι η προσφεύγουσα άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol αφού έλαβε την έγκριση των αρμόδιων για τον ανταγωνισμό αρχών. Ωστόσο, η SPA δεν περιείχε διάταξη που να εμποδίζει την προσφεύγουσα να ασκήσει τα δικαιώματά της εν αναμονή της έγκρισης. Συνεπώς, η προσφεύγουσα είχε την ευχέρεια να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol οποτεδήποτε μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

60 Η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε, άλλωστε, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν αμφισβητεί ότι η απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 48,5 % στη Morpol της παρέσχε δυνατότητα ελέγχου της Morpol κατά την έννοια του κανονισμού 139/2004.

61 Όπως επισήμανε η Επιτροπή στα σημεία 8, 13 και 66 της προσβαλλόμενης απόφασης, η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 ολοκληρώθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012. Η προσφεύγουσα παραδέχεται στο σημείο 13 της προσφυγής ότι στις 18 Δεκεμβρίου 2012 ολοκληρώθηκε η SPA και οι μετοχές της Morpol τις οποίες κατείχε ο M. μεταβιβάστηκαν στην προσφεύγουσα.

62 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η επίμαχη συγκέντρωση είχε κοινοτική διάσταση.

63 Δεδομένου ότι, με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, η προσφεύγουσα απέκτησε τον έλεγχο της Morpol, ήταν καταρχήν υποχρεωμένη, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, αφενός, να κοινοποιήσει τη συγκέντρωση στην Επιτροπή πριν από την υλοποίησή της και, αφετέρου, να μην την υλοποιήσει προτού η Επιτροπή την κηρύξει συμβατή με την εσωτερική αγορά.

64 Από τις προηγηθείσες διαπιστώσεις συνάγεται ότι το κρίσιμο ζήτημα για την εξέταση των τριών πρώτων σκελών του πρώτου λόγου ακύρωσης είναι το εάν η εξαίρεση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ήταν εν προκειμένω εφαρμοστέα.

2) Επί της εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004

65 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ορίζει:

«Η παράγραφος 1 δεν αποκλείει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή μια σειρά συναλλαγών σε τίτλους, συμπεριλαμβανομένων των μετατρέψιμων σε άλλους τίτλους εισηγμένους σε αγορά, όπως η χρηματιστηριακή, μέσω των οποίων αποκτάται έλεγχος κατά την έννοια του άρθρου 3 από τους διάφορους πωλητές, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η συγκέντρωση κοινοποιείται αμελλητί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4 και

β) ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τους εν λόγω τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του βάσει παρεκκλίσεως που παρέχει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 3.»

66 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει, συνεπώς, δύο περιπτώσεις: η πρώτη σχετίζεται με δημόσια προσφορά εξαγοράς (πρώτη περίπτωση) και η άλλη σχετίζεται με συναλλαγές σε τίτλους (δεύτερη περίπτωση).

67 Απαντώντας σε σχετική ερώτηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η συλλογιστική της στηρίζεται στην πρώτη περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, διευκρίνιση που καταχωρίστηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

1) Επί του ότι η επίμαχη συγκέντρωση δεν καλύπτεται από το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

68 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, «[η] παράγραφος 1 δεν αποκλείει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς», υπό την προϋπόθεση ότι η συγκέντρωση κοινοποιείται αμελλητί και ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης.

69 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 με την πραγματοποίηση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς. Διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, και το άρθρο 4, παράγραφος 1,

του κανονισμού 139/2004 με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012. Υπενθυμίζεται ότι η δημόσια προσφορά εξαγοράς διατυπώθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2013, δηλαδή μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

70 Συνεπώς, το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού δεν αποκλείει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς είναι, καταρχήν, άνευ σημασίας στην υπό κρίση υπόθεση.

71 Η πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 καθιστά δυνατή, σε ορισμένες περιπτώσεις, την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς πριν από την κοινοποίηση και την έγκριση της συγκέντρωσης, ακόμη και αν πρόκειται για συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση. Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν επιτρέπει, σύμφωνα με το κείμενο της, την πραγματοποίηση εξαγοράς με ιδιωτική πρόταση.

72 Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι, κατά το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή πρώτη περίπτωση δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή.

73 Μολονότι η προσφεύγουσα δήλωσε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι επικαλείται την πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, δέον επισημανθεί ότι η επίμαχη συγκέντρωση δεν καλύπτεται ούτε από το κείμενο της δεύτερης περίπτωσης που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

74 Σύμφωνα με τη δεύτερη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, «[η] παράγραφος 1 δεν αποκλείει [...] μια σειρά συναλλαγών σε τίτλους, συμπεριλαμβανομένων των μετατρέψιμων σε άλλους τίτλους εισηγμένους σε αγορά, όπως η χρηματιστηριακή, μέσω των οποίων αποκτάται έλεγχος κατά την έννοια του άρθρου 3 από τους διάφορους πωλητές», εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις.

75 Διαπιστώνεται ότι, όπως επισήμανε η Επιτροπή στο σημείο 101 της προσβαλλόμενης απόφασης. εν προκειμένω, η προσφεύγουσα απέκτησε τον έλεγχο της Morpol από έναν και μόνο πωλητή μέσω μίας μόνο συναλλαγής σε τίτλους, ήτοι της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

76 Συγκεκριμένα, ο Μ. ήταν ο μόνος πωλητής μετοχών της Morpol, δεδομένου ότι είχε τότε υπό τον έλεγχό του τις εταιρίες Friendmall και Bazmonta Holding.

77 Συναφώς, η προσφεύγουσα προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, στην απόφαση 26ης Φεβρουαρίου 2007 (υπόθεση LGI/Telenet – COMP/M.4521) (στο εξής: απόφαση LGI/Telenet), η Επιτροπή δεν εξέτασε ποιος εντέλει ήλεγχε τις οντότητες που είχαν πωλήσει τις μετοχές της εταιρίας Telenet. Κατά την προσφεύγουσα, οι οντότητες αυτές, ήτοι οι διαδημοτικές επιχειρήσεις, ελέγχονταν εν τέλει από την Περιφέρεια της Φλάνδρας. Η προσφεύγουσα τόνισε ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή στηρίχθηκε στο γεγονός ότι οι αμφότερες οι εταιρίες Friendmall και Bazmonta Holding ελέγχονταν από τον Μ., καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα δεν απέκτησε τον έλεγχο μέσω διαφόρων πωλητών, πλην όμως η Επιτροπή δεν προέβη σε ανάλογη εξέταση στο πλαίσιο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση LGI/Telenet.

78 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις αποφάσεις της Επιτροπής. Δεύτερον, από τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα σχετικά με τα ποσοστά συμμετοχής στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων, ο οποίος παρατίθεται στο σημείο 59 της προσβαλλόμενης απόφασης, προκύπτει ότι η Friendmall επιτύγχανε από μόνη της σαφή πλειοψηφία σε όλες τις γενικές συνελεύσεις. Επομένως, η αγορά των μετοχών που ανήκαν στη Friendmall ήταν αρκετή για να αποκτήσει η προσφεύγουσα εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol. Επιπλέον, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στο σημείο 63 της προσβαλλόμενης απόφασης, η προσφεύγουσα παραδέχθηκε, απαντώντας στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 12ης Φεβρουαρίου 2013, ότι, δεδομένου του ποσοστού των μετοχών που εκπροσωπούνταν κατά τις ετήσιες και έκτακτες

γενικές συνελεύσεις, η Morpol τελούσε υπό τον έλεγχο της Friendmall. Συνεπώς, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστούν αναλυτικά, στο πλαίσιο αυτό, τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η απόφαση LGI/Telenet (βλ. σκέψη 77 ανωτέρω).

79 Όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στο σημείο 66 της προσβαλλόμενης απόφασης, η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 ολοκληρώθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012.

80 Η δημόσια προσφορά εξαγοράς υποβλήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2013, δηλαδή σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η προσφεύγουσα είχε ήδη αποκτήσει εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο επί της Morpol.

81 Η εξ ολοκλήρου εξαγορά της Morpol από την προσφεύγουσα όντως πραγματοποιήθηκε σε διάφορα στάδια και μέσω διαφόρων πωλητών, αλλά η απόκτηση του ελέγχου πραγματοποιήθηκε με μία μόνο συναλλαγή και μέσω ενός μόνο πωλητή. Επομένως, ο έλεγχος δεν αποκτήθηκε ούτε με σειρά συναλλαγών ούτε από τους διάφορους πωλητές.

82 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, δεν έχει εφαρμογή ούτε η δεύτερη περίπτωση που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή.

83 Διαπιστώνεται, ως εκ τούτου, ότι, σύμφωνα με το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 δεν καλύπτεται από τη διάταξη αυτή.

84 Η συλλογιστική της προσφεύγουσας στηρίζεται στην ύπαρξη ενιαίας πράξης συγκέντρωσης, υπό την έννοια ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η μεταγενέστερη δημόσια προσφορά εξαγοράς αποτελούν μία ενότητα. Επιβάλλεται να εξετασθεί η βασιμότητα της επιχειρηματολογίας αυτής.

2) Επί της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας περί ενιαίας πράξης συγκέντρωσης

i) Εισαγωγικές παρατηρήσεις

85 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν λαμβάνει υπόψη τον ουσιώδη νομικό σύνδεσμο και τη σχέση αλληλεξάρτησης που συνδέει την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και τη δημόσια προσφορά και ότι στηρίζεται σε μια συλλογιστική η οποία προσκρούει στον κανονισμό 139/2004, στη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, στην κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού 139/2004 (ΕΕ 2008, C 95, σ. 1, στο εξής: κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας), στις αποφάσεις της Επιτροπής, καθώς και στην πρακτική που ακολουθείται στα κράτη μέλη.

86 Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή έπρεπε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η μεταγενέστερη δημόσια προσφορά εξαγοράς αποτελούν επιμέρους στάδια μιας ενιαίας πράξης συγκέντρωσης.

87 Υπενθυμίζεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα στήριξε τη συλλογιστική της στην πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Επομένως, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, μολονότι προγενέστερη της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, αποτελεί μέρος αυτής, οπότε, κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή διαπίστωσε, κατ' ουσίαν, παράβαση η οποία συνίσταται στην πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

88 Πρέπει να εξεταστεί εάν η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η δημόσια προσφορά εξαγοράς μπορούν να θεωρηθούν ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

89 Διευκρινίζεται, καταρχάς, ότι η έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης» δεν υπήρχε στον κανονισμό (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 1989, L 395, σ. 1), ο οποίος ίσχυε πριν από τον κανονισμό 139/2004.

90 Η Επιτροπή έχει επανειλημμένως στηριχθεί στην έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης» στις αποφάσεις της, το δε Γενικό Δικαστήριο καθιέρωσε την έννοια αυτή ιδίως με την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64).

91 Όσον αφορά τον κανονισμό 139/2004, διαπιστώνεται ότι η έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης» απαντά μόνο στην αιτιολογική σκέψη 20, και όχι στα άρθρα του κανονισμού.

92 Η τρίτη περίοδος της αιτιολογικής σκέψης 20 του κανονισμού 139/2004 έχει ως εξής:

«Ενδείκνυται επιπλέον να αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται [με σχέση αλληλεξάρτησης] ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας.»

93 Στην πράξη, η Επιτροπή έχει στηριχθεί στην έννοια της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης σε δύο περιπτώσεις.

94 Συναφώς, το σημείο 44 της ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας έχει ως εξής:

«Η αρχή σύμφωνα με την οποία περισσότερες της μίας πράξεις μπορούν να αντιμετωπισθούν ως μία ενιαία πράξη συγκέντρωσης σύμφωνα με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, ισχύει μόνο αν προκύπτει απόκτηση ελέγχου μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων από το(τα) ίδιο(α) πρόσωπο(α) ή επιχείρηση(εις). Πρώτον, αυτό μπορεί να ισχύει αν μία επιχειρηματική δραστηριότητα ή επιχείρηση αποκτάται μέσω περισσοτέρων νομικών πράξεων. Δεύτερον, η απόκτηση του ελέγχου περισσότερων επιχειρήσεων –που θα μπορούσε να συνιστά χωριστές συγκεντρώσεις– μπορεί να θεωρηθεί, λόγω των μεταξύ τους δεσμών, ότι αποτελεί μία και μόνη συγκέντρωση.»

95 Διακρίνονται, συνεπώς, δύο περιπτώσεις, ήτοι, πρώτον, η απόκτηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή επιχείρησης μέσω περισσοτέρων νομικών πράξεων και, δεύτερον, η απόκτηση του ελέγχου περισσοτέρων επιχειρήσεων, η οποία μπορεί, αυτή καθαυτή, να εξομοιωθεί με πλείονες χωριστές πράξεις συγκέντρωσης.

96 Εξάλλου, σύμφωνα με την τρίτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψης 20 του κανονισμού 139/2004, η ύπαρξη ενιαίας πράξης συγκέντρωσης μπορεί να διαπιστωθεί σε δύο περιπτώσεις. Οι πράξεις πρέπει να είναι στενά συναφείς μεταξύ τους είτε επειδή συνδέονται με σχέση αλληλεξάρτησης είτε επειδή λαμβάνουν τη μορφή σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας.

97 Απαντώντας σε σχετική ερώτηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι επικαλείται την πρώτη περίπτωση που αναφέρεται στην τρίτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψης 20 του κανονισμού 139/2004, ήτοι την περίπτωση των συναλλαγών που συνδέονται με σχέση αλληλεξάρτησης, η δε σχετική δήλωσή της καταχωρίστηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

98 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί εάν, εν προκειμένω, η ύπαρξη ενιαίας πράξης συγκέντρωσης μπορεί να διαπιστωθεί βάσει της πρώτης περίπτωσης που αναφέρεται στην τρίτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψης 20 του κανονισμού 139/2004.

99 Η επίμαχη εν προκειμένω συγκέντρωση είναι προφανές ότι δεν εμπίπτει στη δεύτερη περίπτωση που αναφέρεται στη σκέψη 95 ανωτέρω, ήτοι δεν πρόκειται για απόκτηση του ελέγχου πλειόνων επιχειρήσεων.

100 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί εάν η επίμαχη συγκέντρωση εμπίπτει στην πρώτη περίπτωση για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 95 ανωτέρω, δηλαδή εάν πρόκειται για την απόκτηση μεμονωμένης επιχείρησης μέσω πλειόνων νομικών πράξεων.

101 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι πλείονες πράξεις αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης, εφόσον οι είναι αλληλεξαρτώμενες, υπό την έννοια ότι η μία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς τις άλλες. Φρονεί, κατ' ουσίαν, ότι, εφόσον πλείονες συναλλαγές συνδέονται με σχέση αλληλεξάρτησης, τούτο αρκεί για να γίνει δεκτό ότι συναποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Κατά συνέπεια, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε να δεχθεί ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η δημόσια προσφορά είχαν «ενιαίο χαρακτήρα» και, για τον λόγο αυτό, έπρεπε να εξεταστούν και να αξιολογηθούν από κοινού ως στοιχεία μιας ενιαίας πράξης συγκέντρωσης.

102 Αντιθέτως, η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 105 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι χαρακτηρίζει ως «άνευ σημασίας το γεγονός ότι η [προσφεύγουσα] ενδεχομένως θεώρησε ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και τα επόμενα στάδια εξαγοράς της Morpol αποτελούσαν από οικονομική άποψη μέρος της ίδιας πράξης». Επιπλέον, στη σημείο 113 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι «είναι άστοχη η επίκληση, εκ μέρους της [προσφεύγουσας], νομικών πηγών σύμφωνα με τις οποίες "πλείονα μεμονωμένα στάδια" μπορούν να θεωρηθούν ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, εφόσον συνδέονται μεταξύ τους, de jure ή de facto, με σχέση αλληλεξάρτησης», επισήμανση την οποία διευκρινίζει στα σημεία 114 έως 117 της προσβαλλόμενης απόφασης. Η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, επί του ζητήματος εάν υφίσταται de jure ή de facto σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 και της μεταγενέστερης δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

103 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί εάν, στο πλαίσιο της πρώτης περίπτωσης, δηλαδή της απόκτησης μεμονωμένης επιχείρησης μέσω πλειόνων νομικών πράξεων, μόνη η ύπαρξη de jure ή de facto σχέσης αλληλεξάρτησης αρκεί για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενιαίας πράξης συγκέντρωσης, ακόμη και στην περίπτωση που ο έλεγχος της επιχείρησης-στόχου αποκτάται μέσω μιας μόνον ιδιωτικής συναλλαγής που πραγματοποιείται πριν από την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

104 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να εξεταστούν, πρώτον, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη στην κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας, δεύτερον, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη στη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου και τις προγενέστερες αποφάσεις της Επιτροπής, τρίτον τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη στην αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004, τέταρτον, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την πρακτική που ακολουθείται στα κράτη μέλη και, πέμπτον, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα τη ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

ii) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας

105 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η θέση που διατύπωσε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη προς την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από το σημείο 43 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας συνάγεται ότι «δύο ή

περισσότερες πράξεις αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης, εφόσον συνδέονται εκ του νόμου, δηλαδή πρόκειται για οι συμφωνίες συνδέονται με *"αμοιβαία σχέση εξάρτησης", ή εν τοις πράγμασι* […]».

106 Ωστόσο, το επιχείρημα αυτό της προσφεύγουσας στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του σημείου 43 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας. Το σημείο αυτό έχει ως εξής:

«Η απαιτούμενη αλληλεξάρτηση σημαίνει ότι καμία από τις πράξεις δεν θα λάμβανε χώρα δίχως τις άλλες, και ότι κατά συνέπεια αποτελούν μια ενιαία πράξη. Αυτή η αλληλεξάρτηση αποδεικνύεται συνήθως εάν οι σχετικές πράξεις συνδέονται de jure, δηλαδή οι ίδιες οι συμφωνίες συνδέονται με αμοιβαίους όρους. Εάν μπορεί να αποδειχθεί επαρκώς η ύπαρξη αλληλεξάρτησης de facto, μπορεί επίσης να αρκεί για την αντιμετώπιση των σχετικών πράξεων ως μιας ενιαίας συγκέντρωσης. Γι' αυτό θα πρέπει να αξιολογηθεί από οικονομική άποψη κατά πόσον καθεμία από τις πράξεις εξαρτάται κατ' ανάγκη από τη σύναψη των άλλων. Περαιτέρω ενδείξεις της αλληλεξάρτησης περισσότερων πράξεων, μπορεί να είναι οι δηλώσεις των ίδιων των μερών ή η ταυτόχρονη σύναψη των σχετικών συμφωνιών. Θα είναι δύσκολο να συναχθεί ότι υπάρχει αλληλεξάρτηση περισσότερων πράξεων de facto, εφόσον δεν υπάρχει αυτός ο συγχρονισμός. Η προφανής έλλειψη συγχρονισμού νομικά αλληλένδετων πράξεων μπορεί επίσης να θέσει εν αμφιβόλω την πραγματική τους αλληλεξάρτηση.»

107 Σχετικά με την έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», στο συγκεκριμένο σημείο διατυπώνεται μόνον η διαπίστωση ότι η de facto σχέση αλληλεξάρτησης «μπορεί» επίσης να αρκεί για την αντιμετώπιση των σχετικών πράξεων ως ενιαίας πράξης συγκέντρωσης. Από τη διατύπωση αυτή δεν συνάγεται ότι, για την εξομοίωση πλειόνων πράξεων με ενιαία πράξη συγκέντρωσης, αρκεί πάντα η ύπαρξη σχέσης αλληλεξάρτησης.

108 Επισημαίνεται ότι η πρώτη περίοδος του σημείου 45 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας είναι διατυπωμένη ως εξής:

«Μπορεί επομένως να υπάρχει μία και μόνη συγκέντρωση, *αν* ο(οι) ίδιος(οι) αγοραστής(ές) *αποκτά(ούν) έλεγχο* μιας μεμονωμένης επιχείρησης, δηλαδή μίας οικονομικής οντότητας, *μέσω περισσότερων νομικών πράξεων*, εφόσον οι τελευταίες είναι αλληλένδετες.» (υπογράμμιση του Γενικού Δικαστηρίου)

109 Το σημείο αυτό αφορά, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό του, «την απόκτηση ενιαίας επιχείρησης» (ήτοι την πρώτη περίπτωση για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 95 ανωτέρω). Κατά το σημείο 45 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας, για υπάρξει ενιαία πράξη συγκέντρωσης στην πρώτη περίπτωση απαιτείται η απόκτηση του ελέγχου να πραγματοποιηθεί μέσω πλειόνων νομικών πράξεων. Ωστόσο, εν προκειμένω, η απόκτηση του ελέγχου πραγματοποιήθηκε μέσω μόνης της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012, η οποία είχε ολοκληρωθεί πριν από την υποβολή της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς για τις υπόλοιπες μετοχές της Morpol.

110 Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης το σημείο 40 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας, στην πρώτη περίοδο του οποίου αναφέρεται ότι «θα πρέπει επίσης να αναλύονται σε μία διαδικασία, βάσει του κανονισμού [139/2004], οι πράξεις που είναι αλληλεξαρτώμενες, ανάλογα με τους οικονομικούς στόχους που επιδιώκουν τα μέρη». Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι στη δεύτερη περίοδο του σημείου 40 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας διευκρινίζεται ότι, «[στην] περίπτωση αυτή, η μεταβολή στη διάρθρωση της αγοράς επέρχεται από το σύνολο των πράξεων». Το σημείο 40 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας αφορά, συνεπώς, περιπτώσεις κατά τις οποίες η μεταβολή της διάρθρωσης της αγοράς επέρχεται από ένα σύνολο πράξεων και όχι περιπτώσεις κατά τις οποίες η μεταβολή της διάρθρωσης της αγοράς, ήτοι η απόκτηση του ελέγχου της μεμονωμένης επιχείρησης-στόχου πραγματοποιείται με μία μόνο πράξη.

111 Σύμφωνα με την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας, όταν ο έλεγχος μιας ενιαίας επιχείρησης αποκτάται με πλείονες πράξεις, είναι δυνατόν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές αποτελούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Συνεπώς, η απόκτηση του ελέγχου μέσω πλειόνων πράξεων αποτελεί, σύμφωνα με την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας, προϋπόθεση για την εφαρμογή της έννοιας της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης στην πρώτη περίπτωση για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 95 ανωτέρω, ήτοι στην περίπτωση της απόκτησης μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας ή μιας επιχείρησης μέσω πλειόνων νομικών πράξεων.

112 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι, εφόσον η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η μεταγενέστερη δημόσια προσφορά εξαγοράς συνδέονται με σχέση αλληλεξάρτησης, συναποτελούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης, οπότε η ίδια απέκτησε τον έλεγχο της Morpol μέσω πλειόνων πράξεων.

113 Ωστόσο, η απόκτηση του ελέγχου μεμονωμένης επιχείρησης μέσω πλειόνων πράξεων αποτελεί, σύμφωνα με την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας, προϋπόθεση για να θεωρηθεί ότι πλείονες πράξεις συναποτελούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης, και όχι συνέπεια του ότι οι πράξεις αυτές αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

114 Εν προκειμένω, η προϋπόθεση αυτή δεν πληρούται, διότι ο έλεγχος της Morpol δεν αποκτήθηκε με πλείονες πράξεις.

115 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε επίσης το σημείο 38 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας. Τόνισε ότι από το σημείο αυτό προκύπτει ότι το κρίσιμο ζήτημα βάσει του οποίου εκτιμάται εάν πλείονες πράξεις συναποτελούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης έγκειται στο εάν το «τελικό αποτέλεσμα» συνιστά ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Κατά την προσφεύγουσα, ως «τελικό αποτέλεσμα» νοείται η απόκτηση του 100 % των μετοχών της Morpol, στην οποία αποσκοπούσε εξαρχής η προσφεύγουσα.

116 Συναφώς, τονίζεται ότι το σημείο 38 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας αποτελεί, κατ' ουσίαν, μια σύνοψη των σκέψεων 104 έως 109 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), στις οποίες παραπέμπει η υποσημείωση 43 της ανακοίνωσης. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 128 κατωτέρω, από τη σκέψη 104 της απόφασης αυτής συνάγεται ότι το κρίσιμο ζήτημα δεν είναι ο χρόνος κατά τον οποίον επέρχεται η απόκτηση του συνόλου των μετοχών της επιχείρησης-στόχου, αλλά ο χρόνος κατά τον οποίον επέρχεται η απόκτηση του ελέγχου. Το σημείο 38 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας δεν περιέχει κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να γίνει δεκτό ότι, εφόσον μια επιχείρηση έχει εξαρχής την πρόθεση να αποκτήσει το σύνολο των μετοχών της επιχείρησης-στόχου, το «τελικό αποτέλεσμα» πρέπει να προσδιορίζεται βάσει της απόκτησης του συνόλου των μετοχών και όχι βάσει της απόκτησης του ελέγχου.

117 Αντιθέτως, η πρώτη περίοδος του σημείου 38 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας, όπως και η σκέψη 104 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), παραπέμπουν ρητώς στον ορισμό της συγκέντρωσης που διατυπώνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, σύμφωνα με τον οποίον το αποτέλεσμα συνίσταται στην «απόκτηση του ελέγχου» σε μία ή πλείονες επιχειρήσεις. Εξάλλου, σύμφωνα με την τρίτη περίοδο του σημείου 38 της κωδικοποιημένης ανακοίνωσης περί δικαιοδοσίας, «πρέπει επομένως να προσδιορισθεί κατά πόσον το αποτέλεσμα είναι η απόκτηση εκ μέρους μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων, άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ελέγχου επί των δραστηριοτήτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων». Το χωρίο αυτό επιβεβαιώνει ότι το «αποτέλεσμα» προσδιορίζεται σε σχέση με την απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου.

118 Εν προκειμένω, το αποτέλεσμα αυτό, ήτοι η απόκτηση του ελέγχου, επιτεύχθηκε με μόνη την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

119 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι, συνεπώς, σύμφωνη προς την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας.

iii) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου και τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής

120 Η προσφεύγουσα διατείνεται, περαιτέρω, ότι η συλλογιστική που αναπτύσσει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου και τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής.

121 Επ' αυτού, επισημαίνονται τα εξής.

122 Η προσφεύγουσα επικαλείται, πρώτον, την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64).

123 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή τέθηκε το ζήτημα εάν πλείονες συναλλαγές αποτελούν πλείονες χωριστές πράξεις συγκέντρωσης ή μία ενιαία πράξη συγκέντρωσης (απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής, T-282/02, EU:T:2006:64, σκέψεις 8, 45 και 91). Επομένως, η υπόθεση αυτή αφορά τη δεύτερη περίπτωση για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 95 ανωτέρω, δηλαδή την απόκτηση του ελέγχου επί πλειόνων επιχειρήσεων, η οποία ενδεχομένως αντιστοιχεί σε χωριστές πράξεις συγκέντρωσης. Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν εμπίπτει στη δεύτερη περίπτωση (βλ. σκέψη 99 ανωτέρω).

124 Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι εναπόκειται στην Επιτροπή να εκτιμήσει εάν πλείονες συναλλαγές «έχουν ενιαίο χαρακτήρα, οπότε συνιστούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 4064/89» (απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής, T-282/02, EU:T:2006:64, σκέψη 105). Επισήμανε ακόμη ότι, «προκειμένου να προσδιοριστεί ο ενιαίος χαρακτήρας των επίμαχων συναλλαγών, πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να εκτιμάται αν οι συναλλαγές αυτές είναι αλληλεξαρτώμενες, οπότε η μία συναλλαγή δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την άλλη» (απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής, T-282/02, EU:T:2006:64, σκέψη 107),

125 Η προσφεύγουσα επικαλείται τη σκέψη 107 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), και υποστηρίζει ότι από αυτή συνάγεται ότι πλείονες, χωριστές από νομική άποψη πράξεις έχουν ενιαίο χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, συναποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης βάσει του κανονισμού 139/2004, εφόσον «οι [πράξεις] αυτές είναι αλληλεξαρτώμενες, οπότε η μία [...] δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την άλλη».

126 Ωστόσο, δεν μπορεί να συναχθεί από την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), ότι πλείονες αλληλοεξαρτώμενες συναλλαγές συνιστούν οπωσδήποτε μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

127 Επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 104 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε τα εξής:

«Ο γενικός και τελολογικός αυτός ορισμός της συγκέντρωσης –όπου το αποτέλεσμα είναι ο έλεγχος μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων– συνεπάγεται ότι είναι αδιάφορο αν η άμεση ή έμμεση *απόκτηση του ελέγχου αυτού* πραγματοποιήθηκε σε ένα, δύο ή περισσότερα στάδια μέσω μιας, δύο ή περισσοτέρων συναλλαγών, εφόσον το επιτευχθέν αποτέλεσμα συνιστά μία μόνη πράξη συγκέντρωσης.» (υπογράμμιση του Γενικού Δικαστηρίου)

128 Είναι απορριπτέο το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με το οποίο από τη σκέψη 104 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), προκύπτει ότι το κρίσιμο ζήτημα είναι εάν ο έλεγχος αποκτάται με την ολοκλήρωση μιας σειράς συναλλαγών, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου κατά το οποίο συμβαίνει αυτό. Συναφώς, τονίζεται ότι στη σκέψη 104 της απόφασης αυτής δεν γίνεται λόγος για εξαγορά της επιχείρησης-στόχου σε ένα ή πλείονα στάδια, αλλά για απόκτηση του ελέγχου σε ένα ή πλείονα στάδια. Συνεπώς, το κρίσιμο ζήτημα δεν είναι ο χρόνος απόκτησης του συνόλου των μετοχών της επιχείρησης-στόχου, αλλά ο χρόνος απόκτησης του ελέγχου. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, η απόκτηση de facto αποκλειστικού ελέγχου μόνης της επιχείρησης-στόχου πραγματοποιείται με μία μόνο, την πρώτη, συναλλαγή, οι μεταγενέστερες συναλλαγές, διά των οποίων ο αγοραστής αποκτά επιπλέον μερίδια της επιχείρησης αυτής, δεν ασκούν επιρροή όσον αφορά την απόκτηση του ελέγχου και, συνεπώς, την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

129 Με τη σκέψη 108 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εκτίμηση του αν οι συναλλαγές είναι αλληλεξαρτώμενες αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στο «να διασφαλίσει στις επιχειρήσεις που κοινοποιούν μια πράξη συγκέντρωσης το ευεργέτημα της ασφάλειας δικαίου για το σύνολο των συναλλαγών που πραγματοποιούν για την πράξη αυτή».

130 Εν προκειμένω, δεν υφίσταται ένα σύνολο των συναλλαγών «που πραγματοποιούν [...] την πράξη [της συγκέντρωσης]», διότι η πράξη αυτή πραγματοποιήθηκε με μόνη την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012.

131 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, με τη σκέψη 109 της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), ότι μια πράξη συγκέντρωσης μπορεί «να πραγματοποιηθεί ακόμη και μέσω πολλών τυπικά διακριτών νομικών συναλλαγών, εφόσον οι συναλλαγές είναι αλληλεξαρτώμενες και κάθε μία από αυτές δεν θα πραγματοποιείτο χωρίς τις άλλες, *το δε αποτέλεσμά τους συνίσταται στην παροχή σε μια ή περισσότερες επιχειρήσεις του άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ελέγχου* της δραστηριότητας μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων» (υπογράμμιση του Γενικού Δικαστηρίου).

132 Η σκέψη αυτή της απόφασης της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), επιβεβαιώνει ότι το αποτέλεσμα «πολλών τυπικά διακριτών νομικών συναλλαγών» πρέπει να συνίσταται στην απόκτηση οικονομικού ελέγχου επί της δραστηριότητας μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων. Εν προκειμένω, απόκτηση του ελέγχου είναι το αποτέλεσμα μιας μόνο συναλλαγής, ήτοι της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012, και όχι πλειόνων.

133 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι από την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής (T-282/02, EU:T:2006:64), δεν προκύπτει ότι, εφόσον η απόκτηση του ελέγχου μιας μόνον επιχείρησης-στόχου πραγματοποιείται με μία μόνο συναλλαγή, πρέπει η πράξη αυτή να θεωρείται οπωσδήποτε μέρος μιας ενιαίας πράξης συγκέντρωσης, σε περίπτωση που η εξαγορά των μετοχών που είχε ως αποτέλεσμα την απόκτηση του ελέγχου και η μεταγενέστερη υποχρεωτική δημόσια προσφορά εξαγοράς είναι αλληλοεξαρτώμενες.

134 Δεύτερον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281), και την απόφαση της Επιτροπής την οποία αφορούσε η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η δικαστική απόφαση. Υποστηρίζει ότι, στην υπόθεση εκείνη, η Ryanair Holdings plc (στο εξής: Ryanair) είχε αποκτήσει περίπου το 19 % των μετοχών της Aer Lingus Group plc και της Aer Lingus Ltd (στο εξής, από κοινού: Aer Lingus) και εν συνεχεία υπέβαλε δημόσια προσφορά εξαγοράς, η δε Επιτροπή εκτίμησε ότι οι δύο αυτές πράξεις αποτελούσαν ενιαία πράξη συγκέντρωσης, εκτίμηση η οποία επικυρώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο. Κατά την προσφεύγουσα, εξ αυτού συνάγεται ότι η απόκτηση μετοχών πριν τη δημόσια προσφορά και η δημόσια προσφορά πρέπει να θεωρούνται ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

135 Επισημαίνεται ότι από τη σκέψη 16 της απόφασης της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281), προκύπτει ότι, με την απόφαση με την οποία η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση κηρύχθηκε μη συμβατή με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή είχε εκτιμήσει τα εξής:

«Δεδομένου ότι η Ryanair απέκτησε αρχικώς ποσοστό 19 % του μετοχικού κεφαλαίου της Aer Lingus σε περίοδο μικρότερη των δέκα ημερών προ της ανακοινώσεως της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, και επιπλέον ποσοστό 6 % έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα, και λαμβάνοντας υπόψη τις εξηγήσεις της Ryanair ως προς τον οικονομικό σκοπό στον οποίο απέβλεπε κατά το διάστημα που πραγματοποίησε τις πράξεις αυτές, το σύνολο των πράξεων που συνίσταται στην αγορά μετοχών πριν και κατά τη διάρκεια της περιόδου της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς όπως επίσης και η δημόσια προσφορά εξαγοράς καθεαυτή θεωρείται ότι συνιστούν ενιαία συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.»

136 Στην υπόθεση εκείνη η Ryanair δεν απέκτησε τον έλεγχο της Aer Lingus μέσω μιας μόνο συναλλαγής πριν από την υποβολή της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, η Ryanair σκόπευε να αποκτήσει τον έλεγχο της Aer Lingus με την αγορά αρχικώς του 19 % του εταιρικού κεφαλαίου της Aer Lingus, σε συνδυασμό με τις μετοχές που η Ryanair ήλπιζε ότι θα αποκτήσει μέσω της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς. Εν τέλει, η Ryanair ουδέποτε απέκτησε τον έλεγχο της Aer Lingus, δεδομένου ότι η δημόσια προσφορά περατώθηκε μετά την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 139/2004.

137 Επομένως, από την ως άνω απόφαση της Επιτροπής δεν συνάγεται ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε την εκτίμηση ότι η απόκτηση μέρους του κεφαλαίου μιας επιχείρησης με ιδιωτική συναλλαγή και η πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς για το υπόλοιπο κεφάλαιο πρέπει πάντα να θεωρούνται ενιαία πράξη συγκέντρωσης, ακόμη και όταν η απόκτηση μέρους του κεφαλαίου μέσω ιδιωτικής συναλλαγής παρέχει στον αγοραστή τον αποκλειστικό έλεγχο της επιχείρησης-στόχου πριν από την υποβολή της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

138 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε, με την απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281), επί του ζητήματος εάν η απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου μέσω μιας μόνον ιδιωτικής συναλλαγής και η μεταγενέστερη υποχρεωτική δημόσια προσφορά εξαγοράς πρέπει να θεωρούνται ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

139 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι, εάν η Επιτροπή εφάρμοζε τη συλλογιστική που ακολουθεί στο σημείο 101 της εν προκειμένω προσβαλλόμενης απόφασης στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281), δεν θα λάμβανε υπόψη τις αγορές μετοχών της Ryanair που πραγματοποιήθηκαν με ιδιωτικές συναλλαγές πριν από την υποβολή της δημόσιας προσφοράς, δεδομένου μάλιστα ότι οι ιδιωτικές αυτές συναλλαγές δεν είχαν ως συνέπεια την απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου.

140 Το επιχείρημα αυτό δεν είναι πειστικό. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281), ακριβώς επειδή η ιδιωτική συναλλαγή δεν κατέληξε στην απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου, ο έλεγχος αυτός θα μπορούσε να αποκτηθεί μόνο μέσω πλειόνων συναλλαγών.

141 Τρίτον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση LGI/Telenet.

142 Ωστόσο, η υπόθεση αυτή δεν αφορούσε την περίπτωση κατά την οποία ο αγοραστής, αφού αποκτήσει τον έλεγχο της επιχείρησης-στόχου με μια πρώτη πράξη, αποκτά εν συνεχεία επιπλέον μερίδια στην επιχείρηση-στόχο με δεύτερη πράξη.

143 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της Επιτροπής LGI/Telenet, η πρώτη πράξη ήταν η «συναλλαγή Telenet», με την οποία η Telenet απέκτησε τη UPC Belgium. Για την πρώτη πράξη δεν ήταν αναγκαία η κοινοποίηση, καθώς η συναλλαγή υπολειπόταν των σχετικών ορίων (βλ. σημείο 6 της

απόφασης LGI/Telenet). Η δεύτερη πράξη ήταν η «συναλλαγή LGE», με την οποία η LGE απέκτησε τον αποκλειστικό έλεγχο της Telenet, περιλαμβανομένης της UPC Belgium (βλ. σημείο 7 της απόφασης LGI/Telenet). Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πράξεις αυτές, οι οποίες συνδέονταν μεταξύ τους de facto με σχέση αλληλεξάρτησης, αποτελούσαν ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

144 Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση LGI/Telenet της Επιτροπής ήταν, συνεπώς, εντελώς διαφορετικά από αυτά της υπό κρίση υπόθεσης. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς ότι η Επιτροπή, στην υπόθεση επί της οποίας εξέδωσε την απόφαση LGI/Telenet, διαπίστωσε την ύπαρξη ενιαίας πράξης συγκέντρωσης ούτε να αντλήσει επιχειρήματα για την υπό κρίση υπόθεση.

145 Τέταρτον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2011 (υπόθεση COMP/M.6263, Aelia/Aéroports de Paris/JV). Η προσφεύγουσα τονίζει ότι, στην υπόθεση εκείνη, η Επιτροπή θεώρησε ότι τα δύο πρώτα στάδια της πράξης συγκέντρωσης αποτελούσαν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

146 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η υπόθεση εκείνη δεν αφορούσε περίπτωση κατά την οποία η πρώτη από τις συναλλαγές αρκούσε για την επέλευση μεταβολής του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου και ότι οι μεταγενέστερες πράξεις συνίσταντο απλώς στην απόκτηση επιπλέον ποσοστών συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση-στόχο. Το γεγονός ότι η Επιτροπή εκτίμησε, στο πλαίσιο της εν λόγω υπόθεσης, ότι οι δύο πρώτες συναλλαγές αποτελούσαν ενιαία πράξη συγκέντρωσης δεν σημαίνει, συνεπώς, ότι θεώρησε ότι η απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου της επιχείρησης-στόχου μέσω μίας μόνον πράξης αγοράς μετοχών από ένα μόνο πωλητή, αφενός, και μεταγενέστερων πράξεων εξαγοράς επιπλέον μεριδίων στην επιχείρηση-στόχο, αφετέρου, μπορούσαν να συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

147 Σημειωτέον ότι η προσφεύγουσα δεν εντόπισε καμία περίπτωση σε προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής ή στη νομολογία των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου να έχει γίνει δεκτό ότι, αφενός, μια ιδιωτική συναλλαγή με έναν μόνο πωλητή, η οποία ήταν αρκετή για την απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου της επιχείρησης-στόχου, και, αφετέρου, μια μεταγενέστερη δημόσια προσφορά εξαγοράς για τις υπόλοιπες μετοχές της επιχείρησης-στόχου αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Εν γένει, δεν παρέθεσε καμία περίπτωση κατά την οποία πλείονες πράξεις εξαγοράς ποσοστών συμμετοχής σε μια επιχείρηση-στόχο να θεωρήθηκαν ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, μετά την απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου της επιχείρησης-στόχου με την πρώτη πράξη εξαγοράς.

iv) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004

148 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι η συλλογιστική που αναπτύσσει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη προς την αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004. Επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, «[ενδείκνυται] επιπλέον να αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται [με σχέση αλληλεξάρτησης] ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας». Κατά την προσφεύγουσα, η αιτιολογική σκέψη αυτή επιβεβαιώνει τη βούληση του νομοθέτη να λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή ο ουσιαστικός δεσμός μεταξύ των διαφόρων σταδίων μιας πράξης, και όχι η τυπική διάρθρωσή της.

149 Υπενθυμίζεται ότι η προσφεύγουσα επικαλείται την πρώτη περίπτωση που αναφέρεται στην τρίτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψης 20 του κανονισμού 139/2004, σχετικά με τις συναλλαγές που ενέχουν σχέση αλληλεξάρτησης (βλ. σκέψη 97 ανωτέρω).

150 Διαπιστώνεται ότι αυτή η ιδιαίτερα σύντομη και μεμονωμένη φράση που παρατέθηκε στη σκέψη 148 ανωτέρω δεν αποτελεί εξαντλητικό ορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες δύο πράξεις αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Συναφώς, επισημαίνεται ότι μια αιτιολογική σκέψη ενός κανονισμού, μολονότι είναι δυνατόν να φωτίσει την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί σε έναν κανόνα δικαίου, δεν μπορεί να αποτελέσει από μόνη της τέτοιον κανόνα (βλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, X, C-429/07, EU:C:2009:359, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Το προοίμιο πράξης της Ένωσης δεν είναι νομικά δεσμευτικό (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2014, Karen Millen Fashions, C-345/13, EU:C:2014:2013, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

151 Επιπλέον, εάν γινόταν δεκτό ότι η φράση που παρατίθεται στη σκέψη 148 ανωτέρω αποτελεί εξαντλητικό ορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες δύο πράξεις συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης, τούτο θα είχε ως συνέπεια όλες οι πράξεις που ενέχουν σχέση αλληλεξάρτησης ή λαμβάνουν τη μορφή σειράς συναλλαγών σε τίτλους που πραγματοποιούνται εντός ενός ευλόγως σύντομου χρονικού διαστήματος να θεωρούνται ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, ακόμη και σε περίπτωση που οι πράξεις αυτές συνολικά δεν επαρκούν για την απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου, πράγμα που θα στερείτο νοήματος.

152 Από την αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004 προκύπτει ότι ο νομοθέτης αποσκοπούσε στην καθιέρωση της έννοιας της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης. Ωστόσο, από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης ήθελε τη διεύρυνση της έννοιας αυτής.

153 Είναι, συνεπώς, απορριπτέα τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004.

ν) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την πρακτική που ακολουθείται στα κράτη μέλη

154 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η συλλογιστική που αναπτύσσει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη προς «την πρακτική που ακολουθείται στα κράτη μέλη». Συναφώς, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι «η αρχή σύμφωνα με την οποία η απόκτηση με ιδιωτική συναλλαγή ελέγχουσας συμμετοχής και η επακόλουθη πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς για τις υπόλοιπες μετοχές πρέπει να θεωρούνται ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, αποτυπώνεται και στα εθνικά δίκαια».

155 Ωστόσο, το μόνο εθνικό δίκαιο που επικαλείται συγκεκριμένα η προσφεύγουσα είναι το γαλλικό. Προβάλλει ότι, σύμφωνα με έγγραφο του Γάλλου Υπουργού Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας της 18ης Νοεμβρίου 2002 προς τον νομικό σύμβουλο της εταιρίας Atria Capital Partenaires, σχετικά με συγκέντρωση στον κλάδο της κατ' οίκον παροχής υπηρεσιών κομμωτικής (υπόθεση C2002-39), «η εξωχρηματιστηριακή απόκτηση συμμετοχής διασφαλίζουσας τον έλεγχο της επιχείρησης και η επακόλουθη υποχρεωτική υποβολή [δημόσιας προσφοράς εξαγοράς] για το υπόλοιπο κεφάλαιο» αποτελούν δύο στάδια της ίδιας συγκέντρωσης.

156 Η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, ότι οι γαλλικές αρχές αναφέρονταν στο περιεχόμενο του άρθρου 6 του διατάγματος 2002-689, της 30ής Απριλίου 2002, περί καθορισμού των όρων εφαρμογής του βιβλίου IV του εμπορικού κώδικα σχετικά με την ελευθερία διαμόρφωσης των τιμών και τον ελεύθερο ανταγωνισμό (*JORF* της 3 Μαΐου 2002, σ. 8055) (στο εξής: διάταγμα), το οποίο έχει πολύ ευρύτερο πεδίο εφαρμογής σε σχέση με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Επομένως, το γεγονός ότι οι γαλλικές αρχές θεώρησαν ότι το άρθρο 6 του διατάγματος έχει εφαρμογή σε απόκτηση μετοχών σε μια ρυθμιζόμενη αγορά, βάσει ιδιωτικού συμφωνητικού συνεπεία του οποίου κατέστη υποχρεωτική η πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς, δεν έχει σημασία για την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

157 Η προσφεύγουσα αντιτάσσει ότι, σύμφωνα με το έγγραφο του Γάλλου Υπουργού Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας της 18ης Νοεμβρίου 2002, η εξέταση σχετικά με το άρθρο 6 του διατάγματος διεξήχθη σε δεύτερο στάδιο, αφού διαπιστώθηκε ότι η αρχική εξαγορά κι η επακόλουθη υποχρεωτική δημόσια προσφορά συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης.

158 Προβάλλει, ακόμη, ότι, κατά τη νομολογία και, ιδίως, την απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2013, Romeo (C-313/12, EU:C:2013:718, σκέψη 22), είναι απαραίτητη η «ομοιόμορφη ερμηνεία διατάξεων και εννοιών του δικαίου της Ένωσης, ώστε να αποφεύγονται ερμηνευτικές αποκλίσεις στο μέλλον, σε περιπτώσεις που η εθνική νομοθεσία εναρμονίζει τις προβλεπόμενες λύσεις για καταστάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οικείας ρυθμίσεως της Ένωσης προς τις λύσεις που έχουν γίνει δεκτές από την εν λόγω ρύθμιση», προκειμένου «να εξασφαλισθεί ομοιόμορφη μεταχείριση τόσο των εσωτερικών όσο και των διεπόμενων από το δίκαιο της Ένωσης καταστάσεων, *ανεξαρτήτως των συνθηκών υπό τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις και οι έννοιες του δικαίου της Ένωσης*».

159 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η σκέψη 22 της απόφασης της 7ης Νοεμβρίου 2013, Romeo (C-313/12, EU:C:2013:718), πρέπει να συνδυαστεί με τη σκέψη 23 της ίδιας απόφασης, κατά την οποία «[τούτο] συμβαίνει στην περίπτωση που το εθνικό δίκαιο προβλέπει την ευθεία και άνευ επιφυλάξεων εφαρμογή, σε τέτοιες καταστάσεις, των σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης».

160 Η προσφεύγουσα δεν παρέθεσε κανένα στοιχείο που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τούτο ισχύει εν προκειμένω. Κάνει λόγο απλώς, στο σημείο 19 του υπομνήματος απάντησης, για ορισμένες προσπάθειες του Γάλλου νομοθέτη και των αρμόδιων για τον ανταγωνισμό γαλλικών αρχών να ευθυγραμμίσουν ορισμένες σχετικές με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων έννοιες που χρησιμοποιούνται στον γαλλικό εμπορικό κώδικα με αυτές που χρησιμοποιούνται στον κανονισμό 139/2004 και σε ορισμένες ανακοινώσεις της Επιτροπής. Οι προσπάθειες αυτές δεν συνεπάγονται την ευθεία και άνευ επιφυλάξεων εφαρμογή διατάξεων του δικαίου της Ένωσης.

161 Σε κάθε περίπτωση, το εθνικό δίκαιο ή οι προηγούμενες αποφάσεις κράτους μέλους δεν δεσμεύουν την Επιτροπή ή τα δικαστήρια της Ένωσης. Κατά τη νομολογία, η έννομη τάξη της Ένωσης δεν δέχεται να ορίζονται οι έννοιές της βάσει μιας ή περισσοτέρων εθνικών εννόμων τάξεων όταν αυτό δεν προβλέπεται ρητώς (βλ. απόφαση της 22ας Μαΐου 2003, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-103/01, EU:C:2003:301, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

162 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, εν προκειμένω, το υφιστάμενο στη Γαλλία νομικό πλαίσιο διαφέρει από αυτό του δικαίου της Ένωσης.

163 Συγκεκριμένα, το άρθρο 6 του διατάγματος έχει ως εξής:

«Σε περίπτωση που η συγκέντρωση πραγματοποιείται με εξαγορά ή ανταλλαγή τίτλων σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματική υλοποίησή της, κατά την έννοια του άρθρου L. 430-4 του code de commerce, επέρχεται με την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τους τίτλους. Η μη έκδοση της υπουργικής απόφασης δεν εμποδίζει τη μεταβίβαση των τίτλων αυτών.»

164 Επομένως, το γαλλικό δίκαιο διαφέρει ως προς το ζήτημα αυτό κατά πολύ από το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, κατά το δίκαιο της Ένωσης, η μεταβίβαση των τίτλων αρκεί για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης (βλ. σκέψη 58 ανωτέρω), ενώ, κατά το γαλλικό δίκαιο, η συγκέντρωση πραγματοποιείται μόνο μετά την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τους τίτλους.

165 Η θέση που διατυπώνεται στο έγγραφο του Γάλλου Υπουργού Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας της 18ης Νοεμβρίου 2002 δεν έχει τη σημασία ότι, βάσει της έννοιας της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης, ο επιχειρηματίας δύναται να αποκτήσει τον έλεγχο της επιχείρησης-στόχου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συγκεκριμένα, από το έγγραφο αυτό προκύπτει σαφώς ότι «η αναστολή της πραγματικής υλοποίησης της συγκέντρωσης κατά την έννοια του άρθρου 6 […] ισχύει τόσο για την

άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τους τίτλους που αγοράστηκαν εξωχρηματιστηριακά όσο και για τα δικαιώματα που απορρέουν από τους τίτλους που αποτελούν αντικείμενο της δημόσιας προσφοράς».

166 Ωστόσο, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα επικαλείται την έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», προκειμένου να υποστηρίξει ότι είχε το δικαίωμα να υλοποιήσει την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 χωρίς να προηγηθεί κοινοποίηση και έγκριση.

167 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς την πρακτική που ακολουθείται στη Γαλλία.

vi) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας κατά τα οποία η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα τη ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

168 Η προσφεύγουσα χαρακτηρίζει εσφαλμένη την εκτίμηση που διατυπώνει η Επιτροπή στο σημείο 103 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν είναι εφαρμοστέο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι ευχερής η διαπίστωση εν τοις πράγμασι ελέγχου.

169 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το σημείο 103 της προσβαλλόμενης απόφασης έχει ως εξής:

«Αντιθέτως, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού [139/2004] δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις απόκτησης μεγάλου αριθμού μετοχών από έναν μόνο πωλητή, κατά τις οποίες μπορεί ευχερώς να διαπιστωθεί, βάσει ψηφοφοριών κατά τις παλαιότερες τακτικές και έκτακτες γενικές συνελεύσεις, ότι με την κατοχή αυτού του αριθμού μετοχών συνεπάγεται εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της εταιρίας-στόχου.»

170 Επομένως, η Επιτροπή δεν διατύπωσε την εκτίμηση ότι, εφόσον είναι ευχερής η διαπίστωση της απόκτησης του ελέγχου, αποκλείεται εξ ορισμού η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Στο σημείο 103 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επικαλείται επίσης το γεγονός ότι οι μετοχές διά των οποίων εξασφαλίστηκε, λόγω του σημαντικού αριθμού τους, ο εν τοις πράγμασι αποκλειστικός έλεγχος της εταιρίας-στόχου αγοράστηκαν από έναν μόνο πωλητή.

171 Διαπιστώνεται, ακόμη, ότι στο σημείο 102 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 «καλύπτει περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι δυσχερές να προσδιοριστεί ποιες μετοχές ή ποιος αριθμός μετοχών που έχουν αποκτηθεί από πλείονες παλαιούς μετόχους εξασφαλίζουν για τον αγοραστή τον εν τοις πράγμασι έλεγχο της εταιρίας-στόχου» και αποσκοπεί «στην εξασφάλιση υψηλού βαθμού ασφάλειας δικαίου σε περιπτώσεις δημόσιων προσφορών εξαγοράς ή συναλλαγών με τίτλους ή υφερπουσών εξαγορών, διατηρώντας τη ρευστότητα στις αγορές κινητών αξιών και προστατεύοντας τους προσφέροντες έναντι μη σκόπιμων και απρόβλεπτων παραβάσεων της υποχρέωσης αναστολής».

172 Ωστόσο, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εκτίμηση αυτή της Επιτροπής δεν έχει την έννοια ότι η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν συγκεκριμένες δυσχέρειες προκειμένου να διαπιστωθεί ποιες μετοχές που έχουν αποκτηθεί από πλείονες παλαιούς μετόχους παρέχουν στον αγοραστή δυνατότητα εν τοις πράγμασι ελέγχου της εταιρίας-στόχου. Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή απέκλεισε την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 μόνον επειδή μπορούσε ευχερώς να διαπιστωθεί ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 παρέχει στην προσφεύγουσα τον εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol.

173 Η προσφεύγουσα παραθέτει διάφορα παραδείγματα, προκειμένου να αποδείξει ότι, ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει εφαρμογή το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η απόκτηση ελέγχου μπορεί ευχερώς να αποδειχθεί. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν θεώρησε,

με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η ευχέρεια όσον αφορά τη διαπίστωση της απόκτησης ελέγχου αρκεί για να αποκλειστεί η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, τα επιχειρήματα που προβάλλει συναφώς η προσφεύγουσα δεν πείθουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλμα με την προσβαλλόμενη απόφαση.

174 Η προσφεύγουσα προβάλλει, ακόμη, ότι η πραγματική ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εντοπίζεται σε αυτό που ρητώς αναφέρει η Επιτροπή στο σημείο 66 της αιτιολογικής έκθεσης της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [COM(2002) 711 τελικό] (ΕΕ 2003, C 20, σ. 4) (στο εξής: πρόταση κανονισμού). Σύμφωνα με την αιτιολογική αυτή σκέψη:

«Σύμφωνα με τις προτάσεις που είχαν παρουσιαστεί στο Πράσινο Βιβλίο, προτείνεται να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής για την αυτόματη παρέκκλιση του άρθρου 7, παράγραφος 2, (πρώην άρθρο 7, παράγραφος 3) πέραν των δημοσίων προσφορών, έτσι ώστε να καλυφθούν όλες οι εξαγορές που πραγματοποιούνται από διάφορους αγοραστές μέσω του χρηματιστηρίου, δηλαδή οι λεγόμενες “υφέρπουσες εξαγορές”, εξαλείφοντας έτσι οποιαδήποτε νομική αβεβαιότητα μπορεί να προκαλείται από το άρθρο 7, παράγραφος 1, σε σχέση με τις εξαγορές αυτές».

175 Από την πρόταση αυτή συνάγεται ότι η Επιτροπή πρότεινε την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 στις «υφέρπουσες εξαγορές». Ωστόσο, εν προκειμένω, η απόκτηση της Morpol από την προσφεύγουσα δεν ήταν «υφέρπουσα». Συγκεκριμένα, η απόκτηση του ελέγχου της Morpol δεν πραγματοποιήθηκε σε πλείονα στάδια. Αντιθέτως, ο έλεγχος αποκτήθηκε με μία μόνο πράξη εξαγοράς με αντισυμβαλλόμενο έναν μόνο πωλητή, η οποία ολοκληρώθηκε πριν από την υποβολή της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς των υπολοίπων μετοχών της Morpol.

176 Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι στηρίζει τη συλλογιστική της στην πρώτη περίπτωση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ήτοι στη δημόσια προσφορά εξαγοράς (βλ. σκέψεις 66 και 67 ανωτέρω). Αντιθέτως, από το σημείο 66 της αιτιολογικής έκθεσης της πρότασης κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή πρότεινε την προσθήκη δεύτερης περίπτωσης, η οποία προβλέπεται πλέον στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, σχετικά με τις συναλλαγές σε τίτλους, προκειμένου να εξαλειφθεί κάθε νομική αβεβαιότητα. Δεδομένου ότι η επίμαχη συγκέντρωση εμπίπτει, κατά την προσφεύγουσα, στο πεδίο εφαρμογής της πρώτης περίπτωσης που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, δεν είναι σαφές ποιο επιχείρημα επιθυμεί να αντλήσει η προσφεύγουσα από το γεγονός ότι η Επιτροπή πρότεινε την προσθήκη δεύτερης περίπτωσης προς εξάλειψη κάθε νομικής αβεβαιότητας.

177 Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης το σημείο 134 του Πράσινου Βιβλίου σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού 4064/89 (COM/2001/0745 τελικό) (στο εξής: πράσινο βιβλίο), το οποίο έχει ως εξής:

«Οι “υφέρπουσες” εξαγορές μέσω του χρηματιστηρίου αποτελούν ένα ακόμη παράδειγμα συγκέντρωσης με πολλαπλές πράξεις. Οι πράξεις αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν με διάφορους τρόπους, λιγότερο ή περισσότερο πολύπλοκους, από τις σχετικά απλές άμεσες αγορές μετοχών από τους υφιστάμενους μετόχους, έως τις ειδικά διαρθρωμένες συναλλαγές στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί φορείς που χρησιμοποιούν διάφορα χρηματοπιστωτικά μέσα. […] Σε αυτά τα σενάρια, είναι συνήθως πρακτικά αδύνατο και τεχνητό να θεωρηθεί ότι η συγκέντρωση γίνεται με την απόκτηση μετοχών που παρέχουν (εκ των πραγμάτων) στον αποκτώντα τον έλεγχο της εξαγοραζόμενης εταιρίας. Αντίθετα, είναι συνήθως σαφές για όλα τα συμμετέχοντα μέρη ότι οι αποκτήσεις πολλών διακριτών δικαιωμάτων αποτελούν, από οικονομική άποψη, μια ενότητα, και ότι ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η απόκτηση του ελέγχου της εξαγοραζόμενης εταιρίας.»

178 Συναφώς, επισημαίνεται, καταρχάς, ότι ένα έγγραφο όπως το Πράσινο Βιβλίο αποσκοπεί απλώς στην ενθάρρυνση της συζήτησης σχετικά με συγκεκριμένα θέματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

179 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι από την πρώτη περίοδο του σημείου 134 του Πράσινου Βιβλίου προκύπτει ότι το σημείο αυτό αφορά τις «υφέρπουσες» εξαγορές, οι οποίες αποτελούν «παράδειγμα συγκέντρωσης με πολλαπλές πράξεις». Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι, εν προκειμένω, δεν επρόκειτο για «υφέρπουσα» συγκέντρωση και ότι ο έλεγχος της Morpol αποκτήθηκε με μία μόνο πράξη και όχι με πλείονες.

180 Επιπλέον, στο σημείο 134 του Πράσινου Βιβλίου αναφέρεται ο «επιδιωκόμενος στόχος [της] απόκτηση[ς] του ελέγχου της εξαγοραζόμενης εταιρίας» σε σχέση «με αποκτήσεις πολλών διακριτών δικαιωμάτων». Εν προκειμένω, μόνον η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 πραγματοποιήθηκε με στόχο την απόκτηση του ελέγχου της Morpol. Η προσφεύγουσα προχώρησε, βεβαίως, στην εξαγορά ολόκληρης της Morpol και, για τον σκοπό αυτό, απαιτήθηκαν πλείονες πράξεις εξαγοράς, ήτοι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και οι εξαγορές μετοχών από διαφόρους μετόχους της Morpol στο πλαίσιο της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς. Ωστόσο, δεδομένου ότι, μετά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, η προσφεύγουσα είχε τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol, οι μεταγενέστερες πράξεις εξαγοράς δεν πραγματοποιήθηκαν με πρόθεση την απόκτηση του ελέγχου της εταιρίας-στόχου.

181 Διαπιστώνεται ακόμη ότι ορθώς επισημαίνεται στο Πράσινο Βιβλίο ότι «[σε] αυτά τα σενάρια, είναι συνήθως πρακτικά αδύνατο και τεχνητό να θεωρηθεί ότι η συγκέντρωση γίνεται με την απόκτηση μετοχών που παρέχουν (εκ των πραγμάτων) στον αποκτώντα τον έλεγχο της εξαγοραζόμενης εταιρίας». Ωστόσο, η επισήμανση αυτή αφορά μόνο το σενάριο της «υφέρπουσας» εξαγοράς. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που για την απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου απαιτούνται πλείονες ή μαζικές εξαγορές μετοχών, δεν θα ήταν εύλογο να θεωρηθεί μεμονωμένα κάθε αγορά μετοχών «αποφασιστικής σημασίας» ως συγκέντρωση.

182 Ωστόσο σε περίπτωση όπως η εξεταζόμενη εν προκειμένω, όπου ο έλεγχος της επιχείρησης-στόχου αποκτήθηκε από έναν μόνο πωλητή με μία μόνο συναλλαγή, είναι απολύτως εύλογο να θεωρηθεί ότι η συναλλαγή αυτή αποτελεί από μόνη της πράξη συγκέντρωσης.

183 Η προσφεύγουσα τονίζει, επιπλέον, ότι σκοπός της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ήταν η εξάλειψη κάθε νομικής αβεβαιότητας (βλ. σκέψη 174 ανωτέρω). Κατ' αυτήν, από το σημείο 134 του Πράσινου Βιβλίου προκύπτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εφαρμόζεται ακόμη και στην περίπτωση πράξεων με απλή διάρθρωση, προκειμένου να διευκολύνονται οι δημόσιες προσφορές και οι υφέρπουσες εξαγορές.

184 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 μπορεί, βεβαίως, να εφαρμόζεται ακόμη και σε περιπτώσεις πράξεων με απλή διάρθρωση. Ωστόσο, εν προκειμένω, η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν αποκλείεται λόγω της απλής διάρθρωσης της συγκέντρωσης αυτής καθαυτήν, αλλά λόγω της απόκτησης του ελέγχου από έναν μόνο πωλητή με την πρώτη πράξη συγκέντρωσης.

185 Σημειωτέον ότι, κατά το άρθρο 5 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς (ΕΕ 2004, L 142, σ. 12), τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο αποκτών τον έλεγχο εταιρίας διά της εξαγοράς τίτλων υποχρεούται να υποβάλει προσφορά προκειμένου να προστατεύονται οι μειοψηφούντες μέτοχοι της εταιρίας αυτής. Η προσφορά πρέπει να απευθύνεται σε όλους τους κατόχους τίτλων και να προβλέπει την εξαγορά όλων των μεριδίων τους. Επομένως, η υποχρέωση η οποία επιβάλλεται στην επιχείρηση που αποκτά, διά της αγοράς τίτλων με ιδιωτική συναλλαγή, τον έλεγχο της επιχείρησης-στόχου, να υποβάλει δημόσια προσφορά για την απόκτηση των υπολοίπων μετοχών της επιχείρησης-στόχου αφορά όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης.

186 Εάν γινόταν δεκτή η συλλογιστική της προσφεύγουσας, σύμφωνα με την οποία η απόκτηση ελέγχου μέσω μιας μόνον ιδιωτικής συναλλαγής και η επακόλουθη υποβολή υποχρεωτικής δημόσιας προσφοράς συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης, η συνέπεια θα ήταν ότι, σε περίπτωση συγκεντρώσεων με συμμετοχή εισηγμένων εταιριών που εδρεύουν σε κράτη μέλη, η εξαγορά τίτλων με ιδιωτική συναλλαγή που θα είχε ως αποτέλεσμα την απόκτηση ελέγχου θα καλυπτόταν πάντα από την εξαίρεση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, υφίσταται πάντα η υποχρέωση πραγματοποίησης δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, η οποία, βάσει της συλλογιστικής της προσφεύγουσας, αποτελεί μέρος της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης που περιλαμβάνει την εξαγορά διά της οποίας αποκτάται έλεγχος, καθώς και τη δημόσια προσφορά. Τούτο θα είχε ως συνέπεια την υπερβολική διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004

187 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 έγκειται στη διευκόλυνση των δημόσιων προσφορών και των υφερπουσών εξαγορών, υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι η Επιτροπή δεν της επέβαλε πρόστιμο λόγω της πραγματοποίησης της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, αλλά λόγω της πραγματοποίησης της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012. Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι, όπως διαπιστώθηκε με τη σκέψη 175 ανωτέρω, εν προκειμένω, δεν επρόκειτο για «υφέρπουσα» εξαγορά.

188 Δεν προκύπτει ότι η θέση που διατύπωσε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη στην αρχή της ασφάλειας δικαίου. Υπενθυμίζεται ότι η εν προκειμένω εξεταζόμενη περίπτωση δεν καλύπτεται από το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψεις 68 έως 83 ανωτέρω). Το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», προκειμένου να καλύψει περιπτώσεις απόκτησης ελέγχου μεμονωμένης επιχείρησης-στόχου με την πρώτη πράξη συγκέντρωσης, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

189 Ακόμη και αν ο προσδιορισμός της ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 επιχειρηθεί με βάση το Πράσινο Βιβλίο, όπως προτείνει η προσφεύγουσα, δεν θα προσκρούει στη ratio της διάταξης αυτής η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης κατά την οποία μια επιχείρηση αποκτά αποκλειστικό έλεγχο μεμονωμένης επιχείρησης με την πρώτη ιδιωτική συναλλαγή εξαγοράς που πραγματοποιείται με αντισυμβαλλόμενο έναν μόνο πωλητή, ακόμη και αν ακολουθεί η υποχρεωτική πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

190 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ακόμη ότι η ερμηνεία της ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, την οποία προτείνει η Επιτροπή με τα σημεία 102 και 103 της προσβαλλόμενης απόφασης, δεν είναι συμβατή με την ερμηνεία στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281, σκέψη 83). Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο «επιβεβαίωσε την επιλογή της Επιτροπής να εφαρμόσει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού [139/2004] στην περίπτωση της εξαγοράς μειοψηφικής συμμετοχής 19 % στην Aer Lingus πριν πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς, θεωρώντας ότι αμφότερες αυτές οι πράξεις έχουν ενιαίο χαρακτήρα και συνιστούν μια ενιαία πράξη συγκέντρωσης, παρά το γεγονός ότι μπορούσε αναμφίβολα να αποφανθεί ευχερώς ότι η εν λόγω μειοψηφική συμμετοχή *δεν* συνεπάγεται απόκτηση ελέγχου».

191 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με την απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281, σκέψη 83), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «η απόκτηση ποσοστού συμμετοχής, το οποίο καθεαυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, δύναται να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 του [κανονισμού 139/2004]». Από την απόφαση αυτή συνάγεται μόνον ότι η απόκτηση μειοψηφικής συμμετοχής, η οποία δεν παρέχει δυνατότητα ελέγχου της επιχείρησης-στόχου, και η επακόλουθη πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ενδέχεται να αποτελούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Ωστόσο,

το Γενικό Δικαστήριο δεν κλήθηκε να αποφανθεί επί περιπτώσεως κατά την οποία η απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου επιτεύχθηκε με την πρώτη πράξη συγκέντρωσης (βλ. σκέψη 138 ανωτέρω).

192 Διαπιστώνεται ότι, στην περίπτωση απόκτησης μειοψηφικής συμμετοχής, η οποία δεν παρέχει δυνατότητα ελέγχου της επιχείρησης-στόχου και την οποία ακολουθεί η πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, αμφότερες αυτές οι πράξεις μπορούν να υλοποιηθούν με σκοπό την απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου. Ωστόσο, εν προκειμένω, δεδομένου ότι, με την πρώτη πράξη συγκέντρωσης, η προσφεύγουσα απέκτησε εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της Morpol, αποκλείεται η δημόσια προσφορά εξαγοράς να αποσκοπούσε στην απόκτηση του ελέγχου της Morpol (βλ. σκέψη 180 ανωτέρω).

193 Είναι, συνεπώς, απορριπτέα η επιχειρηματολογία που αντλεί η προσφεύγουσα από την απόφαση της 6ης Ιουλίου 2010, Aer Lingus Group κατά Επιτροπής (T-411/07, EU:T:2010:281).

194 Η προσφεύγουσα διατείνεται, ακόμη, ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο ευνοϊκό γι' αυτήν, λόγω της ποινικής φύσεως του προστίμου, κατά την έννοια του άρθρου 6, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ). Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή κατά την οποία οι ποινικές διατάξεις δεν πρέπει να ερμηνεύονται διασταλτικά σε βάρος του κατηγορουμένου. Η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, όπως παρατίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, στηρίζεται στη χρήση διευρυμένων εννοιών και αόριστων κριτηρίων, σε τέτοιο βαθμό που δεν ικανοποιεί τις επιταγές της ΕΣΔΑ όσον αφορά τη σαφήνεια και τη δυνατότητα πρόβλεψης των αποτελεσμάτων της.

195 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 4, του κανονισμού 139/2004, οι κανόνες του ανταγωνισμού δεν είναι ποινικής φύσεως.

196 Επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν οι κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 χαρακτηρίζονταν ως ποινικής φύσεως, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας θα ήταν απορριπτέα.

197 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η επίμαχη διάταξη δεν ικανοποιεί τις επιταγές της ΕΣΔΑ όσον αφορά τη σαφήνεια και τη δυνατότητα πρόβλεψης των αποτελεσμάτων της, το επιχείρημα αυτό σχετίζεται, κατ' ουσίαν, με παραβίαση της αρχής nullum crimen nulla poena sine lege, το οποίο η προσφεύγουσα προβάλλει στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του τέταρτου λόγου ακύρωσης, που θα εξεταστεί με τις σκέψεις 376 έως 394 κατωτέρω.

198 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή κατά την οποία οι ποινικές διατάξεις δεν πρέπει να ερμηνεύονται διασταλτικά σε βάρος του κατηγορουμένου επισημαίνονται τα εξής.

199 Όπως ορθώς επισήμανε η Επιτροπή, στην προσφεύγουσα δεν επιβλήθηκε πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Της επιβλήθηκε πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004, για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

200 Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εισάγει εξαίρεση από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

201 Η Επιτροπή ορθώς επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία, οι εξαιρέσεις ερμηνεύονται περιοριστικά (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 17ης Ιουνίου 2010, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-492/08, EU:C:2010:348, σκέψη 35, και της 23ης Οκτωβρίου 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319,

σκέψη 27). Όσον αφορά, ειδικότερα, το δίκαιο του ανταγωνισμού και, ιδίως, την ερμηνεία των διατάξεων των κανονισμών περί απαλλαγών κατά κατηγορία, το Γενικό Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει, με τη σκέψη 48 της απόφασης της 8ης Οκτωβρίου 1996, Compagnie maritime belge transports κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-24/93 έως T-26/93 και T-28/93, EU:T:1996:139), ότι, βάσει της γενικής αρχής απαγόρευσης των συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, οι παρεκκλίνουσες διατάξεις που περιέχονται σε κανονισμό απαλλαγής πρέπει, λόγω της φύσεώς τους, να ερμηνεύονται περιοριστικά. Το γεγονός ότι η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει αυστηρές κυρώσεις για παραβίαση διάταξης του δικαίου του ανταγωνισμού δεν αναιρεί το ότι οι παρεκκλίνουσες διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά. Επιπλέον, με την απόφαση της 22ας Μαρτίου 1984, Paterson κ.λπ. (90/83, EU:C:1984:123), η οποία αφορούσε προδικαστικά ερωτήματα υποβληθέντα στο πλαίσιο ποινικών διώξεων (βλ. σκέψη 2 της εν λόγω απόφασης), το Δικαστήριο διαπίστωσε, με τη σκέψη 16, ότι ένα άρθρο που εισάγει παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των γενικών κανόνων ενός κανονισμού δεν πρέπει να ερμηνεύεται με τρόπο ώστε να επεκτείνονται τα αποτελέσματά του πέραν του αναγκαίου για την προστασία των συμφερόντων που επιδιώκει να εξασφαλίσει. Η απόφαση αυτή επιβεβαιώνει ότι αρχή σύμφωνα με την οποία οι εξαιρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά ισχύει και προκειμένου περί ποινικών διατάξεων.

202 Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι, κατά το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η κρινόμενη εν προκειμένω (βλ. σκέψεις 68 έως 83 ανωτέρω).

203 Η προσφεύγουσα επιχειρεί, κατ' ουσίαν, να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», προκειμένου να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

204 Ακόμη και αν τα πρόστιμα που επιβάλλονται βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 139/2004 ήταν ποινικής φύσεως, δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή εφάρμοσε ποινικές διατάξεις κατά τρόπο διασταλτικό σε βάρος του κατηγορουμένου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή απλώς αρνήθηκε να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πέραν των ορίων που απορρέουν από το κείμενο της διάταξης αυτής και να εφαρμόσει την έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης» σε περίπτωση κατά την οποία ο αποκλειστικός έλεγχος της επιχείρησης-στόχου αποκτήθηκε με μία μόνο ιδιωτική συναλλαγή από έναν μόνο πωλητή, πριν από την υποβολή της υποχρεωτικής δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

205 Επομένως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

206 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι συμβατή με τον σκοπό του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ο οποίος συνίσταται «στη διευκόλυνση των εξαγορών και στη διασφάλιση της ρευστότητας των χρηματαγορών». Η προσβαλλόμενη απόφαση επηρεάζει αρνητικά μόνο τις εταιρίες που είναι οργανωμένες με βάση το μοντέλο εταιρικής διακυβέρνησης που κατά κανόνα ακολουθείται από τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στην ηπειρωτική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία, με συνέπεια να δημιουργείται εν τοις πράγμασι δυσμενής διάκριση σε βάρος των εταιριών αυτών σε σχέση με τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς δυσχεραίνονται οι εξαγορές, εμποδίζονται οι επενδύσεις σε εταιρίες εγκατεστημένες στην ηπειρωτική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία και προκαλούνται βλαπτικές συνέπειες για τις κεφαλαιαγορές και τις εγκατεστημένες στις περιοχές αυτές εταιρίες. Τούτο συμβαίνει διότι οι εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στην ηπειρωτική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία χαρακτηρίζονται από συγκεντρωτική μετοχική σύνθεση, σε αντίθεση με τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες, η μετοχική σύνθεση των οποίων χαρακτηρίζεται συνήθως από μεγάλη διασπορά. Η μη εφαρμογή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, της σχετικής με τη δημόσια προσφορά παρέκκλισης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 στην περίπτωσης αρχικής εξαγοράς συμμετοχής παρέχουσας δυνατότητα ελέγχου, της οποίας έπεται η πραγματοποίηση υποχρεωτικής δημόσιας προσφοράς, θίγει μόνο τις εταιρίες με «συγκεντρωτική» μετοχική σύνθεση.

207 Επισημαίνεται ότι, με το επιχείρημα περί δυσμενούς διακρίσεως μεταξύ των εγκατεστημένων στην ηπειρωτική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία εταιριών και των εγκατεστημένων Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες εταιριών, η προσφεύγουσα επικαλείται, κατ' ουσίαν, την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Κατά πάγια νομολογία, η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων επιτάσσει να μην αντιμετωπίζονται παρεμφερείς καταστάσεις κατά διαφορετικό τρόπο, εκτός εάν η διαφορετική μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικά (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2007, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-58/05, EU:T:2007:218, σκέψη 75).

208 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι οι δύο περιπτώσεις, ήτοι, αφενός, η απόκτηση του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου μέσω μιας μόνο πράξης εξαγοράς μετοχών από έναν μόνο πωλητή και της επακόλουθης υποχρεωτικής δημόσιας προσφοράς εξαγοράς και, αφετέρου, η απόκτηση ελέγχου μέσω δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή από πλείονες πωλητές μέσω σειράς συναλλαγών, δεν είναι συγκρίσιμες, οπότε δεν αποκλείεται η διαφορετική μεταχείρισή τους. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση κατά την οποία ο αποκλειστικός έλεγχος της επιχείρησης-στόχου αποκτάται με μία μόνο πράξη, θα ήταν απολύτως εύλογο να θεωρηθεί ότι η συναλλαγή αυτή συνιστά από μόνη της πράξη συγκέντρωσης (βλ. σκέψη 182 ανωτέρω). Το γεγονός ότι η πρώτη περίπτωση απαντά ενδεχομένως συχνότερα στην ηπειρωτική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία απ' ό,τι στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες δεν σημαίνει ότι αμφότερες οι περιπτώσεις πρέπει να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης.

209 Επιπλέον, το γεγονός ότι, όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 αποσκοπεί στη διευκόλυνση των εξαγορών και στη διασφάλιση της ρευστότητας στις χρηματαγορές δεν σημαίνει ότι πρέπει να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής πέραν των ορίων που καθορίζονται από το γράμμα της, προκειμένου να διευκολύνονται περισσότερο οι εξαγορές.

210 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, καθώς και στο υπόμνημα απάντησης, η Επιτροπή παραθέτει πληθώρα τρόπων με τους οποίους η προσφεύγουσα θα μπορούσε να υλοποιήσει την επίμαχη συγκέντρωση χωρίς να παραβεί το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, στο σημείο 106 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να υποβάλει δημόσια προσφορά εξαγοράς χωρίς να προηγηθεί η αγορά των μετοχών του M. (πρώτη επιλογή) και ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να συνάψει συμφωνία με τον M. με αντικείμενο την αγορά των μετοχών πριν προβεί στην υποβολή της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, προβλέποντας, ωστόσο, ότι η εξαγορά θα ολοκληρωθεί μετά τη λήψη σχετικής έγκρισης από τις αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές (δεύτερη επιλογή).

211 Η προσφεύγουσα προβάλλει, συναφώς, ότι οι επιλογές αυτές θα μπορούσαν να βλάψουν τους μειοψηφούντες μετόχους της εταιρίας-στόχου, να διευκολύνουν τις καταχρηστικές συμπεριφορές στην αγορά και να έρχονται σε αντίθεση προς τους σκοπούς της οδηγίας 2004/25. Όσον αφορά την πρώτη επιλογή, τονίζει ότι σκοπός της πολιτικής της Επιτροπής είναι να μην υποκαταστήσει ο αγοραστής την υποχρεωτική προσφορά με οικειοθελή, διότι έτσι οι αγοραστές θα μπορούσαν να αποφύγουν την υποχρέωση υποβολής υποχρεωτικής προσφοράς σε εύλογη τιμή. Εξάλλου, στην περίπτωση της Morpol, η υποβολή οικειοθελούς προσφοράς δεν θα ήταν εφικτή, διότι η εξαγορά της Morpol συνδεόταν, από εμπορική άποψη, με την εξαγορά των ενδιάμεσων εταιριών τις οποίες έλεγχε ο M. και οι οποίες δεν θα μπορούσαν να μεταβιβαστούν στο πλαίσιο οικειοθελούς προσφοράς. Όσον αφορά τη δεύτερη επιλογή, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η επιλογή αυτή θα είχε ως συνέπεια να οριστεί μια κατώτατη τιμή η οποία θα μπορούσε να χειραγωγηθεί και να αυξηθεί τεχνητά, κάτι που θα προσέκρουε στον σκοπό της οδηγίας 2004/25, η οποία αποσκοπεί στην αποτροπή του κινδύνου κατάχρησης της αγοράς.

212 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να οργανώσει τη συγκέντρωση κατά τον τρόπο που θα εξυπηρετούσε καλύτερα τις ανάγκες της, τηρώντας παράλληλα τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, δεν προτείνει ούτε συστήνει συγκεκριμένο τρόπο οργάνωσης της συναλλαγής από την προσφεύγουσα.

213 Εξάλλου, όσον αφορά τη δεύτερη επιλογή, όπως αυτή περιγράφεται στη σκέψη 210 ανωτέρω, δέον επισημανθούν τα εξής όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι υφίσταται κίνδυνος χειραγώγησης της τιμής των μετοχών.

214 Η προσέγγιση που ακολουθείται στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν θέτει κανένα πρόβλημα όσον αφορά την προστασία των μειοψηφούντων μετόχων. Συγκεκριμένα, όπως τόνισε η προσφεύγουσα, σύμφωνα με τη νορβηγική νομοθεσία περί εξαγορών, ο προσφέρων πρέπει να εξαγοράσει τις υπόλοιπες μετοχές στην πλέον υψηλότερη από τις εξής δύο τιμές: την τιμή που κατέβαλε ή συμφώνησε ο προσφέρων κατά τους έξι μήνες πριν από την υποβολή της υποχρεωτικής προσφοράς (δηλαδή την τιμή που συμφωνήθηκε με τη SPA) ή την τιμή της αγοράς κατά τον χρόνο υποβολής της υποχρεωτικής προσφοράς εξαγοράς. Είναι, συνεπώς, βέβαιον ότι οι μειοψηφούντες μέτοχοι μπορούν να πωλήσουν τις μετοχές τους σε εύλογη τιμή.

215 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ωστόσο, ότι, εάν δεν εφαρμοζόταν το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ο προσφέρων θα ήταν υποχρεωμένος να αναβάλει τη δημόσια προσφορά έως την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή, ήτοι σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η κατώτατη τιμή θα μπορούσε να αυξηθεί, επειδή η τιμή της αγοράς θα υπερέβαινε τη συμφωνηθείσα με τη SPA τιμή. Η κατώτατη τιμή θα μπορούσε, συνεπώς, να αποτελέσει αντικείμενο χειραγώγησης και να αυξηθεί, με συνέπεια ο προσφέρων να αποκτήσει τις υπόλοιπες μετοχές σε τιμή υψηλότερη από την εύλογη, η οποία συμφωνήθηκε με τη SPA.

216 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι μπορεί, καταρχήν, να υφίσταται κίνδυνος χειραγώγησης των τιμών με σκοπό την αύξησή τους. Ωστόσο, εάν η προσφεύγουσα είχε θεωρήσει ότι υφίσταται εν προκειμένω τέτοιος κίνδυνος, θα μπορούσε να ζητήσει από την Επιτροπή την έγκριση απαλλαγής βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004. Κατά τη διάταξη αυτή, η Επιτροπή μπορεί, μετά από αίτηση, να εγκρίνει απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 139/2004.

217 Η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, ότι είχε εγκρίνει κατά το παρελθόν απαλλαγές δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 ακριβώς σε περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση στην πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς ενείχε τον κίνδυνο χειραγώγησης της αγοράς. Παραθέτει ως παράδειγμα την απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2005 (υπόθεση Orkla/Elkem – COMP/M.3709) (στο εξής: απόφαση Orkla/Elkem), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004. Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, η Orkla, η οποία κατείχε ήδη το 39,85 % των μετοχών της Elkem, σύναψε χωριστές συμφωνίες με τρεις άλλους μετόχους της Elkem. Σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές, η Orkla επρόκειτο να αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της Elkem. Με την πραγματοποίηση της συναλλαγής η Orkla θα ήταν υποχρεωμένη να υποβάλει υποχρεωτική δημόσια προσφορά για τις υπόλοιπες μετοχές της Elkem, σύμφωνα με τη νορβηγική νομοθεσία.

218 Πριν από την υλοποίηση των συμφωνιών, η Orkla ζήτησε από την Επιτροπή την έγκριση απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004. Επισήμανε ότι, λόγω της περιορισμένης διασποράς των μετοχών της Elkem, δεν θα ήταν δυσχερής η χειραγώγηση της αύξησης της τιμής των μετοχών αυτών. Έξι ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης της Orkla, η Επιτροπή ενέκρινε την απαλλαγή, επισημαίνοντας ότι «η αναστολή της συγκέντρωσης ενείχε τον κίνδυνο να υποχρεωθεί η Orkla, εφόσον τηρούσε την ισχύουσα νορβηγική νομοθεσία περί κινητών αξιών, να προσφέρει για τις εναπομένουσες μετοχές της Elkem κατά πολύ υψηλότερη τιμή μετά την κήρυξη της συγκέντρωσης ως συμβατής με την [εσωτερική] αγορά». Μετά από στάθμιση των συμφερόντων, η

Επιτροπή εκτίμησε ότι η υποχρέωση αναστολής μπορούσε να πλήξει σοβαρά τα οικονομικά συμφέροντα της Orkla, ότι η συγκέντρωση δεν θα προκαλούσε προβλήματα για τον ανταγωνισμό και ότι η έγκριση της απαλλαγής δεν θα έθιγε τα θεμιτά συμφέροντα τρίτων.

219 Η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Orkla/Elkem της Επιτροπής εμφαίνει, επομένως, ότι η δυνατότητα υποβολής αίτησης απαλλαγής βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 συνιστά αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση του κινδύνου χειραγώγησης της τιμής των μετοχών.

220 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι, εφόσον υφίσταται (θεωρητικά) κίνδυνος χειραγώγησης της τιμής των μετοχών προς τα πάνω, η Επιτροπή υποχρεούται να ερμηνεύει διασταλτικά το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Ωστόσο, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο, καθώς το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 παρέχει ικανοποιητική λύση σε περιπτώσεις ύπαρξης τέτοιου κινδύνου.

221 Το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα της Επιτροπής να χορηγήσει, μετά από στάθμιση των συμφερόντων, απαλλαγή από την υποχρέωση αναστολής. Η χορήγηση της απαλλαγής αυτής σε συγκεκριμένη περίπτωση αποτελεί προσφορότερο μέσο για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων κινδύνων χειραγώγησης σε σχέση με τη διασταλτική εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η οποία θα είχε ως συνέπεια την αυτόματη εφαρμογή της προβλεπόμενης από τη διάταξη αυτή παρέκκλισης χωρίς να προηγηθεί στάθμιση των συμφερόντων.

222 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα προέβαλε ότι, με την απόφαση Orkla/Elkem, η Επιτροπή αναγνώρισε την επιτακτική ανάγκη ταχύτητας και την ανάγκη αποτροπής της χειραγώγησης της αγοράς υπό περιστάσεις ανάλογες με αυτές της εν προκειμένω κρινόμενης υπόθεσης.

223 Ωστόσο, το γεγονός ότι, στην υπόθεση εκείνη, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την επιτακτική ανάγκη ταχύτητας και την ανάγκη αποτροπής της χειραγώγησης της αγοράς, χορήγησε την προβλεπόμενη από το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 απαλλαγή δεν σημαίνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πρέπει να ερμηνευθεί διασταλτικά.

224 Τέλος, η προσφεύγουσα προέβαλε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, το οποίο ίσχυε πριν το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ήταν υποχρεωτική η κοινοποίηση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς εντός της προθεσμίας του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, ήτοι εντός εβδομάδος, ενώ το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 επιτάσσει μόνο την «αμελλητί» κοινοποίηση της συγκέντρωσης στην Επιτροπή. Κατά την προσφεύγουσα, η μεταβολή αυτή εμφαίνει τη βούληση του νομοθέτη να δώσει προτεραιότητα στη διαδικασία των δημόσιων εξαγορών σε σχέση με τη διαδικασία ελέγχου των συγκεντρώσεων.

225 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν προβλέπει πλέον, όσον αφορά την κοινοποίηση των συγκεντρώσεων, προθεσμία μιας εβδομάδας από τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς, όπως προέβλεπε το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89.

226 Οι λόγοι κατάργησης της προθεσμίας αυτής απορρέουν από τα σημεία 61 έως 64 της αιτιολογικής έκθεσης της πρότασης κανονισμού. Εκεί η Επιτροπή επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι «[η] εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τα τελευταία δώδεκα χρόνια δείχνει ότι η αυστηρή εφαρμογή της προθεσμίας μιας εβδομάδας για την υποβολή των κοινοποιήσεων [...] δεν είναι ούτε ρεαλιστική ούτε απαραίτητη» και ότι, «[λαμβάνοντας] υπόψη το ανασταλτικό αποτέλεσμα του άρθρου 7, παράγραφος 1, είναι προς το οικονομικό συμφέρον των ίδιων των επιχειρήσεων να λάβουν όσο το δυνατόν συντομότερα την έγκριση της Επιτροπής, έτσι ώστε να ολοκληρώσουν την πράξη συγκέντρωσης».

227 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προθεσμία αυτή δεν καταργήθηκε λόγω της βούλησης του νομοθέτη να δώσει προτεραιότητα στη διαδικασία των δημόσιων εξαγορών σε σχέση με τη διαδικασία ελέγχου των συγκεντρώσεων.

228 Τα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα επιχειρεί να αποδείξει ότι η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 από την Επιτροπή είναι αντίθετη στη ratio της διάταξης αυτής είναι, ως εκ τούτου, απορριπτέα.

229 Βάσει των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η δημόσια προσφορά εξαγοράς συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης. Συγκεκριμένα, η έννοια της ενιαίας πράξης συγκέντρωσης δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής σε περίπτωση κατά την οποία ο εν τοις πράγμασι αποκλειστικός έλεγχος της εταιρίας-στόχου αποκτάται με την πρώτη μόνο ιδιωτική συναλλαγή με έναν μόνο πωλητή, ακόμη και όταν έπεται η υποχρεωτική δημόσια προσφορά.

230 Παρέλκει, συνεπώς, η εξέταση των επιχειρημάτων των διαδίκων σχετικά με το αν υφίσταται σχέση αλληλεξάρτησης de jure ή de facto μεταξύ της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 και της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.

2. Επί του τέταρτου σκέλους του πρώτου λόγου ακύρωσης, στο πλαίσιο του οποίου προβάλλεται ότι η προσφεύγουσα ενήργησε σύμφωνα με άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004

231 Στο πλαίσιο του τέταρτου σκέλους του πρώτου λόγου ακύρωσης, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι τήρησε τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004, καθώς κοινοποίησε αμελλητί τη συγκέντρωση στην Επιτροπή και δεν άσκησε πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol.

232 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως συνάγεται από την εξέταση των τριών πρώτων σκελών του πρώτου λόγου ακύρωσης, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή. Συνεπώς, είναι άνευ σημασίας το ζήτημα εάν η προσφεύγουσα τήρησε τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004.

233 Από το σύνολο των ανωτέρω έπεται ότι ο πρώτος λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Β. Επί του δεύτερου λόγου ακύρωσης, σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα το οποίο συνίσταται στη διαπίστωση της προσβαλλόμενης απόφασης περί αμέλειας της προσφεύγουσας

234 Η προσφεύγουσα χαρακτηρίζει εσφαλμένη τη διαπίστωση περί αμελούς συμπεριφοράς της, στην οποία κατέληξε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση. Φρονεί ότι καμία αρκούντως ενημερωμένη και επιμελής εταιρία δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 έπρεπε να κοινοποιηθεί και ότι το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής δεν μπορούσε να μεταβιβαστεί στην προσφεύγουσα πριν από την έγκριση. Η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 από την προσφεύγουσα ήταν εύλογη, πράγμα που επιβεβαιώνεται από τη γνωμοδότηση του εξωτερικού νομικού συμβούλου της.

235 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

236 Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα μόνο για παραβάσεις που διαπράττονται «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας».

237 Όσον αφορά το ζήτημα εάν η παράβαση έχει διαπραχθεί εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, από τη νομολογία προκύπτει ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται εφόσον η οικεία επιχείρηση δεν μπορεί να αγνοεί ότι η συμπεριφορά της είναι αντίθετη στον ανταγωνισμό, ανεξάρτητα από το αν είχε ή όχι επίγνωση της παράβασης των κανόνων περί ανταγωνισμού [βλ., όσον αφορά παραβάσεις για τις οποίες επιβάλλεται πρόστιμο βάσει του άρθρου 23, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102] ΣΛΕΕ (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), απόφαση της 18ης Ιουνίου 2013, Schenker & Co. κ.λπ., C-681/11, EU:C:2013:404, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

238 Το γεγονός ότι η εμπλεκόμενη επιχείρηση προέβη σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό της συμπεριφοράς της, επί της οποίας στηρίχθηκε η διαπίστωση της παράβασης, δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την απαλλαγή της από την επιβολή προστίμου, εφόσον δεν ήταν δυνατόν να αγνοεί ότι η συμπεριφορά της ήταν αντίθετη στον ανταγωνισμό (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2013, Schenker & Co. κ.λπ., C-681/11, EU:C:2013:404, σκέψη 38). Η επιχείρηση δεν μπορεί να αποφύγει την επιβολή προστίμου όταν η παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού οφείλεται σε πλάνη στην οποία τελούσε η επιχείρηση σχετικά με τη νομιμότητα της συμπεριφοράς της λόγω του περιεχομένου νομικής συμβουλής δικηγόρου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2013, Schenker & Co. κ.λπ., C-681/11, EU:C:2013:404, σκέψη 43).

239 Υπό το πρίσμα των επισημάνσεων αυτών πρέπει να εξεταστεί εάν η Επιτροπή ορθώς διαπίστωσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η προσφεύγουσα ενήργησε εξ αμελείας, όταν πραγματοποίησε την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

240 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, στο σημείο 142 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προσφεύγουσα διέπραξε τις παραβάσεις εξ αμελείας και όχι εκ προθέσεως, λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη νομικών συμβουλών.

241 Στα σημεία 144 έως 148 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή παρέθεσε τα εξής στοιχεία βάσει των οποίων εκτίμησε ότι η προσφεύγουσα ενήργησε εξ αμελείας:

– η προσφεύγουσα είναι μια μεγάλη ευρωπαϊκή εταιρία με μεγάλη πείρα στις διαδικασίες ελέγχου των συγκεντρώσεων και στις διαδικασίες κοινοποίησης ενώπιον της Επιτροπής και των αρμόδιων για τον ανταγωνισμό εθνικών αρχών·

– η προσφεύγουσα γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι, αποκτώντας ποσοστό συμμετοχής 48,5 % στο κεφάλαιο της Morpol, αποκτούσε εν τοις πράγμασι τον έλεγχο της εταιρίας αυτής·

– η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είχε λάβει από τους νομικούς συμβούλους εκτίμηση σχετικά με το εάν το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ήταν εφαρμοστέο πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012, ημερομηνία ολοκλήρωσης της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012·

– υπήρχε προηγούμενο σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 [απόφαση της Επιτροπής της 21ης Σεπτεμβρίου 2007 (υπόθεση COMP/M.4730 – Yara/Kemira GrowHow) (στο εξής: απόφαση Yara/Kemira GrowHow)], βάσει του οποίου η προσφεύγουσα όφειλε να συμπεράνει ότι η πραγματοποίηση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 συνιστούσε κατά πάσα πιθανότητα παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ή, έστω, ότι η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, δεν αποτελούσε εν προκειμένω απλό ζήτημα, οπότε μπορούσε ή όφειλε να απευθυνθεί στην Επιτροπή είτε μέσω της διαδικασίας διαβούλευσης με αντικείμενο την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 είτε με την υποβολή αίτησης απαλλαγής από την υποχρέωση αναστολής βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004·

– στην προσφεύγουσα είχε ήδη επιβληθεί πρόστιμο σε εθνικό επίπεδο για την πρόωρη πραγματοποίηση συγκέντρωσης στο πλαίσιο της εξαγοράς της εταιρίας Fjord Seafood και, ως εκ τούτου, έπρεπε να επιδείξει αυξημένη επιμέλεια.

242 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη σημασία όλων αυτών των στοιχείων.

243 Επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα μπορούσε ευχερώς να προβλέψει ότι, με την απόκτηση του 48,5 % των μετοχών της Morpol, αποκτούσε εν τοις πράγμασι τον αποκλειστικό έλεγχο της εταιρίας αυτής. Η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει ότι είχε άγνοια ορισμένων πραγματικών στοιχείων και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν σε θέση να αντιληφθεί ότι η πραγματοποίηση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 αποτελούσε πράξη συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση.

244 Επιπλέον, από την ανακοίνωση προς το Χρηματιστήριο της 17ης Δεκεμβρίου 2012, για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 6 ανωτέρω, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα είχε επίγνωση του ότι η εξαγορά της Morpol συνιστούσε συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση. Συγκεκριμένα, στην ανακοίνωση αυτή η προσφεύγουσα αναφέρει τα εξής:

«Η εξαγορά πρέπει κατά πάσα πιθανότητα να κοινοποιηθεί στις αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές της Ένωσης και σε μια τέτοια περίπτωση η Marine Harvest δεν θα έχει δικαίωμα άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της Morpol έως την έγκριση της πράξης αυτής.»

245 Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα θεώρησε εσφαλμένως ότι η υποχρέωσή της περιορίζεται στη μη άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης δεν αναιρεί το γεγονός ότι επρόκειτο για συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση.

246 Υπενθυμίζεται ότι από το κείμενο του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 προκύπτει σαφώς ότι μια συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση πρέπει να κοινοποιείται πριν από την πραγματοποίησή της και ότι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση και έγκριση.

247 Η προσφεύγουσα δεν ήταν δυνατόν να αγνοεί τις διατάξεις αυτές και δεν διατείνεται ότι τις αγνοούσε.

248 Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι, κατά το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως η κρινόμενη εν προκειμένω (βλ. σκέψεις 68 έως 83 ανωτέρω).

249 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η υποστηριζόμενη από αυτήν ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ήταν εύλογη, οπότε δεν ενήργησε αμελώς.

250 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, με τη συλλογιστική που αναπτύσσει στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακύρωσης, η προσφεύγουσα επιχειρεί, κατ' ουσίαν, να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», προκειμένου να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 203 ανωτέρω). Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι η προσφεύγουσα δεν εντόπισε καμία περίπτωση σε προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής ή στη νομολογία των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου να έχει γίνει δεκτό ότι πλείονες πράξεις εξαγοράς ποσοστών συμμετοχής σε μια επιχείρηση-στόχο θεωρήθηκαν ως ενιαία πράξη συγκέντρωσης, μετά την απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου της επιχείρησης-στόχου με την πρώτη πράξη εξαγοράς (βλ. σκέψη 147 ανωτέρω).

251 Αντιθέτως, υπήρχε η απόφαση Yara/Kemira GrowHow, με την οποία η Επιτροπή διαπίστωσε, στα σημεία 6 και 7, τα εξής:

«6. Στις 24 Μαΐου 2007, η Yara εξαγόρασε από το Φινλανδικό Δημόσιο ποσοστό συμμετοχής 30,05 % στην GrowHow. Η Yara θεωρεί ότι η εξαγορά αυτή αποτελεί το πρώτο στάδιο της αναγγελθείσας στις 18 Ιουλίου 2007 δημόσιας προσφοράς για την εξαγορά της GrowHow και, ως εκ τούτου, καλύπτεται από την προβλεπόμενη από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εξαίρεση από την απαγόρευση της πραγματοποίησης πράξης συγκέντρωσης. Η Yara δηλώνει ότι, ενόσω διαρκεί η εξέταση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή, δεν θα ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στο ποσοστό συμμετοχής του 30,05 %. Από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι ενδιαφερόμενοι προκύπτει ότι, με την απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 30,05 % στην GrowHow, η Yara απέκτησε τον έλεγχο της εταιρίας αυτής.

7. Το άρθρο 7, παράγραφος 2 [του κανονισμού 139/2004] έχει εφαρμογή σε μαζικές εξαγορές μετοχών από "πλείονες πωλητές", δηλαδή στις λεγόμενες "υφέρπουσες εξαγορές". Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρέκκλιση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, [του κανονισμού 139/2004] δεν έχει, συνεπώς, εφαρμογή σε περίπτωση κατά την οποία η εξασφαλίζουσα τον έλεγχο συμμετοχή αποκτάται με την εξαγορά ενός μόνο πακέτου μετοχών από έναν μόνο πωλητή. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί εν προκειμένη η παραβίαση της υποχρέωσης αναστολής που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, [του κανονισμού 139/2004], καθώς και η υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, [του εν λόγω κανονισμού] και ότι μπορεί να εξετάσει, στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας, εάν πρέπει να επιβληθεί κύρωση βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, [του κανονισμού 139/2004].»

252 Η διαπίστωση ότι δεν αποκλείεται να συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί βεβαίως, όπως τόνισε η προσφεύγουσα, παρεμπίπτουσα εκτίμηση (obiter dictum) της απόφασης Yara/Kemira GrowHow, καθώς η απόφαση αυτή αφορά την έγκριση συγκέντρωσης υπό τον όρο της τήρησης ορισμένων δεσμεύσεων. Τελικά, η Επιτροπή δεν κίνησε διαδικασία για την επιβολή προστίμου κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Η προσφεύγουσα ορθώς επισημαίνει ότι η εν λόγω παρεμπίπτουσα εκτίμηση δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα και δεν υπόκειται στον έλεγχο των δικαστηρίων της Ένωσης.

253 Ωστόσο, ακόμη και μια τέτοια παρεμπίπτουσα εκτίμηση μπορεί να εμπεριέχει ενδείξεις για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύει η Επιτροπή το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Η απόφαση Yara/Kemira GrowHow, η οποία αφορούσε περίπτωση αντίστοιχη προς την κρινόμενη εν προκειμένω και με την οποία η Επιτροπή διατύπωσε την εκτίμηση ότι δεν έχει εφαρμογή η εξαίρεση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αποτελεί στοιχείο που δυσχεραίνει την προσπάθεια των επιχειρήσεων να τεκμηριώσουν τη θέση ότι ένα σφάλμα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν συνιστά αμελή συμπεριφορά.

254 Η απόφαση Yara/Kemira GrowHow δεν δημοσιεύθηκε βεβαίως, όπως ορθώς επισημαίνει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου ακύρωσης, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το δε πλήρες κείμενό της είναι διαθέσιμο μόνο στην αγγλική.

255 Ωστόσο, δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ 2007, C 245, σ. 7) σχετική ανακοίνωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες, η οποία περιείχε τον διαδικτυακό σύνδεσμο για την πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της απόφασης στην αγγλική. Η Επιτροπή ορθώς επισημαίνει επιπλέον ότι η απόφαση Yara/Kemira GrowHow και, ιδίως, η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 που περιλαμβάνεται στην απόφαση αυτή παρατίθενται σε εργασίες νομικών. Συνεπώς, ο επιμελής επιχειρηματίας μπορούσε να γνωρίζει την απόφαση αυτή και την ερμηνεία που έδωσε στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 η Επιτροπή.

256 Πρέπει, επίσης, να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να συμβουλευθεί την Επιτροπή όσον αφορά το ζήτημα της ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Σε περίπτωση αμφιβολίας όσον αφορά τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό 139/2004, η ενδεδειγμένη για την επιχείρηση συμπεριφορά θα ήταν να απευθυνθεί στην Επιτροπή (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 255). Η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει ότι δεν γνώριζε τη δυνατότητα αυτή.

257 Επίσης, η Επιτροπή μπορούσε να λάβει υπόψη της, όπως έπραξε στο σημείο 144 της προσβαλλόμενης απόφασης, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ήταν μια μεγάλη ευρωπαϊκή εταιρία με μεγάλη πείρα στις διαδικασίες ελέγχου των συγκεντρώσεων και στις διαδικασίες κοινοποίησης ενώπιον της Επιτροπής και των αρμόδιων για τον ανταγωνισμό εθνικών αρχών. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 252 της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), η πείρα της επιχείρησης στον τομέα των συγκεντρώσεων και στις διαδικασίες κοινοποίησης αποτελεί χρήσιμο στοιχείο για την εκτίμηση της αμέλειας.

258 Η Επιτροπή μπορούσε επίσης να λάβει υπόψη της, όπως έπραξε στο σημείο 148 της προσβαλλόμενης απόφασης, το γεγονός ότι στην προσφεύγουσα (η οποία είχε τότε την επωνυμία Pan Fish) είχε επιβληθεί πρόστιμο σε εθνικό επίπεδο λόγω πρόωρης πραγματοποίησης συγκέντρωσης στο πλαίσιο της εξαγοράς της εταιρίας Fjord Seafood. Η απόφαση του Γάλλου Υπουργού Οικονομίας της 8ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση Pan Fish/Fjord Seafood) (στο εξής: απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood) δεν αφορούσε, βεβαίως, την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Ωστόσο, μια μεγάλη ευρωπαϊκή εταιρία στην οποία έχει επιβληθεί στο παρελθόν πρόστιμο, σε εθνικό έστω επίπεδο, λόγω πρόωρης πραγματοποίησης συγκέντρωσης έπρεπε να δείξει ιδιαίτερη επιμέλεια.

259 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα ενήργησε αμελώς, καθώς ακολούθησε μια ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 η οποία δεν επιβεβαιώνεται ούτε από το κείμενο της διάταξης αυτής ούτε από τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης και η οποία δεν είναι σύμφωνη με τα όσα διαπίστωσε η Επιτροπή, έστω και παρεμπιπτόντως, με την απόφαση Yara/Kemira GrowHow, χωρίς προηγουμένως να απευθυνθεί στην Επιτροπή προκειμένου να εξεταστεί η ορθότητα της ερμηνείας αυτής. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η προσφεύγουσα ανέλαβε τον σχετικό κίνδυνο και δεν μπορεί να επικαλεστεί την πεποίθησή της ότι η ερμηνεία της ήταν «εύλογη».

260 Είναι, συνεπώς, απορριπτέο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι «καμία αρκούντως ενημερωμένη και επιμελής εταιρία δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 έπρεπε να κοινοποιηθεί και ότι το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής δεν μπορούσε να μεταβιβαστεί στην προσφεύγουσα πριν από την έγκριση».

261 Όσον αφορά τα επιχειρήματα που αντλεί η προσφεύγουσα από τις εκτιμήσεις των εξωτερικών νομικών συμβούλων της, επισημαίνονται τα εξής.

262 Αφενός, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι εξωτερικοί νομικοί σύμβουλοί της, οι οποίοι διαθέτουν πολύ μεγάλη πείρα σε ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού, συμφωνούσαν ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 και η δημόσια προσφορά συνιστούν ενιαία πράξη συγκέντρωσης που εμπίπτει στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, πράγμα που βεβαιώνει το εύλογο της ερμηνείας της. Αφετέρου, υποστηρίζει ότι, λόγω της εμπειρίας της με τη συγκέντρωση για την οποία εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood, ζήτησε και έλαβε επανειλημμένως διαβεβαιώσεις περί του ότι η εξαγορά ποσοστού συμμετοχής 48,5 % στη Morpol εμπίπτει στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Τέλος, η προσφεύγουσα θεωρεί εσφαλμένη την εκτίμηση που διατυπώνει η Επιτροπή στο σημείο 146 της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα δεν αναζήτησε ούτε έλαβε γνωμοδότηση σχετικά με το περιεχόμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012.

263 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί το περιεχόμενο των γνωμοδοτήσεων των εξωτερικών νομικών συμβούλων της προσφεύγουσας.

264 Η προσφεύγουσα επικαλείται ηλεκτρονική επιστολή την οποία της απέστειλε ο Νορβηγός νομικός σύμβουλός της στις 29 Νοεμβρίου 2012. Ο σύμβουλος αυτός επισήμανε τα εξής:

«6. Ανταγωνισμός

Η εξαγορά των μετοχών της [Morpol] που είχε στην ιδιοκτησία της η Friendmall θα κοινοποιηθεί στις αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές.

Δεν γνωρίζουμε τον κύκλο εργασιών των δύο αυτών εταιριών ανά χώρα ούτε έχουμε στη διάθεσή μας άλλα στοιχεία απαραίτητα για να εξετάσουμε με ποιον τρόπο και πού πρέπει να προβούμε στην κοινοποίηση αυτή.

Σας συστήνουμε μετ' επιτάσεως να καταβάλετε κάθε προσπάθεια για τη συγκέντρωση των στοιχείων αυτών κατά προτεραιότητα, ώστε να έχουμε τη δυνατότητα να καταρτίσουμε και να υποβάλουμε τις κοινοποιήσεις σχετικά σύντομα μετά τον καθορισμό της ημερομηνίας της εξαγοράς.

Η πείρα μας δείχνει ότι η χορήγηση των απαιτούμενων εγκρίσεων τέτοιων εξαγορών είναι χρονοβόρα. Για να λάβετε την απαραίτητη έγκριση σε ορισμένες χώρες δεν αποκλείεται να σας ζητηθεί να πωλήσετε ορισμένους τομείς δραστηριότητας. Εφόσον γνωρίζετε πού μπορεί να καταστεί αυτό αναγκαίο, θα πρέπει να καταστρώσετε στρατηγική όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίον θα απαντήσετε σε τέτοιου είδους αντιρρήσεις.

Όπως προαναφέρθηκε, η [Marine Harvest] δεν θα έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματα του μετόχου της [Morpol] που απορρέουν από τις αποκτηθείσες μετοχές έως τη λήψη όλων των εγκρίσεων που προβλέπονται από το δίκαιο του ανταγωνισμού.»

265 Από αυτή την ηλεκτρονική επιστολή προκύπτει σαφώς ότι ο Νορβηγός νομικός σύμβουλος της προσφεύγουσας δεν είχε στη διάθεσή του τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τον κύκλο εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν σε θέση να εξετάσει το ζήτημα σε ποιες αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές θα έπρεπε να κοινοποιηθεί η συγκέντρωση. Δεν θα ήταν εύλογο να αναμένει η προσφεύγουσα ότι ο Νορβηγός νομικός σύμβουλός της θα προέβαινε σε διεξοδική ανάλυση των συνεπειών της συγκέντρωσης από την άποψη του δικαίου της Ένωσης χωρίς να έχει καν στη διάθεσή του τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να αποφανθεί εάν επρόκειτο για συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση.

266 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι οι παράγραφοι της επιστολής αυτής που αφορούν το δίκαιο του ανταγωνισμού, όπως παρατίθενται στη σκέψη 264 ανωτέρω, δεν αποτελούν πραγματική ανάλυση των υποχρεώσεων κοινοποίησης και αναστολής που υπέχει η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να συναγάγει εξ αντιδιαστολής από τη φράση «[όπως] προαναφέρθηκε, η [Marine Harvest] δεν θα έχει τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματα του μετόχου της [Morpol] που απορρέουν από τις αποκτηθείσες μετοχές έως τη λήψη όλων των εγκρίσεων που προβλέπονται από το δίκαιο του ανταγωνισμού» ότι είχε δικαίωμα να ολοκληρώσει την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση και έγκριση.

267 Η επιστολή αυτή του Νορβηγού νομικού συμβούλου της δεν μπορεί να απαλλάξει την προσφεύγουσα από την ευθύνη της.

268 Ο ίδιος νομικός σύμβουλος απέστειλε στις 14 Δεκεμβρίου 2012 και ώρα 10:02 ηλεκτρονική επιστολή σε νομικό σύμβουλο του δικηγορικού γραφείου F., η οποία είχε ως εξής:

«Οι διαπραγματεύσεις για την εξαγορά της [Morpol] έχουν, πλέον, σχεδόν ολοκληρωθεί και είμαστε αρκετά σίγουροι ότι θα υπάρξει συμφωνία εντός της ημέρας και ότι η [SPA] θα υπογραφεί το απόγευμα.

Επισυνάπτεται το τελευταίο προσχέδιο της συμφωνίας για να το εξετάσετε και να υποβάλετε παρατηρήσεις υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού.

Κανείς δεν έχει ασχοληθεί σοβαρά με το ζήτημα αυτό έως σήμερα, πράγμα καθόλου ασυνήθιστο βέβαια. Επίσης, έχουμε φτάσει σε ένα σημείο όπου θα προτιμούσα να μην υπάρξει καμία άλλη τροποποίηση στο κείμενο καθώς τούτο θα μπορούσε εύκολα να αποπροσανατολίσει τα μέρη.

Μπορείτε, επομένως, να δείτε το προσχέδιο και να επανέλθετε μόνο με σχόλια ή προτάσεις τροποποιήσεων τις οποίες κρίνετε απολύτως αναγκαίες για τη διαδικασία της έγκρισης στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης;

Πρόκειται, φυσικά, για επείγον ζήτημα και θα σας ήμουν ιδιαίτερα υπόχρεος εάν του δίνατε απόλυτη προτεραιότητα.»

269 Η ηλεκτρονική αυτή επιστολή εμφαίνει με σαφήνεια ότι η προσφεύγουσα δεν ενήργησε όπως θα ενεργούσε ένας επιμελής επιχειρηματίας. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι «[κανείς] δεν [είχε] ασχοληθεί σοβαρά» με τα ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού έως την ημερομηνία αποστολής της επιστολής, δηλαδή έως την ημέρα υπογραφής της SPA. Ένας επιμελής επιχειρηματίας θα ενδιαφερόταν σε προγενέστερο στάδιο για τις συνέπειες της συγκέντρωσης από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού.

270 Ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι ο συντάκτης της επιστολής της 14ης Δεκεμβρίου 2012 συνέταξε και την επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2012, από την οποία προκύπτει ότι, κατά το στάδιο αυτό, τον είχε ήδη απασχολήσει το ζήτημα του δικαίου του ανταγωνισμού. Ανέφερε ακόμη ότι ο Νορβηγός νομικός σύμβουλος της προσφεύγουσας είναι δικηγόρος με ειδίκευση στο εταιρικό δίκαιο και όχι στο δίκαιο του ανταγωνισμού και ότι είχε ζητήσει τη γνώμη ενός ειδικού από το δικηγορικό γραφείο F. στις 14 Δεκεμβρίου 2012.

271 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2012 δεν περιέχει πραγματική ανάλυση των υποχρεώσεων της προσφεύγουσας όσον αφορά τις κοινοποιήσεις και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων αναστολής (βλ. σκέψη 266 ανωτέρω). Ο Νορβηγός νομικός σύμβουλος είχε πράγματι θίξει το ζήτημα του δικαίου του ανταγωνισμού, πλην όμως, όπως ο ίδιος αναφέρει στην ηλεκτρονική επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 2012, κανείς δεν είχε έως τότε «ασχοληθεί σοβαρά» με το ζήτημα αυτό.

272 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι, με τη δήλωσή της, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ο Νορβηγός νομικός σύμβουλος της προσφεύγουσας ήταν δικηγόρος με ειδίκευση στο εταιρικό δίκαιο και όχι στο δίκαιο του ανταγωνισμού, η προσφεύγουσα μετρίασε, αν μη τι άλλο, τον ισχυρισμό που διατυπώνει στο σημείο 71 της προσφυγής της, ότι οι εξωτερικοί νομικοί σύμβουλοί της διέθεταν μεγάλη πείρα σε ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού.

273 Στις 14 Δεκεμβρίου 2012 και ώρα 22:36, ο νομικός σύμβουλος του δικηγορικού γραφείου F. απάντησε στην ηλεκτρονική επιστολή που παρατίθεται στη σκέψη 268 ανωτέρω, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής:

«Ένα μόνο ερώτημα: δεν μπορέσαμε να βρούμε κάποια διάταξη που να καλύπτει το ζήτημα της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία της έγκρισης. Είναι σαφές ότι ο αγοραστής δεν δύναται να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου πριν από την έγκριση.»

274 Η ηλεκτρονική αυτή επιστολή που εστάλη από τον ένα εξωτερικό νομικό σύμβουλο της προσφεύγουσας στον άλλο δεν αποτελεί πραγματική ανάλυση των συνεπειών της συγκέντρωσης από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού και εξάλλου ο νομικός σύμβουλος της δικηγορικής εταιρίας F. δεν είχε στη διάθεσή του επαρκή χρόνο για να προβεί σε μια τέτοια ανάλυση.

275 Διαπιστώνεται, ακόμη, ότι ούτε στην ηλεκτρονική επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2012 ούτε σε εκείνες της 14ης Δεκεμβρίου 2012 υπάρχει αναφορά στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

276 Το πρώτο έγγραφο στο οποίο γίνεται ρητή αναφορά στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 είναι ένα υπόμνημα του Νορβηγού νομικού συμβούλου της προσφεύγουσας της 18ης Δεκεμβρίου 2012.

277 Στο υπόμνημα αυτό, μετά την παράθεση αυτούσιας της διάταξης του άρθρου 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 139/2004, ο εν λόγω νομικός σύμβουλος ανέφερε τα εξής:

«Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Marine Harvest δύναται να αποκτήσει τις μετοχές της Morpol, αλλά δεν δύναται να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές αυτές, έως την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή. Επομένως, η Marine Harvest δεν μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά της ως μέτοχος της Morpol και δεν θα διαθέτει, στην πράξη, δυνατότητα ελέγχου της εταιρίας αυτής έως τη χορήγηση της έγκρισης.»

278 Ωστόσο, το υπόμνημα αυτό δεν περιέχει πραγματική ανάλυση όσον αφορά το ζήτημα εάν έχει εφαρμογή το άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Η απλή παράθεση αυτούσιας της διάταξης του άρθρου 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 139/2004 και η θέση ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να αποκτήσει τις μετοχές της Morpol χωρίς να ασκεί τα δικαιώματα ψήφου δεν ισοδυναμούν με τέτοια ανάλυση, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν έχει εφαρμογή, όπως προκύπτει από το κείμενό του. Ο Νορβηγός νομικός σύμβουλος της προσφεύγουσας δεν υποστήριξε, με το υπόμνημα αυτό, ότι πρόκειται για ενιαία πράξη συγκέντρωσης, προκειμένου να δικαιολογήσει τα περί εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

279 Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι η SPA είχε υπογραφεί στις 14 Δεκεμβρίου 2012. Η SPA προέβλεπε στο άρθρο 7.1 ότι η ολοκλήρωση της εξαγοράς πρέπει να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριών εργασίμων ημερών από την υπογραφή της. Επιπλέον, κατά το άρθρο 7.2, την ημέρα ολοκλήρωσης της εξαγοράς, η προσφεύγουσα έπρεπε να αποδείξει την καταβολή του τιμήματος. Τέλος, το άρθρο 7.3 της SPA προέβλεπε ότι, κατά την ίδια ημερομηνία, οι πωλητές έπρεπε να αποδείξουν τη μεταβίβαση των μετοχών στην προσφεύγουσα.

280 Επομένως, κατά τον χρόνο σύνταξης του υπομνήματος της 18ης Δεκεμβρίου 2012, η προσφεύγουσα είχε ήδη δεσμευθεί για την ολοκλήρωση της εξαγοράς εντός τριών εργασίμων ημερών μετά την υπογραφή της SPA.

281 Όσον αφορά τη διαπίστωση στην οποία καταλήγει η Επιτροπή στο σημείο 146 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι νομικοί σύμβουλοί της είχαν γνωμοδοτήσει ως προς την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012, και την οποία διαπίστωση η προσφεύγουσα αμφισβητεί, επισημαίνονται τα εξής.

282 Είναι γεγονός ότι στη σελίδα 14 της απάντησής της της 30ής Απριλίου 2014 στην ανακοίνωση αιτιάσεων η προσφεύγουσα αναφέρει εμμέσως ότι είχε λάβει από τον Νορβηγό νομικό σύμβουλό της πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012 την πληροφορία ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ανέφερε ότι η πληροφορία αυτή «διατυπώθηκε εκ νέου εγγράφως» στο υπόμνημα του εν λόγω νομικού συμβούλου της 18ης Δεκεμβρίου 2012.

283 Ωστόσο, είναι ορθή η διαπίστωση της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα «δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν» ότι είχε λάβει τέτοια γνωμοδότηση πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα, ενώ υποστήριξε εμμέσως, με την απάντησή της στην ανακοίνωση αιτιάσεων, ότι είχε λάβει από τον Νορβηγό νομικό σύμβουλό της πριν τις 18 Δεκεμβρίου 2012, την πληροφορία ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, δεν προσκόμισε κανένα σχετικό αποδεικτικό στοιχείο. Ειδικότερα, δεν προσκόμισε συνημμένες στην απάντησή της στην ανακοίνωση αιτιάσεων τις επιστολές της 29ης Νοεμβρίου και της 14ης Δεκεμβρίου 2012, οι οποίες παρατίθενται στις σκέψεις 264, 268 και 273 ανωτέρω, τις οποίες συμπεριέλαβε στα συνημμένα της προσφυγής.

284 Σε κάθε περίπτωση, οι επιστολές αυτές δεν αναιρούν τη διαπίστωση περί αμέλειας της προσφεύγουσας. Όσον αφορά την ηλεκτρονική επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2012, η οποία προσκομίστηκε στο Γενικό Δικαστήριο, υπενθυμίζεται ότι αυτή δεν περιέχει αναφορά στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ούτε πραγματική ανάλυση των υποχρεώσεων της προσφεύγουσας (βλ. σκέψεις 264 έως 266 ανωτέρω). Το ίδιο ισχύει και για την επιστολή του νομικού συμβούλου της δικηγορικής εταιρίας F. της 14ης Δεκεμβρίου 2012 (βλ. σκέψεις 273 έως 275 ανωτέρω).

285 Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν η προσφεύγουσα είχε λάβει πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 2012 από τους νομικούς συμβούλους της την πληροφορία ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 έχει εφαρμογή, δεν θα αναιρούνταν η διαπίστωση περί αμελούς συμπεριφοράς της.

286 Αφενός, υπενθυμίζεται ότι δεν επιτρέπεται να μην επιβάλλεται πρόστιμο σε επιχείρηση η οποία έχει παραβεί τη διάταξη αυτή, όταν η εν λόγω παράβαση οφείλεται σε πλάνη στην οποία τελούσε η επιχείρηση σχετικά με τη νομιμότητα της συμπεριφοράς της λόγω του περιεχομένου νομικής συμβουλής δικηγόρου (βλ. σκέψη 238 ανωτέρω).

287 Αφετέρου, η ηλεκτρονική επιστολή του Νορβηγού νομικού συμβούλου της προσφεύγουσας της 14ης Δεκεμβρίου 2012, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα, όχι μόνο δεν επιβεβαιώνει ότι η προσφεύγουσα επέδειξε επιμέλεια, αλλά αποδεικνύει ότι «κανείς δεν [είχε] ασχοληθεί σοβαρά» με το ζήτημα του δικαίου του ανταγωνισμού έως την υπογραφή της SPA.

288 Εάν η προσφεύγουσα ενεργούσε ως επιμελής επιχειρηματίας, θα μεριμνούσε για τη διενέργεια διεξοδικής ανάλυσης των συνεπειών της SPA από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού πριν από την υπογραφή της SPA, δεδομένου μάλιστα ότι η SPA προέβλεπε την ολοκλήρωση της εξαγοράς το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από την υπογραφή της.

289 Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης ηλεκτρονική επιστολή που της απέστειλε ο δικηγόρος της εταιρίας F. στις 27 Ιανουαρίου 2013. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η επιστολή αυτή εστάλη μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να απαλλάξει την προσφεύγουσα από την ευθύνη της. Επιπλέον, η επιστολή αυτή δεν

περιέχει καμία πραγματική ανάλυση των προϋποθέσεων του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αλλά περιορίζεται, κατ' ουσίαν, στην παράθεση του κειμένου της διάταξης αυτής. Στην επιστολή αυτή δεν υπάρχει αναφορά στην έννοια της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης».

290 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ήταν ορθή η διαπίστωση της Επιτροπής περί εξ αμελείας παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

291 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

Γ. Επί του τρίτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με παραβίαση της γενικής αρχής ne bis in idem

292 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή της επέβαλε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, δύο πρόστιμα για την ίδια συμπεριφορά, κατά παραβίαση της γενικής αρχής ne bis in idem. Επισημαίνει ότι η μη τήρηση της υποχρέωσης κοινοποίησης, που προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, συνεπάγεται οπωσδήποτε και παράβαση της υποχρέωσης αναστολής, που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού. Θεωρεί ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί ειδική παράβαση, ενώ η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αποτελεί γενικότερη παράβαση, οπότε η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 εμπεριέχει την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, ή, τουλάχιστον, η Επιτροπή δεν δύναται να επιβάλει χωριστό πρόστιμο γ' αυτήν.

293 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 4, παράγραφος 1, του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004.

294 Επισημαίνεται ότι, όπως προβάλλει η προσφεύγουσα και παραδέχεται η Επιτροπή, η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 συνεπάγεται ταυτόχρονα και παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, μη τήρηση από επιχείρηση της υποχρέωσης κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, έχει ως συνέπεια την παράβαση της απαγόρευσης της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της.

295 Ωστόσο, δεν ισχύει το αντίθετο. Συγκεκριμένα, η επιχείρηση που κοινοποιεί μια συγκέντρωση πριν από την πραγματοποίησή της, αλλά την πραγματοποιεί προτού αυτή κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά, παραβαίνει το άρθρο 7, παράγραφος 1, αλλά όχι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

296 Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει τη δυνατότητα επιβολής προστίμων, αφενός, για παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης που προβλέπεται από το άρθρο 4 και, αφετέρου, για πραγματοποίηση συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 7 του κανονισμού αυτού.

297 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, όταν μια επιχείρηση παραβιάζει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, παραβιάζει ταυτόχρονα και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, πράγμα που συνεπάγεται, κατά το κείμενο του κανονισμού, τη δυνατότητα της Επιτροπής να επιβάλει πρόστιμα τόσο βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού 139/2004 όσο και βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο β′.

298 Σημειωτέον ότι πρόκειται για περίπτωση που απαντά μόνο μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 139/2004. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν προβλέπει πλέον, όσον αφορά την κοινοποίηση των συγκεντρώσεων, προθεσμία μιας εβδομάδας από τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς, όπως προέβλεπε το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89.

299 Στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89, μπορούσε να συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού, χωρίς να υπάρχει παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1. Συγκεκριμένα, η επιχείρηση που κοινοποιούσε συγκέντρωση μετά την παρέλευση εβδομάδας από τη σύναψη της συμφωνίας, αλλά δεν την πραγματοποιούσε πριν από την έγκριση της Επιτροπής, παραβίαζε το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, αλλά όχι το άρθρο 7, παράγραφος 1.

300 Όσον αφορά τις προβλεπόμενες κυρώσεις, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 4064/89, η παράλειψη κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 4064/89 τιμωρούνταν με πρόστιμο 1 000 έως 50 000 ECU μόνον. Η πραγματοποίηση πράξης συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 τιμωρούνταν, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού, με πρόστιμο έως το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

301 Αντιθέτως, στο πλαίσιο του κανονισμού 139/2004, η παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης που προβλέπεται από το άρθρο 4 δεν περιλαμβάνεται πλέον στο άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού, αλλά στο άρθρο 14, παράγραφος 2, πράγμα που σημαίνει ότι οι κυρώσεις για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, πλέον ταυτίζονται και αντιστοιχούν στη δυνατότητα επιβολής προστίμων έως το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

302 Ενώ το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 προβλέπει υποχρέωση ενέργειας (κοινοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της) και το άρθρο 7, παράγραφος 1, προβλέπει υποχρέωση αναστολής (μη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της), εντούτοις η παράβαση της υποχρέωσης ενέργειας συνεπάγεται ταυτόχρονα παραβίαση της υποχρέωσης αναστολής που απορρέει από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, η μη κοινοποίηση της συγκέντρωσης από μια επιχείρηση μπορεί να διαπιστωθεί οριστικά μόνον κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της συγκέντρωσης.

303 Επομένως, όταν μια επιχείρηση παραβιάζει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, αρχίζει ταυτόχρονα και η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συγκεκριμένα, κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, η εν λόγω επιχείρηση παραβαίνει την υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της, κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, και την αντίστοιχη απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση, κατά τα προβλεπόμενα στην πρώτη περίπτωση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Ταυτόχρονα, παραβαίνει την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν τη χορήγηση της έγκρισης που προβλέπει η δεύτερη περίπτωση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, διότι η μη κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά.

304 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί στιγμιαία παράβαση. Αντιθέτως, η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είναι διαρκής, καθώς διαρκεί για όσο διάστημα η συγκέντρωση δεν έχει κηρυχθεί από την Επιτροπή συμβατή με την εσωτερική αγορά, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή με τα σημεία 128, 165 και 166 της προσβαλλόμενης απόφασης (βλ., σχετικά με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 212).

305 Εν προκειμένω, η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 127 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η συμπεριφορά που συνιστά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είχε ενιαίο χαρακτήρα, επρόκειτο δηλαδή για πραγματοποίηση συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της. Απαντώντας σε σχετική έγγραφη ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι δεν αμφισβητεί ότι τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την παράβαση των δύο αυτών διατάξεων εν προκειμένω ταυτίζονται.

306 Διαπιστώνεται ότι το ισχύον νομικό πλαίσιο είναι ασυνήθιστο, καθώς υπάρχουν στον κανονισμό 139/2004 δύο άρθρα των οποίων η παράβαση επισύρει την επιβολή προστίμων της ίδιας κλίμακας, λαμβανομένου υπόψη ότι η παράβαση του ενός συνεπάγεται ταυτόχρονα παράβαση του δεύτερου. Πρόκειται, ωστόσο, για το νομικό πλαίσιο που η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει, η δε προσφεύγουσα δεν ήγειρε ένσταση έλλειψης νομιμότητας όσον αφορά ορισμένες διατάξεις του κανονισμού 139/2004.

2. Επί της εφαρμογής της αρχής ne bis in idem εν προκειμένω

307 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή ne bis in idem πρέπει να τηρείται στις διαδικασίες επιβολής προστίμου στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού. Η αρχή αυτή απαγορεύει, στον τομέα του ανταγωνισμού, την καταδίκη επιχείρησης ή την εκ νέου άσκηση δίωξης κατά αυτής για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά για την οποία είτε της είχε ήδη επιβληθεί κύρωση είτε κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή (βλ. απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Toshiba Corporation κ.λπ., C-17/10, EU:C:2012:72, σκέψη 94 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

308 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, σε υποθέσεις που άπτονται του δικαίου του ανταγωνισμού, ότι η εφαρμογή της αρχής ne bis in idem εξαρτάται από μια τριπλή προϋπόθεση, καθόσον πρέπει να πρόκειται για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, για τον ίδιο παραβάτη και για το ίδιο προστατευόμενο έννομο συμφέρον (βλ. απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Toshiba Corporation κ.λπ., C-17/10, EU:C:2012:72, σκέψη 97 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

309 Από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 307 ανωτέρω προκύπτει ότι η αρχή έχει δύο πτυχές. Απαγορεύει τόσο την εκ νέου «δίωξη» επιχείρησης όσο και την εκ νέου «καταδίκη» της επιχείρησης αυτής. Ωστόσο, κατά τα προεκτεθέντα στη σκέψη 307 ανωτέρω, αμφότερες οι πτυχές αυτές προϋποθέτουν ότι έχει επιβληθεί κύρωση στην επιχείρηση ή ότι έχει κριθεί, «με προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή», ότι η επιχείρηση δεν έχει ευθύνη.

310 Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι το άρθρο 50 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως εξής:

«Κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικασθεί εντός της Ένωσης με οριστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με τον νόμο.»

311 Το άρθρο αυτό περιέχει επίσης δύο πτυχές, ήτοι την απαγόρευση διπλής δίωξης και την απαγόρευση διπλής κύρωσης (δίωξη ή κύρωση). Επισημαίνεται, ακόμη, ότι στο άρθρο αυτό γίνεται ρητώς αναφορά σε «οριστική» δικαστική απόφαση, χωρίς διαφοροποίηση μεταξύ των δύο πτυχών. Επιπλέον, γίνεται λόγος για πρόσωπο που έχει «ήδη» αθωωθεί ή καταδικασθεί με δικαστική απόφαση, πράγμα που επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για προγενέστερη δικαστική απόφαση.

312 Η αρχή ne bis in idem εφαρμόζεται, βεβαίως, σε διαδικασίες επιβολής προστίμων στο δίκαιο του ανταγωνισμού, ανεξαρτήτως του αν τα πρόστιμα αυτά χαρακτηρίζονται ως ποινικής φύσεως. Επιπλέον, δεδομένου ότι στο δίκαιο του ανταγωνισμού τα πρόστιμα επιβάλλονται από την Επιτροπή, δεν απαιτείται η ύπαρξη «δικαστικής απόφασης» με την οποία να επιβάλλεται πρόστιμο. Όπως

προκύπτει από το κείμενο που παρατίθεται στη σκέψη 307 ανωτέρω, αρκεί η ύπαρξη προγενέστερης «απόφασης» που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή. Επομένως, για να μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή ne bis in idem, αρκεί μόνον η ύπαρξη απόφασης της Επιτροπής που να επιβάλει πρόστιμο, η οποία να μην έχει προσβληθεί εμπρόθεσμα και, συνεπώς, να μην υπόκειται πλέον σε προσφυγή. Ωστόσο, η έννοια της «οριστικής» απόφασης που απορρέει από το άρθρο 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ισχύει και στο δίκαιο του ανταγωνισμού, όπως προκύπτει από τη φράση «προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή».

313 Περαιτέρω, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 της ΕΣΔΑ έχει ως εξής:

«Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή να καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους, για μια παράβαση για την οποία ήδη αθωώθηκε ή καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία του κράτους αυτού.»

314 Η διάταξη αυτή περιέχει επίσης δύο πτυχές, ήτοι την απαγόρευση διπλής δίωξης και διπλής κύρωσης (δίωξη ή ποινή) και προϋποθέτει επίσης την ύπαρξη «αμετάκλητης» δικαστικής απόφασης. Επιπλέον, γίνεται λόγος για πρόσωπο που έχει «ήδη» αθωωθεί ή καταδικασθεί με δικαστική απόφαση, πράγμα που επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για προγενέστερη δικαστική απόφαση.

315 Επομένως, η διατύπωση των διατάξεων αυτών δεν καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία μια αρχή επιβάλλει δύο κυρώσεις με μία μόνον απόφαση, όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

316 Τούτο είναι συμβατό με τη ratio της αρχής ne bis in idem. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αρχή αυτή, εφόσον αυτός που έχει τελέσει παράβαση έχει διωχθεί και καταδικαστεί, πρέπει να είναι βέβαιος ότι, εφόσον εκτίσει την ποινή του, έχει εξαλειφθεί η ενοχή του και δεν χρειάζεται να φοβάται την επιβολή νέας κύρωσης (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στις υποθέσεις Gözütok και Brügge, C-187/01 και C-385/01, EU:C:2002:516, σημείο 49).

317 Η επιβολή δύο κυρώσεων με μία απόφαση δεν αντιβαίνει στον σκοπό αυτόν. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε η Επιτροπή, απαντώντας σε σχετική έγγραφη ερώτηση προς τους διαδίκους, σε περίπτωση επιβολής δύο κυρώσεων με την ίδια απόφαση, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να γνωρίζει ότι δεν θα του επιβληθούν εκ νέου κυρώσεις για την ίδια παράβαση.

318 Είναι, βεβαίως, αληθές ότι, με την προσφυγή της, η προσφεύγουσα δεν επικαλέστηκε ρητώς την αρχή ne bis in idem, αλλά την αρχή nemo debet bis puniri pro uno delicto. Ωστόσο, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε, απαντώντας σε σχετική έγγραφη ερώτηση, ότι η αρχή την οποία επικαλείται αντιστοιχεί στη δεύτερη πτυχή της αρχής ne bis in idem, ήτοι στην απαγόρευση διπλής κύρωσης, και ότι δεν επικαλείται αρχή διακριτή από την αρχή ne bis in idem. Η Επιτροπή επιβεβαίωσε επίσης, απαντώντας σε έγγραφες ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, ότι η αρχή nemo debet bis puniri pro uno delicto αντιστοιχεί στη δεύτερη πτυχή της αρχής ne bis in idem.

319 Διαπιστώνεται ότι η αρχή ne bis in idem δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή, διότι οι κυρώσεις επιβλήθηκαν από μία μόνον αρχή με μία απόφαση.

320 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ούτε από τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ).

321 Η προσφεύγουσα υποστήριξε, απαντώντας σε έγγραφες ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, ότι η σχετική με το δίκαιο του ανταγωνισμού παγιωμένη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης περιέχει πολλά παραδείγματα εφαρμογής της αρχής ne bis in idem σε περιπτώσεις επιβολής πλειόνων προστίμων με μία μόνον απόφαση.

322 Συναφώς, η προσφεύγουσα επικαλείται, πρώτον, την απόφαση της 21ης Ιουλίου 2011, Beneo-Orafti (C-150/10, EU:C:2011:507). Υποστηρίζει ότι από τη σκέψη 68 της απόφασης αυτής προκύπτει ότι το Δικαστήριο εφάρμοσε την αρχή ne bis in idem εξετάζοντας εάν η αρχή αυτή αποκλείει τη σωρευτική εφαρμογή των μέτρων που προβλέπει το άρθρο 26, παράγραφος 1, και το άρθρο 27 του κανονισμού 968/2006 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2006, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 320/2006 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση προσωρινού καθεστώτος αναδιαρθρώσεως του κλάδου της ζάχαρης στην Κοινότητα (ΕΕ 2006, L 176, σ. 32).

323 Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι, στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η αρχή ne bis in idem δεν έχει εφαρμογή, διότι μόνον ένα από τα τρία επίδικα μέτρα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως κύρωση (απόφαση της 21ης Ιουλίου 2011, Beneo-Orafti, C-150/10, EU:C:2011:507, σκέψη 74). Έχοντας απορρίψει την εφαρμογή της αρχής ne bis in idem για άλλο λόγο, το Δικαστήριο απλώς δεν αποφάνθηκε επί του αν η αρχή αυτή έχει εφαρμογή σε περίπτωση επιβολής πλειόνων κυρώσεων με μία μόνον απόφαση ή σε περίπτωση επιβολής δεύτερης κύρωσης χωρίς να έχει ακόμη καταστεί οριστική η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε η πρώτη κύρωση.

324 Κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα επικαλείται τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Υ. Bot στην υπόθεση Beneo-Orafti (C-150/10, EU:C:2011:164), αρκεί η διαπίστωση ότι το Δικαστήριο δεν ακολούθησε τις προτάσεις αυτές όσον αφορά το ζήτημα της εφαρμογής της αρχής ne bis in idem.

325 Δεύτερον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2006, FNCBV κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-217/03 και T-245/03, EU:T:2006:391). Οι προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση είχαν υποστηρίξει ότι η Επιτροπή είχε παραβιάσει την αρχή ne bis in idem, επιβάλλοντας με μία μόνον απόφαση πρόστιμα σε πλείονες ενώσεις οι οποίες είχαν εν μέρει κοινά μέλη. Κατά τις εν λόγω προσφεύγουσες, στα μέλη αυτά επιβλήθηκαν εμμέσως πλείονα πρόστιμα.

326 Το Γενικό Δικαστήριο αρκέστηκε στη διαπίστωση, με τη σκέψη 344 της απόφασης της 13ης Δεκεμβρίου 2006, FNCBV κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-217/03 και T-245/03, EU:T:2006:391), ότι δεν υφίστατο ταυτότητα των παραβατών, στον βαθμό που η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επέβαλε πλείονες κυρώσεις στους ίδιους φορείς ή στα ίδια πρόσωπα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, οπότε δεν συνέτρεχε παραβίαση της αρχής ne bis in idem. Για τον λόγο αυτό δεν αποφάνθηκε εάν η αρχή ne bis in idem μπορεί να εφαρμοστεί σε περίπτωση επιβολής πλειόνων κυρώσεων με μία μόνον απόφαση.

327 Στην απόφαση επί της αίτησης αναίρεσης κατά της ως άνω απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου, δηλαδή στην απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008, Coop de France bétail et viande κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-101/07 P και C-110/07 P, EU:C:2008:741, σκέψη 130), την οποία επίσης παραθέτει η προσφεύγουσα, το Δικαστήριο απλώς επικύρωσε την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου.

328 Τρίτον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Transcatab κατά Επιτροπής (T-39/06, EU:T:2011:562). Με αυτή, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν παραβιάστηκε η αρχή ne bis in idem, διότι δεν υπήρχε ταυτότητα των περιστατικών ούτε ταυτότητα των παραβατών (βλ. σκέψεις 255 έως 259 της απόφασης αυτής). Το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος εάν η αρχή ne bis in idem έχει εφαρμογή σε περίπτωση επιβολής πλειόνων προστίμων με μία μόνον απόφαση.

329 Τέλος, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Toshiba Corporation κ.λπ. (C-17/10, EU:C:2012:72). Προβάλλει ότι, με την απόφαση αυτή, η αρχή ne bis in idem εφαρμόστηκε με απόφαση της Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 2007, η οποία, ακόμη και κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Δικαστηρίου στις 14 Φεβρουαρίου 2012, δεν είχε καταστεί ακόμη οριστική, τουλάχιστον ως προς την Toshiba και τους λοιπούς κύριους αποδέκτες της.

330 Σημειωτέον, ωστόσο, ότι, με την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Toshiba Corporation κ.λπ. (C-17/10, EU:C:2012:72, σκέψεις 98 έως 103), το Δικαστήριο έκρινε μη εφαρμοστέα την αρχή ne bis in idem για άλλο λόγο, ήτοι με το σκεπτικό ότι δεν υπήρχε ταυτότητα των πραγματικών περιστατικών.

331 Η προσφεύγουσα διατείνεται, ακόμη, ότι, με την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Toshiba Corporation κ.λπ. (C-17/10, EU:C:2012:72), το Δικαστήριο εφάρμοσε την αρχή ne bis in idem ήδη με την «έκδοση της απόφασης [της Επιτροπής]». Διαπιστώνεται ότι στη σκέψη 103 της απόφασης αυτής, το Δικαστήριο πράγματι αναφέρεται σε «απόφαση της Επιτροπής προγενέστερη της απόφασης της εθνικής αρχής ανταγωνισμού» και όχι σε απόφαση που έχει «καταστεί οριστική» πριν από την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, με τη σκέψη 94 της απόφασης αυτής, το Δικαστήριο επισημαίνει ρητώς ότι η αρχή ne bis in idem «απαγορεύει, στον τομέα του ανταγωνισμού, την καταδίκη επιχειρήσεως ή την εκ νέου άσκηση διώξεως κατά αυτής για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά της, σε σχέση με την οποία είτε της είχε ήδη επιβληθεί κύρωση είτε κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή». Συνεπώς, από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι η αρχή ne bis in idem δεν εφαρμόζεται εάν δεν έχει εκδοθεί προγενέστερη οριστική απόφαση.

332 Διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν εντόπισε καμία απόφαση των δικαστηρίων της Ένωσης με την οποία να διαπιστώθηκε παραβίαση της αρχής ne bis in idem λόγω επιβολής πλειόνων κυρώσεων με μια μόνον απόφαση ή λόγω επιβολής δεύτερης κύρωσης προτού καταστεί οριστική η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε η πρώτη κύρωση.

333 Όσον αφορά τη νομολογία του ΕΔΔΑ, από αυτή συνάγεται σαφώς ότι η αρχή ne bis in idem δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση επιβολής πλειόνων κυρώσεων με την ίδια απόφαση.

334 Συγκεκριμένα, από την απόφαση του ΕΔΔΑ της 7ης Δεκεμβρίου 2006, Hauser-Sporn κατά Αυστρίας (CE:ECHR:2006:1207JUD003730103), προκύπτει ότι το να συνιστά μία πράξη περισσότερες από μία παραβάσεις δεν αντιβαίνει στο άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου 7 της ΕΣΔΑ. Κατά την ίδια απόφαση, μόνο σε περίπτωση διαδοχικών διώξεων, με διαδοχικές αποφάσεις, πλειόνων παραβάσεων οι οποίες στοιχειοθετούνται από τα ίδια πραγματικά περιστατικά επιβάλλεται, κατά το ΕΔΔΑ, να εξεταστεί εάν οι παραβάσεις αυτές συνίστανται από τα ίδια ουσιώδη στοιχεία.

335 Εξάλλου, με την απόφαση του ΕΔΔΑ της 17ης Φεβρουαρίου 2015, Boman κατά Φινλανδίας (CE:ECHR:2015:0217JUD004160411), το ΕΔΔΑ επισήμανε τα εξής:

«Το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου 7 [της ΕΣΔΑ] αποσκοπεί στην απαγόρευση της εκ νέου κίνησης ποινικών διαδικασιών οι οποίες έχουν περατωθεί με την έκδοση “[οριστικής]” απόφασης.

[...]

Οι αποφάσεις που υπόκεινται σε τακτικό ένδικο μέσο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της εγγύησης που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου 7 [της ΕΣΔΑ], εφόσον δεν έχει λήξει η προθεσμία άσκησης του εν λόγω ενδίκου μέσου.»

336 Η προσφεύγουσα παραδέχθηκε, απαντώντας σε έγγραφες ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, ότι, σε περίπτωση επιβολής διαδοχικών κυρώσεων, το ΕΔΔΑ εφάρμοζε την αρχή ne bis in idem εφόσον καθίστατο οριστική η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε η πρώτη κύρωση.

337 Υποστηρίζει, ωστόσο, ότι η νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης παρέχει ευρύτερη προστασία έναντι του ενδεχομένου επιβολής διπλής ποινής, καθώς εφαρμόζει την αρχή αυτή με την έκδοση της απόφασης, ακόμη και όταν αυτή δεν έχει καταστεί οριστική.

338 Το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 307 ανωτέρω προκύπτει ότι, εφαρμοζόμενη στο δίκαιο του ανταγωνισμού, η αρχή ne bis in idem «απαγορεύει [...] μια επιχείρηση να καταδικαστεί ή να διωχθεί εκ νέου για συμπεριφορά αντίθετη προς τον ανταγωνισμό για την οποία της είχε ήδη επιβληθεί κύρωση ή για την οποία είχε κριθεί ως μη έχουσα ευθύνη με προγενέστερη απόφαση η οποία δεν είναι πλέον δεκτική προσφυγής». Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 322 έως 332 ανωτέρω, η αρχή αυτή δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση λόγω της νομολογίας την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα.

339 Τέλος, επισημαίνεται ότι, με την προσφυγή της, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε επίσης στην αρχή του συνυπολογισμού (Anrechnungsprinzip). Απαντώντας σε έγγραφες ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι ο τρίτος λόγος ακύρωσης στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής ne bis in idem και ότι η αρχή του συνυπολογισμού αποτελεί αυτοτελή αρχή σε σχέση με την αρχή ne bis in idem, αλλά σχετίζεται με αυτή, και ότι η αρχή του συνυπολογισμού εφαρμόστηκε σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμοζόταν εξ ολοκλήρου η αρχή ne bis in idem. Η προσφεύγουσα διευκρίνισε, ακόμη, ότι, κατ' αυτήν, η αρχή του συνυπολογισμού δεν ήταν απαραίτητο να εφαρμοστεί εν προκειμένω, διότι είχε εφαρμογή η αρχή ne bis in idem. Υποστηρίζει ότι, σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν το Γενικό Δικαστήριο αποφαινόταν ότι συντρέχουν λόγοι εφαρμογής της αρχής του συνυπολογισμού εν προκειμένω, το αποτέλεσμα θα ήταν αναμφίβολα το ίδιο, ήτοι το πρώτο πρόστιμο θα έπρεπε να αφαιρεθεί από το δεύτερο.

340 Επισημαίνεται ότι, στο δίκαιο του ανταγωνισμού, η αρχή του συνυπολογισμού έχει εξεταστεί στο πλαίσιο υποθέσεων με αντικείμενο πρόστιμα επιβληθέντα σε κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος.

341 Με την απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1969, Wilhelm κ.λπ. (14/68, EU:C:1969:4), η οποία εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού 1/2003 (βλ., σχετικά με τη κατάσταση μετά τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2011, ThyssenKrupp Liften Ascenseurs κατά Επιτροπής, T-144/07, T-147/07 έως T-150/07 και T-154/07, EU:T:2011:364, σκέψη 187), το Δικαστήριο αποφάνθηκε τα εξής. Οι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές μπορούν, καταρχήν, να παρέμβουν σε περίπτωση συγκέντρωσης, κατ' εφαρμογήν του εσωτερικού δικαίου, ακόμη και όταν εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής παράλληλη διαδικασία με αντικείμενο τη συγκέντρωση αυτή. Επισήμανε, ακόμη, με τη σκέψη 11 της απόφασης αυτής, ότι, εφόσον η δυνατότητα διπλής διαδικασίας πρόκειται να οδηγήσει σε σώρευση κυρώσεων, η γενική απαίτηση επιείκειας επιβάλλει να ληφθεί υπόψη «κάθε προηγούμενη κατασταλτική απόφαση» για τον καθορισμό μιας ενδεχόμενης κυρώσεως (βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, Sotralentz κατά Επιτροπής, T-149/89, EU:T:1995:69, σκέψη 29). Το Δικαστήριο έχει επίσης επισημάνει, με τη σκέψη 3 της απόφασης της 14ης Δεκεμβρίου 1972, Boehringer Mannheim κατά Επιτροπής (7/72, EU:C:1972:125), ότι, κατά τον καθορισμό του προστίμου, η Επιτροπή υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις κυρώσεις που έχουν «ήδη» επιβληθεί στην ίδια επιχείρηση για το ίδιο πραγματικό περιστατικό, όταν πρόκειται για κυρώσεις οι οποίες επιβάλλονται λόγω παραβάσεων του δικαίου των συμπράξεων ενός κράτους μέλους.

342 Πρόκειται, συνεπώς, για αρχή η οποία εφαρμόζεται σε περίπτωση «προηγούμενης κατασταλτικής απόφασης» ή, με άλλα λόγια, σε περίπτωση επιβολής κυρώσεων, λόγω παραβάσεων του δικαίου των συμπράξεων ενός κράτους μέλους, στην ίδια επιχείρηση για το ίδιο πραγματικό περιστατικό, και όχι σε περίπτωση επιβολής δύο προστίμων από την ίδια αρχή με την ίδια απόφαση. Ήταν, άλλωστε, επιβεβλημένη η διαφορετική μεταχείριση των περιπτώσεων αυτών. Συγκεκριμένα, όταν η Επιτροπή και η αρμόδια αρχή κράτους μέλους επιβάλλουν κυρώσεις για την ίδια σύμπραξη, υπάρχει ο κίνδυνος το κάθε πρόστιμο χωριστά να είναι εύλογο, αλλά τα δύο πρόστιμα συνολικά να είναι δυσανάλογα, εάν το πρώτο πρόστιμο δεν ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του δεύτερου. Ωστόσο, κατά τον καθορισμό πλειόνων προστίμων με την ίδια απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίσει ότι τα πρόστιμα αυτά, συνολικά εξεταζόμενα, θα είναι εύλογα, το δε Γενικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να εξετάσει το ζήτημα αυτό.

343 Τέλος, απαντώντας σε έγγραφες ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, βάσει των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας, η επιβολή διπλής κύρωσης για την ίδια συμπεριφορά είναι άδικη τόσο στην περίπτωση των παράλληλων διαδικασιών όσο και στην περίπτωση των διαδοχικών. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, κατά την επιβολή κυρώσεων από την ίδια αρχή με την ίδια απόφαση, η αρχή αυτή μπορεί να εξασφαλίσει τον εύλογο χαρακτήρα των κυρώσεων αυτών συνολικά εξεταζόμενων, ο δε δικαστής μπορεί επίσης να εξετάσει εάν οι κυρώσεις αυτές, συνολικά εξεταζόμενες, είναι εύλογες. (βλ. σκέψη 342 ανωτέρω). Επομένως, η επιβολή δύο κυρώσεων για την ίδια συμπεριφορά με την ίδια απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτή καθαυτή αντίθετη στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

344 Βάσει των προεκτεθέντων, η αρχή ne bis in idem και η αρχή του συνυπολογισμού δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση επιβολής πλειόνων κυρώσεων με την ίδια απόφαση, ακόμη και αν οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται για τα ίδια περιστατικά. Στην πραγματικότητα, ακόμη και σε περίπτωση που μια συμπεριφορά παραβιάζει πλείονες διατάξεις, επισύροντας την επιβολή προστίμου, το ζήτημα εάν επιτρέπεται η επιβολή πλειόνων προστίμων με την ίδια απόφαση δεν σχετίζεται με την αρχή ne bis in idem, αλλά τις αρχές που διέπουν τη συρροή παραβάσεων (βλ., σχετικά με τα προβλήματα που σχετίζονται με τη συρροή παραβάσεων, σκέψεις 345 έως 373 κατωτέρω).

3. Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σχετικά με τη συρροή παραβάσεων

345 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, κατά το διεθνές δίκαιο και το γερμανικό δίκαιο, η αρχή της «φαινόμενης συρροής» ή της «ψευδούς συρροής» (unechte Konkurrenz) σημαίνει ότι, όταν μια πράξη φαίνεται να στηρίζεται σε δύο νομοθετικές διατάξεις, η κυρίως εφαρμοστέα διάταξη αποκλείει όλες τις υπόλοιπες, βάσει των αρχών της επικουρικότητας, της απορρόφησης ή της ειδικότητας, και ότι η αρχή της φαινόμενης συρροής εφαρμόζεται σε πολλά άλλα κράτη μέλη με τη μία μορφή ή την άλλη. Κατ' αυτήν, ορισμένα άλλα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ρητώς την αρχή της φαινόμενης συρροής ή της ψευδούς συρροής, αλλά απαγορεύουν επίσης την επιβολή διπλών κυρώσεων για σοβαρότερη παράβαση και για λιγότερο σοβαρή παράβαση που εμπεριέχεται στην πρώτη.

346 Όσον αφορά τις επίμαχες εν προκειμένω διατάξεις, η προσφεύγουσα προβάλλει, συγκεκριμένα, ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί ειδικότερη παράβαση, ενώ εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 1, αποτελεί γενικότερη παράβαση, οπότε η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 εμπεριέχει αυτή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ή, τουλάχιστον, δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να επιβάλει αυτοτελή κύρωση γι' αυτήν.

347 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

348 Διαπιστώνεται ότι το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης δεν περιλαμβάνει ειδικούς κανόνες σχετικά με τη συρροή παραβάσεων. Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που αντλούνται από τις αρχές του διεθνούς δικαίου και των εννόμων τάξεων των κρατών μελών.

349 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 345 ανωτέρω), η «κυρίως εφαρμοστέα διάταξη» αποκλείει την εφαρμογή των λοιπών διατάξεων.

350 Συναφώς, η Επιτροπή ορθώς τονίζει ότι ο νομοθέτης δεν έχει ορίσει μια παράβαση ως βαρύτερη από την άλλη, καθώς αμφότερες υπόκεινται στο ίδιο ανώτατο όριο σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004. Επομένως, δεν μπορεί μία από τις διατάξεις αυτές να θεωρηθεί «κυρίως εφαρμοστέα».

351 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, αποτελεί ειδικότερη παράβαση που περιλαμβάνει την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, επισημαίνονται ακόμη τα εξής.

352 Υπενθυμίζεται ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είναι στιγμιαία παράβαση, ενώ εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είναι διαρκής και αρχίζει από τη στιγμή που διαπράττεται η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 304 ανωτέρω).

353 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2988/74 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1974, περί παραγραφής του δικαιώματος διώξεως και εκτελέσεως των αποφάσεων στους τομείς του δικαίου των μεταφορών και του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σ. 241), προβλέπει τριετή παραγραφή για τις παραβάσεις των σχετικών με τις κοινοποιήσεις των επιχειρήσεων διατάξεων. Επομένως, η τριετής παραγραφή ισχύει και για τις παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Αντιθέτως, για τις παραβάσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, ισχύει πενταετής παραγραφή σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 2988/74 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 209).

354 Με βάση τη συλλογιστική της προσφεύγουσας, η επιχείρηση που παραβιάζει τόσο την υποχρέωση κοινοποίησης όσο και την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την έγκρισή της θα είχε πλεονέκτημα σε σχέση με την επιχείρηση που παραβιάζει μόνον την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την έγκρισή της.

355 Συγκεκριμένα, η επιχείρηση που κοινοποιεί μεν τη συγκέντρωση πριν από την πραγματοποίησή της, αλλά την πραγματοποιεί πριν λάβει τη σχετική έγκριση, τιμωρείται με πρόστιμο βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο β′, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Μπορεί, συνεπώς, να της επιβληθεί κύρωση για διαρκή παράβαση, της οποίας η διάρκεια συμπίπτει με το διάστημα κατά το οποίο η πράξη συγκέντρωσης δεν έχει κηρυχθεί, από την Επιτροπή, συμβατή με την εσωτερική αγορά και για την οποία ισχύει η πενταετής παραγραφή.

356 Εάν η ίδια επιχείρηση δεν είχε καν κοινοποιήσει τη συγκέντρωση πριν από την πραγματοποίησή της, η Επιτροπή θα μπορούσε, σύμφωνα με τη συλλογιστική της προσφεύγουσας, να της επιβάλει μόνον πρόστιμο βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α′, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Συνεπώς, στην επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να επιβληθεί κύρωση μόνο για στιγμιαία παράβαση, ως προς την οποία ισχύει η τριετής παραγραφή. Τούτο σημαίνει ότι θα αποκτούσε πλεονέκτημα η επιχείρηση που θα παραβίαζε, επιπλέον της απαγόρευσης πραγματοποίησης συγκέντρωσης πριν από την έγκρισή της, και την υποχρέωση κοινοποίησης.

357 Αποκλείεται, ωστόσο, η ερμηνεία του κανονισμού 139/2004 κατά τρόπο που θα οδηγούσε σε τέτοιο άτοπο αποτέλεσμα.

358 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί ειδικότερη παράβαση που εμπεριέχει την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 δεν μπορεί, συνεπώς, να γίνει δεκτό.

359 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σχετικά με το ότι οι παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 υπόκεινται σε τριετή μόνο παραγραφή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη σαφέστατη διατύπωση του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 2988/74, για τις παραβάσεις διατάξεων σχετικών με τις κοινοποιήσεις εκ μέρους των επιχειρήσεων ισχύει τριετής παραγραφή.

360 Το γεγονός που επισημαίνει η προσφεύγουσα, ότι ο νομοθέτης αύξησε το ανώτατο όριο των προστίμων που προβλέπονται για παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης, ορίζοντας, με το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, ως ανώτατο όριο το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, αντί του ανωτάτου ορίου των 50 000 ECU που προέβλεπε

το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 4064/89 (βλ. σκέψη 300 ανωτέρω), δεν συνεπάγεται τροποποίηση της προθεσμίας παραγραφής, η οποία διέπεται παγίως από το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 2988/74.

361 Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ίσχυε η ίδια προθεσμία παραγραφής με την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεν θα αναιρούνταν η διαπίστωση, που δεν αμφισβητείται άλλωστε από την προσφεύγουσα, ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είναι στιγμιαία, ενώ εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 1, διαρκής. Ακόμη και σε μια τέτοια περίπτωση, εάν γινόταν δεκτό ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί ειδικότερη παράβαση που εμπεριέχει την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, θα ευνοούνταν η επιχείρηση που θα παρέβαινε, εκτός της απαγόρευσης πραγματοποίησης συγκέντρωσης πριν από την έγκρισή της, και την υποχρέωση κοινοποίησης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη συλλογιστική της προσφεύγουσας, η επιχείρηση που παραβιάζει μόνο την απαγόρευση πραγματοποίησης συγκέντρωσης πριν από την έγκρισή της θα τιμωρούνταν για διαρκή παράβαση, της οποίας η διάρκεια συμπίπτει με το διάστημα κατά το οποίο η πράξη συγκέντρωσης δεν έχει κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά, ενώ η επιχείρηση που παραβιάζει επιπλέον την υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της θα τιμωρούνταν μόνο για στιγμιαία παράβαση. Επομένως, η δεύτερη επιχείρηση θα ευνοούνταν σε σχέση με την πρώτη όσον αφορά, αφενός, τη διάρκεια της παράβασης και, αφετέρου, το χρονικό σημείο έναρξης της παραγραφής. Το επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να γίνει δεκτό.

362 Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι ορθώς επέβαλε η Επιτροπή στην προσφεύγουσα κυρώσεις για παράβαση αμφοτέρων των διατάξεων αυτών.

363 Το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω από τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα.

364 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, «κατά πάγια νομολογία των διεθνών δικαστηρίων, απαγορεύεται η επιβολή διπλής κύρωσης για παράβαση διάταξης της οποίας η παράβαση προϋποθέτει παράβαση άλλης διάταξης». Παραθέτει, συναφώς, αποφάσεις του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία (στο εξής: ΔΠΔΓ) και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

365 Η προσφεύγουσα επικαλείται, μεταξύ άλλων, την απόφαση του ΔΠΔΓ, Vidoje Blagojević και Dragan Jokić, υπόθεση IT-02-60-T, 17 Ιανουαρίου 2005, παρ. 799, με την οποία κρίθηκαν τα εξής:

«[Πλείονες] καταδίκες βάσει διαφορετικών διατάξεων του Καταστατικού, αλλά για την ίδια συμπεριφορά, επιτρέπονται μόνον εφόσον εκάστη των διατάξεων αυτών περιέχει ένα προδήλως διακριτό στοιχείο το οποίο δεν απαντά σε άλλη» […] Η ειδικότερη παράβαση εμπεριέχει τη γενικότερη, η διάπραξη της πρώτης προϋποθέτει αναγκαστικά τη διάπραξη της δεύτερης.»

366 Από την απόφαση του ΔΠΔΓ, Dragoljub Kunarac, Radomir Kovač και Zoran Vuković, υπόθεση IT-96-23 και IT-96-23/1-A, 12 Ιουνίου 2002, παρ. 168, προκύπτει ότι η θέση αυτή στηρίζεται ως επί το πλείστον στην απόφαση του Supreme Court of the United States (Ανώτατο Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών) στην υπόθεση Blockburger v. United States, 284 U.S. 299 (1932).

367 Επισημαίνεται ακόμη ότι, με την απόφαση Alfred Musema, υπόθεση ICTR-96-13-A, 16 Νοεμβρίου 2001, παρ. 360, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για τη Ρουάντα διαπίστωσε αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών ρυθμίσεων σχετικά με τις πολλαπλές καταδίκες για τα ίδια περιστατικά.

368 Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι το ΔΠΔΓ εφαρμόζει, στις αποφάσεις περί επιβολής κυρώσεων, ένα συγκεκριμένο κριτήριο το οποίο απορρέει από το δίκαιο των Ηνωμένων Πολιτειών δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή ή τα δικαστήρια της Ένωσης υποχρεούνται να εφαρμόζουν το ίδιο κριτήριο. Σημειωτέον ότι το ΔΠΔΓ δεν εξετάζει τη συμβατότητα εθνικών διοικητικών ή δικαστικών αποφάσεων με τα θεμελιώδη

δικαιώματα. Καθορίζει μόνον, στο πλαίσιο των ποινικών κυρώσεων που το ίδιο επιβάλλει, τις γενικές αρχές που εφαρμόζει σε περίπτωση που η ίδια πράξη παραβιάζει πλείονες ποινικές διατάξεις. Επομένως, το ΔΠΔΓ έχει απλώς προσδιορίσει, στο πλαίσιο των αποφάσεών του, ποια προσέγγιση θεωρεί την πλέον ενδεδειγμένη. Τούτο ουδόλως σημαίνει ότι το ΔΠΔΓ έχει καθιερώσει μια γενική αρχή του διεθνούς δικαίου την οποία τα κράτη ή η Ένωση οφείλουν να ακολουθούν. Το ίδιο ισχύει και για τη νομολογία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

369 Συνεπώς, κρίνονται απορριπτέα τα επιχειρήματα που αντλεί η προσφεύγουσα από τη νομολογία του ΔΠΔΓ και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

370 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ακόμη, ότι σκοπός της αρχής ne bis in idem είναι να «εμποδίσει τη σώρευση κυρώσεων για συμπεριφορά η οποία, όπως εν προκειμένω, παραβιάζει ταυτόχρονα διαφορετικές νομοθετικές διατάξεις».

371 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι δεν πρόκειται για ζήτημα που σχετίζεται με την αρχή ne bis in idem. Επιπλέον, οι σχετικοί με τη συρροή παραβάσεων κανόνες δεν απαγορεύουν εν γένει την επιβολή κυρώσεων σε επιχείρηση για παράβαση πλειόνων διαφορετικών νομοθετικών διατάξεων, ακόμη και όταν η παράβαση των διατάξεων αυτών τελείται με την ίδια συμπεριφορά.

372 Η προσφεύγουσα αρκείται σε μια απλή αναφορά στην αρχή της «φαινόμενης συρροής νομικών βάσεων» ή της «faux conflit», η οποία σημαίνει ότι, όταν μια πράξη φαίνεται να στηρίζεται σε δύο νομοθετικές διατάξεις, η κυρίως εφαρμοστέα διάταξη αποκλείει όλες τις υπόλοιπες (βλ. σκέψη 345 ανωτέρω). Η εφαρμογή της αρχής αυτής προϋποθέτει, ωστόσο, την ύπαρξη μιας «κυρίως εφαρμοστέας διάταξης». Αν δεν υφίσταται τέτοια διάταξη, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, η σύγχρονη παραβίαση διαφορετικών νομοθετικών διατάξεων συνιστά κατ' ιδέαν συρροή παραβάσεων.

373 Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, δεν υφίσταται κυρίως εφαρμοστέα διάταξη, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κρίνεται απορριπτέα.

374 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

Δ. Επί του τέταρτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα κατά την επιβολή προστίμου στην προσφεύγουσα

375 Ο τέταρτος λόγω αρθρώνεται σε δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και nullum crimen, nulla poena sine lege και, το δεύτερο παραβίαση της γενικής αρχής της ίσης μεταχείρισης.

1. Επί του πρώτου σκέλους, σχετικά με παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της αρχής nullum crimen, nulla poena sine lege

376 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η επιβολή προστίμου εν προκειμένω παραβιάζει το άρθρο 49, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το άρθρο 7, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, κατά τα οποία ο νόμος πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια τις παραβάσεις και τις ποινές που αυτές επισύρουν. Κατά την προσφεύγουσα, η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, όπως παρατίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, στηρίζεται στη χρήση διευρυμένων εννοιών και αόριστων κριτηρίων, σε τέτοιο βαθμό που δεν ικανοποιεί τις επιταγές της ΕΣΔΑ όσον αφορά τη σαφήνεια και τη δυνατότητα πρόβλεψης των αποτελεσμάτων της.

377 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι, κατά τη νομολογία, η αρχή nullum crimen, nulla poena sine lege επιτάσσει να ορίζει ο νόμος σαφώς τις παραβάσεις και τις ποινές που αυτές επισύρουν. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται όταν ο διοικούμενος έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει, με βάση το

κείμενο της οικείας διάταξης και, εν ανάγκη, με τη βοήθεια της ερμηνείας που δίδεται στη διάταξη αυτή από τα δικαστήρια, ποιες πράξεις και παραλείψεις επάγονται την ποινική ευθύνη του (βλ. απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, C-194/14 P, EU:C:2015:717, σκέψη 40 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

378 Ομοίως, από τη νομολογία προκύπτει ότι η αρχή nullum crimen, nulla poena sine lege ισχύει τόσο ως προς τους κανόνες ποινικού χαρακτήρα όσο και ως προς τις ειδικές διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν ή παρέχουν τη δυνατότητα να επιβληθούν διοικητικές κυρώσεις, εφαρμόζεται δε όχι μόνον επί των κανόνων που στοιχειοθετούν τα συστατικά στοιχεία μιας παράβασης, αλλά και επί εκείνων που ορίζουν τις συνέπειες που απορρέουν από την παράβαση των πρώτων (βλ., απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, T-43/02, EU:T:2006:270, σκέψη 72 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

379 Υπενθυμίζεται ότι, εν προκειμένω, στην προσφεύγουσα επιβλήθηκε πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004, για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 199 ανωτέρω). Το περιεχόμενο των διατάξεων αυτών είναι σαφές. Καμία εξ αυτών δεν περιέχει έννοιες ευρείας σημασίας ή αόριστα κριτήρια.

380 Η προσφεύγουσα κάνει λόγο, κατ' ουσίαν, για έλλειψη σαφήνειας της διάταξης άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η οποία εισάγει εξαίρεση.

381 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η απαίτηση περί σαφήνειας, η οποία απορρέει από την αρχή nullum crimen, nulla poena sine lege, εφαρμόζεται επί διατάξεων που εισάγουν εξαίρεση από απαγόρευση που επισύρει την επιβολή προστίμου, το άρθρο 7, παράγραφος 2, δεν έχει εφαρμογή, σύμφωνα με το κείμενό του, σε περιπτώσεις όπως η κρινόμενη εν προκειμένω (βλ. σκέψεις 68 έως 83 ανωτέρω).

382 Συνεπώς, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να γνωρίζει, βάσει του κειμένου των οικείων διατάξεων, ότι η πραγματοποίηση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση και έγκριση, επισύρει την επιβολή προστίμων.

383 Δεδομένου ότι τούτο ήταν γνωστό στην προσφεύγουσα βάσει του κειμένου των οικείων διατάξεων, δεν ήταν αναγκαία η ερμηνεία των διατάξεων αυτών από τα δικαστήρια. Συγκεκριμένα, κατά τα προεκτεθέντα στη σκέψη 377 ανωτέρω, πρέπει ο πολίτης να μπορεί να γνωρίζει, με βάση το κείμενο της σχετικής διάταξης και, εν ανάγκη, με τη βοήθεια της ερμηνείας που δίδεται στην εν λόγω διάταξη από τα δικαστήρια, ποιες πράξεις και παραλείψεις στοιχειοθετούν την ποινική ευθύνη του.

384 Βέβαια, η παρεμπίπτουσα εκτίμηση που διατυπώνεται στην απόφαση Yara/Kemira GrowHow δεν ισοδυναμεί με ερμηνεία από τα δικαστήρια ούτε, βέβαια, με «πάγια και δημοσιευμένη νομολογία». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, πέραν του κειμένου του νόμου, πρέπει να εξεταστεί και το ζήτημα εάν οι χρησιμοποιούμενες αόριστες έννοιες έχουν διευκρινιστεί από πάγια και δημοσιευμένη νομολογία (βλ. απόφαση της 28ης Απριλίου 2010, Amann & Söhne και Cousin Filterie κατά Επιτροπής, T-446/05, EU:T:2010:165, σκέψη 129 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

385 Ωστόσο, τα σχετικά επιχειρήματα της προσφεύγουσας είναι αλυσιτελή, διότι η νομολογιακή διευκρίνιση δεν είναι απαραίτητη εφόσον το κείμενο των επίμαχων διατάξεων είναι σαφές και δεν περιέχει αόριστες έννοιες που χρήζουν διευκρινίσεως.

386 Υπενθυμίζεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι η προσφεύγουσα επιχειρεί, κατ' ουσίαν, να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «ενιαίας πράξης συγκέντρωσης», προκειμένου να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 203 ανωτέρω).

387 Η αρχή nullum crimen nulla poena sine lege δεν σημαίνει ότι το πεδίο εφαρμογής μιας έννοιας που δεν απαντά στο κείμενο διάταξης εισάγουσας εξαίρεση από απαγόρευση, της οποίας η παραβίαση επισύρει την επιβολή προστίμων, πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, ούτως ώστε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης πέραν των ορίων που καθορίζονται από το κείμενο της οικείας διάταξης.

388 Η προσφεύγουσα μπορούσε να προβλέψει την παράβαση και την επιβολή προστίμου. Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της εξέτασης του δεύτερου λόγου ακύρωσης, διαπιστώθηκε ότι η συμπεριφορά της προσφεύγουσας ήταν αμελής.

389 Επιπλέον, ακόμη και αν, κατά τον χρόνο τέλεσης της παράβασης, δεν είχε δοθεί η ευκαιρία στα δικαστήρια της Ένωσης να αποφανθούν ειδικώς όσον αφορά συγκεκριμένη συμπεριφορά, η επιχείρηση θα έπρεπε να αναμένει ότι η συμπεριφορά της θα μπορούσε να κριθεί ασύμβατη προς τους κανόνες περί ανταγωνισμού του δικαίου της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, C-194/14 P, EU:C:2015:717, σκέψη 43).

390 Από τη νομολογία του ΕΔΔΑ προκύπτει επίσης ότι, ακόμη και αν πρόκειται για καινοφανές, ιδίως με βάση τη νομολογία, νομικό ζήτημα, οι επιταγές περί προσβασιμότητας και προβλεψιμότητας τηρούνται, εφόσον η λύση που γίνεται δεκτή συγκαταλέγεται στις πιθανές και ευλόγως προβλέψιμες ερμηνείες (απόφαση του ΕΔΔΑ της 1ης Σεπτεμβρίου 2016, X και Y κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2016:0901JUD004815811). Επίσης, από την παράγραφο 60 της ίδιας απόφασης προκύπτει ότι, ακόμη και σε περίπτωση που η διατύπωση των επίμαχων σε μια συγκεκριμένη υπόθεση διατάξεων θέτει σοβαρά προβλήματα ερμηνείας, τούτο δεν σημαίνει ότι η αρμόδια αρχή αδυνατεί να χαρακτηρίσει νομικά τις παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί.

391 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προσέγγιση της Επιτροπής στην υπό κρίση υπόθεση είναι αντίθετη προς την προσέγγιση που ακολούθησε η Επιτροπή στην υπόθεση LGI/Telenet έχει απορριφθεί με τις σκέψεις 141 έως 144 ανωτέρω.

392 Όσον αφορά τη θέση της προσφεύγουσας ότι, όταν δεν υπάρχουν συναφείς προηγούμενες περιπτώσεις, η παλαιόθεν παγιωμένη πρακτική των δικαστηρίων της Ένωσης και της Επιτροπής ήταν να μην επιβάλλεται πρόστιμο ή να επιβάλλεται συμβολικό πρόστιμο, επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται τέτοια πάγια πρακτική. Υπάρχουν, βεβαίως, υποθέσεις στο πλαίσιο των οποίων, ελλείψει προηγούμενων περιπτώσεων, η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο ή επέβαλε συμβολικό πρόστιμο. Ωστόσο, στο πλαίσιο άλλων υποθέσεων, η Επιτροπή επέβαλε υψηλά πρόστιμα, ακόμη και όταν δεν υπήρχαν προηγούμενες περιπτώσεις συμπεριφοράς με ανάλογα χαρακτηριστικά.

393 Από τη νομολογία προκύπτει ότι το γεγονός ότι μια συμπεριφορά με τα ίδια χαρακτηριστικά δεν έχει αποτελέσει μέχρι τούδε αντικείμενο εξέτασης με προγενέστερες αποφάσεις δεν απαλλάσσει την επιχείρηση από την ευθύνη που τη βαρύνει (αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin κατά Επιτροπής, 322/81, EU:C:1983:313, σκέψη 107, και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής, T-321/05, EU:T:2010:266, σκέψη 901). Στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμα μη συμβολικού ύψους.

394 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

2. Επί του δεύτερου σκέλους, σχετικά με παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης

395 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του τέταρτου λόγου ακύρωσης, η προσφεύγουσα επικαλείται, κατ' ουσίαν, τρεις παλαιότερες υποθέσεις και ζητεί να τύχει της ίδιας μεταχείρισης. Πρόκειται, πρώτον, για την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της Επιτροπής Yara/Kemira GrowHow, δεύτερον,

για την απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), και, τρίτον, για την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245).

396 Όπως τονίζει η προσφεύγουσα, η υπό κρίση υπόθεση και η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της Επιτροπής Yara/Kemira GrowHow αφορούν αμφότερες την απόκτηση ενός αρχικού ποσοστού συμμετοχής από έναν κύριο μέτοχο της εταιρίας-στόχου, με συνέπεια την υποχρέωση πραγματοποίησης δημόσιας προσφοράς. Η δημόσια προσφορά πραγματοποιήθηκε λίγο μετά την υλοποίηση της αρχικής εξαγοράς, οι δε αγοραστές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή τη συγκέντρωση λίγο μετά από αυτή και δεν άσκησαν τα δικαιώματα ψήφου.

397 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της Επιτροπής Yara/Kemira GrowHow, η Επιτροπή δεν διεξήγαγε έρευνα ούτε επέβαλε πρόστιμα. Κατά την προσφεύγουσα, δεν υπάρχει καμία αντικειμενική διαφορά που να δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση της εταιρίας Yara και της προσφεύγουσας. Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση με αυτή που ακολούθησε στην απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 487), με την οποία έκρινε μη δικαιολογημένη την επιβολή προστίμου, με το σκεπτικό ότι η Επιτροπή δεν είχε επιβάλει πρόστιμο με προηγούμενη απόφασή της που είχε ως αντικείμενο παρόμοια συμπεριφορά.

398 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο σε πρόσωπο που διέπραξε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού δεν μπορεί από μόνο του να εμποδίσει την επιβολή προστίμου σε πρόσωπο που διαπράττει παράβαση της ιδίας φύσεως (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 487). Επιπλέον, όταν μια επιχείρηση έχει παραβεί με τη συμπεριφορά της τους κανόνες του ανταγωνισμού, δεν μπορεί να αποφύγει την επιβολή κύρωσης για τον λόγο ότι σε άλλους επιχειρηματίες δεν έχει επιβληθεί κανένα πρόστιμο, εφόσον μάλιστα, όπως εν προκειμένω, η περίπτωση των τελευταίων δεν έχει υποβληθεί στην κρίση του δικαστή της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση 11ης Ιουλίου 2014, Sasol κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-541/08, EU:T:2014:628, σκέψη 194).

399 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, με την απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), το Γενικό Δικαστήριο δεν δικαιολόγησε την ακύρωση του προστίμου με μόνη τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν είχε επιβάλει πρόστιμο με προηγούμενη απόφασή της έχουσα ως αντικείμενο παρόμοια συμπεριφορά. Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι «η νομική αντιμετώπιση που έπρεπε να επιφυλαχθεί σ' αυτό το είδος συμφωνίας, ειδικότερα λόγω των στενών σχέσεών της με τη θαλάσσια μεταφορά που αποτελεί αντικείμενο ρυθμίσεως απολύτως ειδικής και εξαιρετικής στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, δεν είχε προφανή χαρακτήρα και ήγειρε, ιδίως, πολύπλοκα ζητήματα τόσο οικονομικής όσο και νομικής φύσεως» (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 484), ότι «πολλά στοιχεία ώθησαν τις προσφεύγουσες να πιστέψουν στη νομιμότητα της επίμαχης συμφωνίας» (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 485) και ότι, «με την απόφαση 94/980, η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο στις εταιρίες που μετέχουν στη συμφωνία αυτή, μολονότι, όχι μόνον η επίμαχη συμφωνία προέβλεπε επίσης τον καθορισμό των τιμών του χερσαίου τμήματος της συνδυασμένης μεταφοράς, αλλά περιείχε, επιπλέον, και άλλες σοβαρές παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού» (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 487). Όσον αφορά την απόφαση 94/980/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΚ (IV/34.446 – Trans Atlantic Agreement) (ΕΕ 1994, L 376, σ. 1), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι επρόκειτο για απόφαση «που εκδόθηκε λίγο πριν από την προσβαλλόμενη απόφαση» (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 487).

400 Επισημαίνεται ότι η απόφαση 94/980 εκδόθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1994 και ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), η ανακοίνωση αιτιάσεων είχε κοινοποιηθεί με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1992 και η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 1994, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 20 και 22 της εν λόγω δικαστικής απόφασης.

401 Επομένως, οι εμπλεκόμενοι επιχειρηματίες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), δεν είχαν τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη τους τις διευκρινίσεις που είχε διατυπώσει η Επιτροπή με την απόφαση 94/980, ούτως ώστε να αποφύγουν την παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, όταν έλαβαν γνώση της απόφασης της Επιτροπής της 19ης Οκτωβρίου 1994, δεν ήταν σε θέση να τροποποιήσουν αναδρομικά τη συμπεριφορά τους που αποτελούσε αντικείμενο της ανακοίνωσης αιτιάσεων, η οποία είχε κοινοποιηθεί με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1992.

402 Ωστόσο, εν προκειμένω, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, η απόφαση Yara/Kemira GrowHow εκδόθηκε περισσότερο από πέντε έτη πριν από την τέλεση των παραβάσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 από την προσφεύγουσα. Επομένως, η προσφεύγουσα μπορούσε να λάβει υπόψη της την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 την οποία διατύπωσε, έστω και ως παρεμπίπτουσα εκτίμηση, η Επιτροπή με την εν λόγω απόφαση και, ενδεχομένως, να επικοινωνήσει με την Επιτροπή όσον αφορά την ενδεδειγμένη ερμηνεία της διάταξης αυτής.

403 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, συναφώς, ότι η Επιτροπή αγνοεί ένα ουσιώδες στοιχείο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), λόγω του οποίου η προαναφερθείσα χρονική διαφορά καθίσταται άνευ ή, έστω, αμελητέας σημασίας. Επί της τελευταίας αυτής υπόθεσης εκδόθηκε απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, σε αντίθεση με την απόφαση Yara/Kemira GrowHow, η οποία αφορούσε έγκριση συγκέντρωσης και περιείχε απλώς μια παρεμπίπτουσα εκτίμηση όσον αφορά το ενδεχόμενο ύπαρξης παράβασης.

404 Το επιχείρημα αυτό της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η απόφαση 94/980 αποτελούσε απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση δεν αποτελεί στοιχείο που θα μπορούσε να βοηθήσει τους επιχειρηματίες να αποφύγουν παραβάσεις που είχαν ήδη διαπράξει κατά τον χρόνο έκδοσης της εν λόγω απόφασης. Ωστόσο, εν προκειμένω, η παρεμπίπτουσα εκτίμηση που διατυπώνεται στην απόφαση Yara/Kemira GrowHow μπορούσε να παράσχει ενδείξεις όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 και, ως εκ τούτου, να βοηθήσει την προσφεύγουσα να αποφύγει τη διάπραξη των επίμαχων παραβάσεων.

405 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι η προσφεύγουσα, αφενός, κάνει λόγο για πρακτική των δικαστηρίων της Ένωσης και της Επιτροπής η οποία συνίσταται στη μη επιβολή προστίμου ή στην επιβολή συμβολικού προστίμου, ελλείψει συναφών προηγουμένων περιπτώσεων (βλ. σκέψη 392 ανωτέρω), και, αφετέρου, επικαλείται την αρχή της ίσης μεταχείρισης σε σχέση με άλλη επιχείρηση στην οποία δεν επιβλήθηκε πρόστιμο.

406 Με βάση τη λογική που διέπει την εν λόγω συλλογιστική, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε ποτέ να επιβάλει πρόστιμα μεγαλύτερα ενός συμβολικού ποσού. Συγκεκριμένα, ελλείψει προηγούμενων συναφών περιπτώσεων, η Επιτροπή θα ήταν υποχρεωμένη να επιβάλει, με την πρώτη απόφαση με αντικείμενο συγκεκριμένη συμπεριφορά, πρόστιμα που να μην υπερβαίνουν ένα συμβολικό ποσό. Για τις μεταγενέστερες υποθέσεις, θα ήταν υποχρεωμένη να επιβάλει πρόστιμα που να μην υπερβαίνουν ένα συμβολικό ποσό βάσει της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

407 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι την αρχή της ίσης μεταχείρισης, σε σχέση με επιχείρηση στην οποία δεν επιβλήθηκε με προηγούμενη απόφαση πρόστιμο για την ίδια παράβαση, μπορούν να επικαλεστούν λυσιτελώς μόνον οι επιχειρηματίες που δεν είχαν τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη τους διευκρινίσεις δοθείσες με την προηγούμενη απόφαση, προκειμένου να αποφύγουν την παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον η απόφαση αυτή έχει εκδοθεί μετά τη διάπραξη της παράβασης.

408 Εξάλλου, εν προκειμένω, δεν υπήρχαν πολλά στοιχεία που να ώθησαν την προσφεύγουσα να πιστέψει στη νομιμότητα της συμπεριφοράς της, σε αντίθεση με ό,τι διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50, σκέψη 485).

409 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, εν προκειμένω, δεν μπορεί να ακολουθηθεί προσέγγιση όμοια με αυτή που ακολουθήθηκε στην απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, Compagnie générale maritime κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-86/95, EU:T:2002:50), και ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς την απόφαση αυτή προς στήριξη του επιχειρήματος περί παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

410 Όσον αφορά την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), επισημαίνεται ότι, με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε δικαιολογημένη τη μη επιβολή προστίμου (σκέψη 1633 της απόφασης). Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να διατυπώσει την ίδια κρίση εν προκειμένω.

411 Στην απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη του τα εξής στοιχεία που δικαιολογούν τη μη επιβολή προστίμου:

– πρώτον, οι προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση είχαν αποκαλύψει με δική τους πρωτοβουλία τις πρακτικές που χαρακτηρίστηκαν από την Επιτροπή ως καταχρηστικές (σκέψεις 1603 έως 1610 της απόφασης)·

– δεύτερον, η επίδικη απόφαση στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή ήταν η πρώτη με την οποία η Επιτροπή εξέτασε τη νομιμότητα των πρακτικών που αποφασίζονταν κατά τις ναυτιλιακές διασκέψεις στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών βάσει των κανόνων του ανταγωνισμού (σκέψεις 1611 έως 1614 της απόφασης)·

– τρίτον, η νομική μεταχείριση της οποίας έπρεπε να τύχουν οι εν λόγω πρακτικές δεν ήταν προφανής και ήγειρε πολύπλοκα ζητήματα σε νομικό επίπεδο (σκέψεις 1615 και 1616 της απόφασης)·

– τέταρτον, η κατάχρηση που προκύπτει από τις πρακτικές στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών δεν συνιστά κλασική μορφή καταχρηστικής πρακτικής (σκέψεις 1617 έως 1621 της απόφασης)·

– πέμπτον, οι προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή είχαν κάθε λόγο να πιστεύουν, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ότι η Επιτροπή δεν θα τους επιβάλει πρόστιμο για τις πρακτικές τους στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών (σκέψεις 1622 έως 1632 της απόφασης).

412 Πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα προς στήριξη της θέσης της ότι η περίπτωση που κρίθηκε με την απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), είναι παρόμοια με αυτή που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης.

413 Η προσφεύγουσα διατείνεται, πρώτον, ότι, όπως και οι προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), αποκάλυψε την παράβαση με δική της πρωτοβουλία, ενημερώνοντας αμελλητί την Επιτροπή για τη συγκέντρωση.

414 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης διαφέρουν απολύτως από τις περιστάσεις της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245).

415 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), η κοινοποίηση της επίμαχης συμφωνίας είχε πραγματοποιηθεί οικειοθελώς. Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, συναφώς, ότι κανένας από τους ισχύοντες κανονισμούς δεν προέβλεπε σύστημα υποχρεωτικής κοινοποίησης για τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής, οπότε η κοινοποίηση της επίμαχης στην υπόθεση εκείνη συμφωνίας TACA πραγματοποιήθηκε οικειοθελώς από τις προσφεύγουσες (απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245, σκέψη 1606).

416 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ήταν υποχρεωμένη να κοινοποιήσει την επίμαχη συγκέντρωση, η οποία είχε κοινοτική διάσταση, και, επιπλέον, θεώρησε ότι η υποχρέωσή της αυτή απορρέει από το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού 139/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού.

417 Εξάλλου, εν προκειμένω, η κοινοποίηση πραγματοποιήθηκε μετά την υλοποίηση της συγκέντρωσης, ενώ στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), οι επιχειρήσεις είχαν κοινοποιήσει την επίμαχη συμφωνία προτού αυτή τεθεί σε ισχύ. Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 34 και 37 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), η επίμαχη στην εν λόγω υπόθεση συμφωνία κοινοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 1994 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 1994.

418 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επίδικη εν προκειμένω απόφαση είναι η πρώτη με την οποία η Επιτροπή αποφαίνεται με τον συγκεκριμένο τρόπο επί του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Όπως συνέβη και στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), η προσβαλλόμενη απόφαση είναι, συνεπώς, η πρώτη απόφαση με την οποία η Επιτροπή αποφαίνεται ευθέως επί της νομιμότητας των συγκεκριμένων πρακτικών.

419 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με την απόφαση Yara/Kemira GrowHow, η Επιτροπή είχε ήδη αποφανθεί, έστω και στο πλαίσιο παρεμπίπτουσας εκτίμησης, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Συνεπώς, η υπό κρίση υπόθεση δεν αφορά περίπτωση όμοια με αυτή που αποτελούσε αντικείμενο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245).

420 Η προσφεύγουσα επικαλείται, ακόμη, τη σκέψη 1614 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245). Με τη σκέψη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε τα εξής:

«[Ναι] μεν είναι ακριβές [...] ότι, με την ανακοίνωση αιτιάσεων στην υπόθεση TAA, η Επιτροπή ανέφερε στα μέρη της TAA ότι προτίθετο να επιβάλει πρόστιμα για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, πλην όμως πρέπει να παρατηρηθεί ότι, με την τελική απόφασή της, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε καμία παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης επί

του σημείου αυτού. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεδομένου ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων έχει προσωρινό χαρακτήρα, οι προσφεύγουσες πίστευσαν ότι η Επιτροπή είχε ανακαλέσει τις αιτιάσεις τις που αφορούσαν την εφαρμογή του άρθρου 86 της Συνθήκης στις πρακτικές που αφορούσαν τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.»

421 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι, κατ' αναλογία, εφόσον η Επιτροπή δεν προέβη σε κάποια ενέργεια έναντι της εταιρίας Yara, μπορούσε να πιστέψει ότι η Επιτροπή είχε αποσύρει τις αιτιάσεις της όσον αφορά την παρέκκλιση που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

422 Δεν πρόκειται, ωστόσο, για συγκρίσιμες περιπτώσεις. Η ανακοίνωση αιτιάσεων αποτελεί προπαρασκευαστικό μόνον έγγραφο, το οποίο άλλωστε δεν δημοσιεύεται. Στην υπόθεση TAA, για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 1614 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), η Επιτροπή εξέδωσε μεν απόφαση, αλλά δεν διαπίστωσε με την απόφαση αυτή την ύπαρξη παράβασης λόγω κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες στην υπόθεση εκείνη πίστεψαν δικαιολογημένα ότι η Επιτροπή απέσυρε μέρος των αιτιάσεών της.

423 Αντιθέτως, η παρεμπίπτουσα εκτίμηση που διατυπώνεται στην απόφαση Yara/Kemira GrowHow ήταν ενδεικτική, για τις επιχειρήσεις, του τρόπου με τον οποίον η Επιτροπή ερμηνεύει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Δεν μπορούσαν οι επιχειρήσεις να συναγάγουν, από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είχε κινήσει διαδικασία έναντι της εταιρίας Yara, ότι η Επιτροπή είχε μεταβάλλει την ερμηνεία αυτή. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει εάν θα κινήσει διαδικασία δίωξης παράβασης των κανόνων του ανταγωνισμού και δύναται να καθορίσει τις προτεραιότητές της. Δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή θεωρεί νόμιμη μια συμπεριφορά από το γεγονός ότι δεν διεξήγαγε έρευνα ως προς αυτήν.

424 Η προσφεύγουσα επικαλείται, ακόμη, τη σκέψη 1615 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245). Με τη σκέψη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι «δεν μπορεί να αμφισβητείται σοβαρά ότι η νομική μεταχείριση της οποίας έπρεπε να τύχουν οι πρακτικές των ναυτιλιακών διασκέψεων σχετικά με τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών δεν παρουσίαζε, ειδικότερα λόγω των στενών συνδέσμων τους με τις συμφωνίες που αποτελούν αντικείμενο της εξαιρέσεως κατά κατηγορία που προβλέπει μια απολύτως ειδική και εξαιρετική στο δίκαιο του ανταγωνισμού ρύθμιση, προφανή χαρακτήρα και ήγειρε, ιδίως, πολύπλοκα ζητήματα σε νομικό επίπεδο». Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η ερμηνεία της παρέκκλισης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν ήταν καθόλου προφανής.

425 Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι, στη σκέψη 1615 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε κυρίως στους στενούς δεσμούς μεταξύ των επίμαχων πρακτικών και των συμφωνιών «που αποτελούν αντικείμενο της εξαιρέσεως κατά κατηγορία που προβλέπει μια απολύτως ειδική και εξαιρετική στο δίκαιο του ανταγωνισμού ρύθμιση». Επρόκειτο, συνεπώς, για εντελώς ιδιάζουσες περιστάσεις, οι οποίες δεν συντρέχουν εν προκειμένω.

426 Επιπλέον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, με τη σκέψη 1617 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), ότι «η κατάχρηση που προκύπτει από τις πρακτικές στον τομέα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών δεν συνιστά κλασική μορφή καταχρηστικής πρακτικής υπό την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης». Κατά την προσφεύγουσα, η υπό κρίση υπόθεση αφορά το πολύ περίπτωση εσφαλμένης ερμηνείας μιας παρέκκλισης και όχι περίπτωση σαφούς παράβασης της υποχρέωσης αναστολής.

427 Συναφώς, αρκεί η υπόμνηση ότι η υποχρέωση κοινοποίησης της επίμαχης συγκέντρωσης και η υποχρέωση μη πραγματοποίησής της πριν από την έγκρισή της απορρέει με σαφήνεια από το κείμενο του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ερμήνευσε εσφαλμένα την εξαίρεση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν την απαλλάσσει από την ευθύνη της.

428 Τέλος, η προσφεύγουσα τονίζει ότι, με τις σκέψεις 1626 και 1627 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, «παρά τη συνεχή ανταλλαγή επιστολών με τα μέρη της TACA κατά τη διοικητική διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή δεν πληροφόρησε, μέχρι την αποστολή της ανακοινώσεως αιτιάσεων, τα εν λόγω μέρη για το ότι προτίθετο να χαρακτηρίσει τις επίμαχες πρακτικές όχι μόνον ως περιορισμούς του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 85 της Συνθήκης, αλλά και ως καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης», και ότι «[πρέπει] να υπομνησθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση επέβαλε το σύνολο των προστίμων για την περίοδο που εκτείνεται από την κοινοποίηση της συμφωνίας TACA μέχρι την αποστολή της ανακοινώσεως αιτιάσεων».

429 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, κατ' αναλογία, παρά τη συνεχή ανταλλαγή επιστολών μεταξύ αυτής και της Επιτροπής σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η Επιτροπή δεν είχε γνωστοποιήσει στην προσφεύγουσα, έως την αποστολή της εγκριτικής απόφασης, ότι επρόκειτο να θεωρήσει ότι στοιχειοθετείται παράβαση της υποχρέωσης αναστολής. Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, «τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν με την [απόφαση] αφορούσαν στο σύνολό τους το διάστημα από την κοινοποίηση της [συγκέντρωσης] έως [την έγκρισή της]».

430 Συναφώς, τονίζεται ότι η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), διαφέρει κατά πολύ από την κρινόμενη εν προκειμένω.

431 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι είναι εντελώς αβάσιμη η θέση που διατυπώνει η προσφεύγουσα ότι, κατ' αναλογία προς την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), εν προκειμένω, τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση αφορούν στο σύνολό τους «το διάστημα από την κοινοποίηση της [συγκέντρωσης] μέχρι την [έγκρισή της]».

432 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, η οποία διαπράχθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2012, και παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, η οποία διαπράχθηκε κατά το διάστημα μεταξύ 18ης Δεκεμβρίου 2012 και 30ής Σεπτεμβρίου 2013.

433 Η πρώτη επαφή της προσφεύγουσας με την Επιτροπή, ήτοι η αίτηση ορισμού ομάδας αρμόδιας για την εξέταση της εκ μέρους της απόκτησης του αποκλειστικού ελέγχου της Morpol, πραγματοποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2012.

434 Συνεπώς, ακόμη και κατά την πρώτη επαφή της προσφεύγουσας με την Επιτροπή, η μεν παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είχε ολοκληρωθεί, η δε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είχε αρχίσει. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο και όσον αφορά την ημερομηνία της επίσημης κοινοποίησης, ήτοι την 9η Αυγούστου 2013.

435 Η προσφεύγουσα ήρθε σε επαφή με την Επιτροπή μόνο μετά την τέλεση των παραβάσεων, οπότε δεν μπορεί να αξιώσει την ίδια μεταχείριση με τις προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), οι οποίες είχαν οικειοθελώς κοινοποιήσει τη συμφωνία TACA πριν από την έναρξη ισχύος της (βλ. σκέψεις 415 και 417 ανωτέρω).

436 Εξάλλου, από τη σκέψη 1620 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), προκύπτει ότι, στην υπόθεση εκείνη, «μόνο με την ανακοίνωση αιτιάσεων, τρία έτη μετά την εξέταση των επίμαχων πρακτικών, η Επιτροπή ανέφερε για πρώτη φορά στα μέρη της TACA ότι προτίθετο να εφαρμόσει το άρθρο 86 της Συνθήκης στις εν λόγω πρακτικές, τούτο δε μολονότι από τις επιστολές που αντηλλάγησαν κατά τη διοικητική διαδικασία προκύπτει ότι είχε ήδη εξετάσει λεπτομερώς τις πρακτικές αυτές κατά τα τέλη του 1994 και στις αρχές του 1995», και ότι, «[στο] στάδιο αυτό ωστόσο η Επιτροπή ουδέποτε υπαινίχθηκε μια ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου 86 της Συνθήκης».

437 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι η πρώτη επαφή της προσφεύγουσας με την Επιτροπή, ήτοι η αίτηση ορισμού ομάδας αρμόδιας για την εξέταση της εκ μέρους της απόκτησης του αποκλειστικού ελέγχου της Morpol, πραγματοποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2012. Όπως προκύπτει από το σημείο 21 της προσβαλλόμενης απόφασης, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν ήρθε σε επαφή με την Επιτροπή μετά την υποβολή της αίτησης ορισμού ομάδας αρμόδιας για την εξέταση της υπόθεσης, η Επιτροπή ζήτησε τη διεξαγωγή τηλεδιάσκεψης, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2013. Κατά την τηλεδιάσκεψη, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση της συγκέντρωσης και διευκρινίσεις όσον αφορά το εάν με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 η προσφεύγουσα είχε ήδη αποκτήσει τον έλεγχο της Morpol.

438 Το γεγονός ότι η Επιτροπή έδειξε εξαρχής ενδιαφέρον σχετικά με ενδεχόμενη παράβαση της υποχρέωσης αναστολής επιβεβαιώνεται από ηλεκτρονική επιστολή που απέστειλε στις 27 Ιανουαρίου 2013 στην προσφεύγουσα ο νομικός σύμβουλος της δικηγορικής εταιρίας F. Στην επιστολή αυτή, ο νομικός σύμβουλος γράφει ότι, «κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας για την εξέταση της υπόθεσης ομάδας, εξηγήσαμε συνοπτικά τη διάρθρωση της συγκέντρωσης» και ότι, «στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εκδήλωσε προδήλως το ενδιαφέρον της για την εξέλιξη της διαδικασίας όσον αφορά την πραγματοποίησή της».

439 Επιπλέον, στις 12 Φεβρουαρίου 2013, η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με την ενδεχόμενη εν τοις πράγμασι απόκτηση του ελέγχου της Morpol μετά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012. Με την αίτηση αυτή, η Επιτροπή έθεσε, μεταξύ άλλων, την εξής ερώτηση:

«Παρακαλούμε να διευκρινίσετε, υπό το πρίσμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού [139/2004], το προτεινόμενο από εσάς χρονοδιάγραμμα της κοινοποίησης. Ειδικότερα, παρακαλούμε να διευκρινίσετε για ποιον λόγο θεωρείτε ότι η υποχρέωση αναστολής που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού δεν ισχύει για την εξαγορά, από την Marine Harvest, ποσοστού συμμετοχής 48,5 % στη Morpol μέσω των εταιριών Friendmall και Bazmonta.»

440 Συνεπώς, λίγο μετά την πρώτη επαφή με την προσφεύγουσα, η Επιτροπή διατύπωσε τις ανησυχίες της όσον αφορά το ενδεχόμενο παράβασης της υποχρέωσης αναστολής. Η περίπτωση αυτή διαφέρει εντελώς από εκείνη που αποτέλεσε αντικείμενο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245), όπου «μόνο με την ανακοίνωση αιτιάσεων, τρία έτη μετά την εξέταση των επίμαχων πρακτικών, η Επιτροπή ανέφερε για πρώτη φορά στα μέρη της TACA ότι προτίθετο να εφαρμόσει το άρθρο 86 της Συνθήκης στις εν λόγω πρακτικές» (βλ. σκέψη 436 ανωτέρω).

441 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι δεν είναι πειστική η προσπάθεια της προσφεύγουσας να αποδείξει ότι υπάρχουν αναλογίες μεταξύ της υπό κρίση υπόθεσης και της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-191/98 και T-212/98 έως T-214/98, EU:T:2003:245).

442 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακύρωσης κρίνεται επίσης απορριπτέο, όπως και ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Ε. Επί του πέμπτου λόγου σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα και έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων

443 Ο πέμπτος λόγος διαρθρώνεται σε πέντε σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, το δεύτερο εσφαλμένη εκτίμηση της σοβαρότητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, το τρίτο εσφαλμένη εκτίμηση της διάρκειας της παράβασης, το τέταρτο επιβολή δυσανάλογου προστίμου, και το πέμπτο μη συνεκτίμηση ελαφρυντικών περιστάσεων.

1. Επί του πρώτου σκέλους, σχετικά με έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

444 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης όσον αφορά το ύψος του προστίμου περιορίζεται σε δύο συγκεκριμένα σημεία (τα σημεία 206 και 207 της προσβαλλόμενης απόφασης) τα οποία περιέχουν γενικές μόνον εκτιμήσεις. Θεωρεί ότι η επιβολή του προστίμου είναι, ως εκ τούτου, αναιτιολόγητη, οπότε το πρόστιμο πρέπει να ακυρωθεί.

445 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας

446 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξης και να εμφαίνει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου την πράξη αυτή, ώστε να μπορούν οι μεν ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, το δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ. απόφαση της 15ης Απριλίου 1997, Irish Farmers Association κ.λπ., C-22/94, EU:C:1997:187, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξης ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. απόφαση της 6ης Μαρτίου 2003, Interporc κατά Επιτροπής, C-41/00 P, EU:C:2003:125, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

447 Όσον αφορά τα πρόστιμα που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού 139/2004, υπενθυμίζεται ότι, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, «[κατά] τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης».

448 Επιπλέον, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει πρόστιμα ύψους μέχρι 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5, για παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού και για πραγματοποίηση συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού.

449 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, όπως παραδέχεται η προσφεύγουσα, η Επιτροπή δεν έχει καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό της δεσμευτικής για την ίδια μεθόδου υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού 139/2004.

450 Ελλείψει τέτοιων κατευθυντήριων γραμμών, το πλαίσιο της ανάλυσης της Επιτροπής είναι αυτό του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 228). Υποχρεούται, ωστόσο, να εκθέτει στην προσβαλλόμενη απόφαση, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της για τον καθορισμό του προστίμου (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 228).

451 Εν προκειμένω, το τμήμα 5 της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον τίτλο «Πρόστιμα», περιέχει δύο μόνο σημεία, ήτοι τα σημεία 206 και 207. Στα σημεία αυτά, η Επιτροπή περιορίζεται, κατ' ουσίαν, στη διαπίστωση ότι, προκειμένου περί επιχείρησης του μεγέθους της προσφεύγουσας, το ύψος της κύρωσης πρέπει να είναι υψηλό, προς εξασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματος, ότι τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο σε περίπτωση που η συγκέντρωση η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από την έγκρισή της εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά και ότι, «προκειμένου να επιβληθούν πρόστιμο για την παράβαση και να αποτραπεί η επανάληψή της, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης», πρέπει να επιβληθούν, δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, πρόστιμο ύψους 10 000 000 ευρώ για την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και πρόστιμο ύψους 10 000 000 ευρώ για την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

452 Ωστόσο, όπως τόνισε η Επιτροπή, από την αναφορά στις «περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης» στο σημείο 207 της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στο τμήμα 4 της προσβαλλόμενης απόφασης, με τίτλο «Η απόφαση για την επιβολή προστίμων», ήτοι στα σημεία 124 έως 205.

453 Στα σημεία αυτά, η Επιτροπή εξέτασε τις παραμέτρους που απαριθμούνται στο άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004, ήτοι τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης (βλ., συναφώς, συνοπτική παράθεση στις σκέψεις 31 έως 33 ανωτέρω). Εκεί παρέθεσε κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, ούτως ώστε να μπορούν η μεν προσφεύγουσα να αμυνθεί, το δε Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Στο πλαίσιο του δεύτερου και του τρίτου σκέλους του πέμπτου λόγου ακύρωσης, η προσφεύγουσα αμφισβητεί, εξάλλου, τις εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, πράγμα που επιβεβαιώνει ότι η εξέταση των παραμέτρων αυτών με την προσβαλλόμενη απόφαση ήταν αρκούντως σαφής, ώστε η προσφεύγουσα να είναι σε θέση να αμυνθεί.

454 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι η Επιτροπή δεν αναφέρει ούτε το βασικό ποσό του προστίμου ούτε τον τρόπο με τον οποίο καθόρισε το ποσό αυτό, ούτε τη βαρύτητα που προσέδωσε σε κάθε μία από τις παραμέτρους που επηρεάζουν το ύψος του προστίμου.

455 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, εφόσον η Επιτροπή δεν έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες να καθορίζει τη δεσμευτική γι' αυτή μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει συγκεκριμένης διάταξης και εφόσον η συλλογιστική της διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να προσδιορίσει αριθμητικώς, σε απόλυτη τιμή ή σε ποσοστό, το βασικό ποσό του προστίμου και τις ενδεχόμενες επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις (αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 2010, E.ON Energie κατά Επιτροπής, T-141/08, EU:T:2010:516, σκέψη 284, και της 26ης Νοεμβρίου 2014, Energetický a průmyslový και EP Investment Advisors κατά Επιτροπής, T-272/12, EU:T:2014:995, σκέψη 101).

456 Είναι, συνεπώς, απορριπτέο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή όφειλε να ορίσει το βασικό ποσό του προστίμου, καθώς και τη βαρύτητα που προσδίδει στις επιμέρους παραμέτρους.

457 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τη νομολογία που παραθέτει η προσφεύγουσα.

458 Όσον αφορά τις αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής (C-386/10 P, EU:C:2011:815), και της 10ης Ιουλίου 2014, Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής (C-295/12 P, EU:C:2014:2062), επισημαίνεται ότι πρόκειται για αποφάσεις με αντικείμενο παραβάσεις των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ και ότι στις εν λόγω υποθέσεις ήταν εφαρμοστέες κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων.

459 Το Γενικό Δικαστήριο έχει, βέβαια, αποφανθεί, με τη σκέψη 142 της απόφασης της 6ης Απριλίου 1995, T-148/89, Tréfilunion κατά Επιτροπής (T-148/89, EU:T:1995:68), ότι «είναι επιθυμητό οι επιχειρήσεις –προκειμένου να καθορίζουν τη θέση τους με πλήρη επίγνωση– να γνωρίζουν λεπτομερώς, σύμφωνα με οποιοδήποτε σύστημα θα έκρινε σκόπιμο η Επιτροπή, τον τρόπο υπολογισμού του προστίμου που τους έχει επιβληθεί με απόφαση για παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, χωρίς να είναι υποχρεωμένες προς τούτο να ασκήσουν δικαστική προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης».

460 Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν είχε διευκρινίσει εάν θα λάμβανε υπόψη, ως βάση υπολογισμού του προστίμου, τον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχείρησης ή μόνον τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε στη Γαλλία και, ενδεχομένως, στην Μπενελούξ. Στην εν λόγω υπόθεση, η Επιτροπή διευκρίνισε μόλις κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι έχει χρησιμοποιήσει ως βάση υπολογισμού του προστίμου τον κύκλο εργασιών που είχαν πραγματοποιήσει οι επιχειρήσεις από τα δομικά πλέγματα στην επίμαχη γεωγραφική αγορά (βλ., συναφώς, απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, Trefilunion κατά Επιτροπής, T-148/89, EU:T:1995:68, σκέψεις 135, 136 και 142).

461 Συνεπώς, στην υπόθεση αυτή, η Επιτροπή διενήργησε υπολογισμούς βάσει του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε σε συγκεκριμένη αγορά, χωρίς όμως να το διευκρινίσει με την προσβαλλόμενη απόφαση. Αυτό είναι το πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να ερμηνευθεί το χωρίο που παρατίθεται στη σκέψη 459 ανωτέρω. Εξάλλου, με την απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, Trefilunion κατά Επιτροπής (T-148/89, EU:T:1995:68, σκέψεις 140 έως 144), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακύρωσης περί παράβασης της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

462 Η προσφεύγουσα προβάλλει, ακόμη, στο σημείο 104 της προσφυγής, ότι «στην [προσβαλλόμενη απόφαση] δεν διευκρινίζεται εάν και κατά πόσον ο κύκλος εργασιών της [προσφεύγουσας] και το κέρδος που ενδεχομένως αποκόμισε η [προσφεύγουσα] από τη φερόμενη παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού [139/2004] επηρέασαν το ύψος του προστίμου». Υποστηρίζει, περαιτέρω, στο σημείο 104 της προσφυγής, ότι «[το] πρόστιμο πρέπει να είναι αντίστοιχο του προσώπου που τέλεσε την παράβαση και της παράβασης και ότι πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, του κύκλου εργασιών ή του κεφαλαίου της επιχείρησης και του κέρδους που αποκόμισε από την φερόμενη παράβαση». Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι δεν αποκόμισε κανένα κέρδος από την παράβαση.

463 Απαντώντας σε ερώτηση υποβληθείσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση σχετικά με το αν το σημείο 104 της προσφυγής αφορά την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης ή ουσιώδες σφάλμα της απόφασης αυτής, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι το σημείο αυτό αφορά την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, η δήλωση δε αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

464 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν διευκρινίζεται εάν και κατά πόσον ο κύκλος εργασιών της προσφεύγουσας επηρέασε το ύψος του προστίμου, επισημαίνεται ότι, στην υποσημείωση 5 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή παραθέτει τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών της προσφεύγουσας.

465 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, κατά την εξέταση των σχετικών με τον καθορισμό του προστίμου στοιχείων, η Επιτροπή αναφέρθηκε επανειλημμένως στο μέγεθος της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, στο σημείο 144 της προσβαλλόμενης απόφασης και στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης, χαρακτηρίζει την προσφεύγουσα ως «μεγάλη ευρωπαϊκή εταιρία». Επιπλέον, στο σημείο 150 της προσβαλλόμενης απόφασης και επίσης στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι «η συγκέντρωση θα είχε ως αποτέλεσμα τη σύμπραξη στη δυνητική αγορά του [σολομού Σκωτίας] των δύο μεγαλύτερων επιχειρήσεων εκτροφής και πρωτογενούς επεξεργασίας του ΕΟΧ». Η διαπίστωση αυτή επαναλαμβάνεται στο σημείο 172 της

προσβαλλόμενης απόφασης, στο πλαίσιο της εκτίμησης της διάρκειας της παράβασης. Τέλος, η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 206 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι για τον καθορισμό του προστίμου έλαβε υπόψη της το μέγεθος της προσφεύγουσας.

466 Συνεπώς, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει σαφώς ότι, κατά τον καθορισμό του προστίμου, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το μέγεθος της προσφεύγουσας.

467 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν διευκρινίζεται εάν και κατά πόσον ελήφθη υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου το κέρδος που θα μπορούσε ενδεχομένως να αποκομίσει η προσφεύγουσα από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, αν η προσφεύγουσα θα μπορούσε να αποκομίσει κέρδος από την παράβαση. Προκύπτει προδήλως ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, το εάν η προσφεύγουσα θα μπορούσε ή όχι να αποκομίσει κέρδος από την παράβαση. Επομένως, δεν διαπιστώνεται έλλειψη αιτιολογίας ως προς το ζήτημα αυτό.

468 Εξάλλου, ακόμη και αν το επιχείρημα που προβάλλεται στο σημείο 104 της προσφυγής ερμηνευόταν, κατ' αντίθεση προς τη δήλωση της προσφεύγουσας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υπό την έννοια ότι η προσφεύγουσα κάνει λόγο για ουσιώδες σφάλμα το οποίο συνίσταται στην παράλειψη της Επιτροπής να λάβει υπόψη της ότι η προσφεύγουσα δεν αποκόμισε κέρδος από την παράβαση, το επιχείρημα αυτό θα απορρίπτονταν ως αβάσιμο.

469 Από τη νομολογία συνάγεται ότι δεν υπάρχει δεσμευτική ή εξαντλητική απαρίθμηση των κριτηρίων που πρέπει υποχρεωτικά να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης (βλ., όσον αφορά τις παραβάσεις του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, απόφαση της 17 Ιουλίου 1997, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, C-219/95 P, EU:C:1997:375, σκέψη 33, και τις παραβάσεις του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, απόφαση της 19 Απριλίου 2012, Tomra Systems κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-549/10 P, EU:C:2012:221, σκέψη 107).

470 Δεν υφίσταται, ιδίως, υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάσει εάν ο προσφεύγων αποκόμισε κέρδος από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι δεν πρόκειται για συστατικό στοιχείο παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, ή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 και ότι δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί εάν ο προσφεύγων έχει αποκομίσει κέρδος από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της ούτε βέβαια είναι δυνατόν να ποσοτικοποιηθεί το κέρδος αυτό.

471 Η προσφεύγουσα παραθέτει πληθώρα αποφάσεων προς στήριξη της θέσης της ότι το πρόστιμο πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του κέρδους που προκύπτει από την προσαπτόμενη παράβαση. Σημειωτέον ότι η νομολογία την οποία παραθέτει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο αυτό αφορά παραβάσεις του άρθρου 101 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 1983, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, 100/80 έως 103/80, EU:C:1983:158, σκέψη 129, της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 242, της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, C-534/07 P, EU:C:2009:505, σκέψη 96, και της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, EU:C:2011:815, σκέψη 56) ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Wathelet στην υπόθεση Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2013:619, σκέψη 117).

472 Μόνον οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Υ. Bot στην υπόθεση E.ON Energie κατά Επιτροπής (C-89/11 P, EU:C:2012:375), τις οποίες παραθέτει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο αυτό, αφορούσαν άλλο είδος παράβασης, και συγκεκριμένα τη διάρρηξη σφραγίδας. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το Δικαστήριο δεν ακολούθησε την πρόταση του γενικού εισαγγελέα Υ. Bot και απέρριψε την αίτηση

αναίρεσης με την απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2012, E.ON Energie κατά Επιτροπής (C-89/11 P, EU:C:2012:738). Εξάλλου, από τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Υ. Bot στην εν λόγω υπόθεση δεν προκύπτει ότι αυτός ήταν της άποψης ότι η Επιτροπή υποχρεούται να εξετάζει σε κάθε περίπτωση το κέρδος που απορρέει από τη διαπραχθείσα παράβαση. Επισημαίνει απλώς, στο σημείο 114 των προτάσεών του, ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την υπόθεση, «όπως», μεταξύ άλλων, το κέρδος που ενδεχομένως αποκόμισε η επιχείρηση από την παράβαση. Αρκέστηκε, λοιπόν, στην παράθεση παραδειγμάτων κριτηρίων που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη, υπενθυμίζοντας ταυτόχρονα, στο σημείο 113 των προτάσεών του, τη νομολογία κατά την οποία δεν υφίσταται δεσμευτικός ή εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων που πρέπει υποχρεωτικά να λαμβάνονται υπόψη.

473 Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, ακόμα και στο πλαίσιο παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν αποκόμισε κανένα όφελος από την παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ δεν εμποδίζει την επιβολή προστίμου, διότι διαφορετικά το πρόστιμο θα έχανε τον αποτρεπτικό του χαρακτήρα (βλ. απόφαση της 8ης Ιουλίου 2008, BPB κατά Επιτροπής, T-53/03, EU:T:2008:254, σκέψη 441 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη, προκειμένου να καθορίσει το ύψος των προστίμων, να λάβει υπόψη την απουσία οφέλους από την εν λόγω παράβαση (βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2005, SNCZ κατά Επιτροπής, T-52/02, EU:T:2005:429, σκέψη 90 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η Επιτροπή δεν υπέχει την υποχρέωση να προσδιορίζει σε όλες τις περιπτώσεις, ενόψει του καθορισμού του ύψους του προστίμου, το οικονομικό πλεονέκτημα που συνδέεται με συγκεκριμένη παράβαση. Η απουσία τέτοιου πλεονεκτήματος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίσταση (βλ. απόφαση της 8ης Ιουλίου 2008, BPB κατά Επιτροπής, T-53/03, EU:T:2008:254, σκέψη 442 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία)).

474 Ομοίως, η Επιτροπή δεν οφείλει να λαμβάνει υπόψη, ενόψει του καθορισμού του ύψους του προστίμου, την απουσία οφέλους από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της.

475 Η εκτίμηση του κέρδους που πραγματοποιήθηκε από την παράβαση μπορεί, βεβαίως, να έχει σημασία, εφόσον η Επιτροπή χρησιμοποίησε το στοιχείο αυτό για την εκτίμηση της βαρύτητας της παράβασης και/ή για τον υπολογισμό των προστίμων (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 2000, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, EU:T:2000:77, σκέψη 4882). Εν προκειμένω όμως δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο.

476 Σημειωτέον, ακόμη, ότι, προς στήριξη της θέσης της ότι δεν αποκόμισε κανένα κέρδος από την παράβαση, η προσφεύγουσα επικαλείται, μεταξύ άλλων, στο σημείο 71 του υπομνήματος απάντησης, ότι δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol έως την έγκριση της συγκέντρωσης. Το στοιχείο αυτό ελήφθη υπόψη από την Επιτροπή ως ελαφρυντική περίσταση (σημεία 196 και 198 της προσβαλλόμενης απόφασης).

477 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν παραβίασε την υποχρέωση αιτιολόγησης ούτε υπέπεσε σε ουσιώδες σφάλμα παραλείποντας να προσδιορίσει και να συνεκτιμήσει το κέρδος που ενδεχομένως αποκόμισε η προσφεύγουσα από την παράβαση ή να λάβει υπόψη της την απουσία τέτοιου κέρδους.

2. Επί του δεύτερου σκέλους, σχετικά με εσφαλμένη εκτίμηση της σοβαρότητας των προσαπτόμενων παραβάσεων

478 Η προσφεύγουσα χαρακτηρίζει απρόσφορα όλα τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη με την προσβαλλόμενη απόφαση για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, ήτοι την αμέλεια, τις σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την εσωτερική αγορά και την ύπαρξη προηγούμενων περιπτώσεων που αφορούν την προσφεύγουσα και άλλες εταιρίες.

479 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας

480 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τις εκτιμήσεις που διατυπώνονται στα σημεία 131 έως 136 της προσβαλλόμενης απόφασης σχετικά με τη φύση της παράβασης. Με τα σημεία αυτά, η Επιτροπή εκτίμησε ότι κάθε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 αποτελεί εκ φύσεως σοβαρή παράβαση. Η εκτίμηση αυτή, η οποία πρέπει να γίνει δεκτή, στηριζόταν ιδίως στη σκέψη 235 της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672). Με τη σκέψη αυτή, το Γενικό Δικαστήριο είχε κρίνει ορθή την επισήμανση της Επιτροπής ότι «ο κοινοτικός νομοθέτης θέσπισε την προηγούμενη κοινοποίηση και έγκριση των συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου των συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων από την Επιτροπή, παρέχοντας σε αυτήν την ευχέρεια να αποτρέπει την υλοποίηση των συγκεντρώσεων αυτών πριν από την έκδοση της τελικής απόφασης, ώστε να αποφεύγονται οι ανεπανόρθωτες και μόνιμες βλάβες του ανταγωνισμού». Το Γενικό Δικαστήριο είχε επίσης αποφανθεί ότι, «δεδομένης της [φύσεώς] της, η παράβαση ορθώς χαρακτηρίστηκε ως σοβαρή από την Επιτροπή».

481 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, ωστόσο, τη σημασία των στοιχείων που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας των επίμαχων εν προκειμένω παραβάσεων.

482 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποδεικνύεται βάσει πολλών στοιχείων όπως είναι, ιδίως, τα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης, το όλο πλαίσιό της και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, χωρίς να υφίσταται δεσμευτικός ή εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων που πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη (απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 241).

1) Επί της συνεκτίμησης της αμέλειας της προσφεύγουσας

483 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η συμπεριφορά της δεν ήταν αμελής, αρκεί η υπόμνηση ότι το επιχείρημα αυτό έχει ήδη απορριφθεί στο πλαίσιο της εξέτασης του δεύτερου λόγου.

484 Αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται, η προσφεύγουσα δεν υπέπεσε σε συγγνωστή πλάνη. Κατά πάγια νομολογία, η έννοια της συγγνωστής πλάνης, η οποία απορρέει ευθέως από την ανάγκη τήρησης των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, μπορεί να σχετίζεται με εξαιρετικές μόνο περιστάσεις, υπό τις οποίες, ιδίως, το οικείο θεσμικό όργανο έχει υιοθετήσει συμπεριφορά δυνάμενη, από μόνη της ή σε καθοριστικό βαθμό, να προκαλέσει συγγνωστή σύγχυση σε καλόπιστο πολίτη, ο οποίος έχει επιδείξει την επιμέλεια που απαιτείται από ένα πρόσωπο με συνήθη ενημέρωση (βλ. απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, CMB & Christof κατά Επιτροπής, T-407/07, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:477, σκέψη 99 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι επέδειξε την απαιτούμενη επιμέλεια, οπότε αποκλείεται να υπέπεσε σε συγγνωστή πλάνη.

2) Επί της συνεκτίμησης της ύπαρξης σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την εσωτερική αγορά

485 Όσον αφορά τη συνεκτίμηση, από την Επιτροπή, της ύπαρξης σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την εσωτερική αγορά, επισημαίνονται τα εξής.

486 Στο σημείο 150 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η εξαγορά της Morpol από την προσφεύγουσα επιτράπηκε μετά την υποβολή από την προσφεύγουσα ευρείας δέσμης διορθωτικών μέτρων, προς εξάλειψη των σοβαρών αμφιβολιών που είχε εκφράσει η Επιτροπή σχετικά με τη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας. Επισήμανε, περαιτέρω, ότι η συγκέντρωση θα είχε ως αποτέλεσμα τη σύμπραξη στην εν λόγω δυνητική αγορά των δύο μεγαλύτερων επιχειρήσεων εκτροφής και πρωτογενούς επεξεργασίας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

487 Η Επιτροπή εκτίμησε ότι η πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση είχε ενδεχομένως αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό στη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας καθ' όλη τη διάρκεια της παράβασης. Κατά την Επιτροπή, μολονότι η προσφεύγουσα δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol, υπήρχε εν πάση περιπτώσει το ενδεχόμενο η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 να επηρέασε τη σχέση μεταξύ της προσφεύγουσας και της Morpol από πλευράς ανταγωνισμού.

488 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ικανό να ανατρέψει την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η επίμαχη συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά. Αμφισβητεί ωστόσο τη συνεκτίμηση του στοιχείου αυτού ως περίστασης που καθιστά την παράβαση σοβαρότερη. Φρονεί ότι η εκτίμηση που διατυπώνεται στο σημείο 157 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι «το γεγονός και μόνον ότι η συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά αποτελεί στοιχείο που καθιστά την παράβαση σοβαρότερη», συνιστά παραμόρφωση της συλλογιστικής που αναπτύσσει το Γενικό Δικαστήριο με την απόφασή του της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 247), κατά την οποία «η βλάβη του ανταγωνισμού καθιστά την παράβαση ακόμη σοβαρότερη».

489 Όσον αφορά την ενδεδειγμένη ερμηνεία της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), επισημαίνονται τα εξής.

490 Η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση αφορούσε συγκέντρωση ως προς την οποία η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν προβλήματα ανταγωνισμού. Στο σημείο 194 της απόφασης C(2009) 4416 τελικό, της 10ης Ιουνίου 2009 (υπόθεση COMP/M.4994 – Electrabel/Compagnie nationale du Rhône) (στο εξής: απόφαση Electrabel), η Επιτροπή επισήμανε ότι «η βλάβη του ανταγωνισμού καθιστά πράγματι την παράβαση σοβαρότερη» και ότι η «απουσία τέτοιας βλάβης στην υπό κρίση υπόθεση αποτελεί σημαντικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου», πλην όμως, «το γεγονός ότι η συναλλαγή δεν προκάλεσε προβλήματα ανταγωνισμού δεν αναιρεί τη διαπίστωση περί σοβαρής παράβασης». Η εκτίμηση αυτή πρέπει να συνδυαστεί με τη διαπίστωση στην οποία κατέληξε η Επιτροπή στο σημείο 191 της ίδιας απόφασης, ότι κάθε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1 του κανονισμού 4064/89 είναι εκ φύσεως σοβαρή.

491 Επομένως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 αποτελεί σοβαρή παράβαση, ακόμη και σε περίπτωση που η συγκέντρωση δεν προκαλεί προβλήματα ανταγωνισμού. Δεν μπορεί εξ αυτού να συναχθεί κατ' αντιδιαστολή, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι η ύπαρξη προβλημάτων ανταγωνισμού δεν καθιστά σοβαρότερη την προσαπτόμενη παράβαση. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε ότι η ύπαρξη ή απουσία προβλημάτων ανταγωνισμού είναι άνευ σημασίας όσον αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, αλλά μόνον ότι η παράβαση χαρακτηρίζεται εκ φύσεως σοβαρή, ακόμη και όταν η συγκέντρωση δεν προκαλεί κανένα πρόβλημα ανταγωνισμού.

492 Με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτή τη θέση της Επιτροπής. Επισήμανε, μεταξύ άλλων, με τη σκέψη 246 της αποφάσεώς του, ότι «είναι ορθή η θέση της Επιτροπής ότι η εκ των υστέρων εξέταση της ελλείψεως επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην αγορά δεν μπορεί να αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας του πλήγματος στο σύστημα του εκ των προτέρων ελέγχου». Επιπλέον, με τη σκέψη 247 της απόφασης αυτής, διαπίστωσε τα εξής:

«Τούτο, όμως, δεν σημαίνει ότι η έλλειψη επιπτώσεων στην αγορά δεν αποτελεί στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του προστίμου, όπως παραδέχεται η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 194 της προσβαλλόμενης απόφασης. Εξάλλου, ορθώς προβάλλει επίσης, με την ίδια αιτιολογική σκέψη, ότι η βλάβη του ανταγωνισμού καθιστά την παράβαση ακόμη σοβαρότερη.»

493 Επισημαίνεται ότι η κρίση που διατυπώνεται στη σκέψη 246 της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), ότι «η εκ των υστέρων εξέταση της ελλείψεως επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην αγορά δεν μπορεί να αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας του πλήγματος στο σύστημα του εκ των προτέρων ελέγχου», δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι η ύπαρξη ή μη βλάβης του ανταγωνισμού δεν έχει καμία σημασία όσον αφορά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης. Τούτο προκύπτει από τη σκέψη 247 της απόφασης αυτής, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι «η βλάβη του ανταγωνισμού καθιστά την παράβαση ακόμη σοβαρότερη». Η κρίση που διατυπώνεται με τη σκέψη 246 της απόφασης αυτής πρέπει να συνδυαστεί με το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο απαντούσε στο επιχείρημα της Electrabel ότι η παράβαση δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σοβαρή, διότι δεν είχε πλήξει τον ανταγωνισμό.

494 Στο πλαίσιο της υπόθεσης Electrabel, η Επιτροπή και το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκαν σχετικά με δύο περιπτώσεις. Πρώτον, διαπίστωσαν ότι δεν αναιρείται ο χαρακτηρισμός της παράβασης ως (εκ φύσεως) σοβαρής, όταν δεν υπάρχουν βλαπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό, όταν δηλαδή η πρόωρα πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση δεν προκαλεί προβλήματα ανταγωνισμού. Δεύτερον, ανέφεραν ως παράδειγμα ότι, εάν η παράβαση έχει αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό, καθίσταται ακόμη πιο σοβαρή.

495 Υπάρχει, ωστόσο, και μία τρίτη περίπτωση, ως προς την οποία η Επιτροπή και το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέφεραν κρίση στο πλαίσιο της υπόθεσης Electrabel. Πρόκειται για την «ενδιάμεση κατάσταση» κατά την οποία η συγκέντρωση, υπό τη μορφή με την οποία πραγματοποιήθηκε πρόωρα, εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά, πλην όμως δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί εάν η πραγματοποίησή της υπό την αρχικώς σχεδιαζόμενη μορφή της, η οποία δεν είχε εγκριθεί από την Επιτροπή, είχε βλαπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό.

496 Τίθεται, συνεπώς, το ερώτημα εάν, στην τρίτη αυτή περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι η συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά ως περίσταση που καθιστά την παράβαση σοβαρότερη.

497 Στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει η πρόωρη πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά να τύχει της ίδιας μεταχείρισης με την πρόωρη πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που δεν προκαλούν κανένα πρόβλημα ανταγωνισμού.

498 Συναφώς, επισημαίνεται ότι σκοπός του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 είναι να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος του εκ των προτέρων ελέγχου των συνεπειών των πράξεων συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 246). Επισημαίνεται, ακόμη, ότι σκοπός της σχετικής με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων νομοθεσίας της Ένωσης είναι η αποτροπή ανεπανόρθωτων και μόνιμων βλαβών του ανταγωνισμού (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά

Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 245). Το σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων αποσκοπεί στο να είναι η Επιτροπή σε θέση να ασκήσει «αποτελεσματικό έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στη διάρθρωση του ανταγωνισμού» (αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 139/2004).

499 Στην περίπτωση συγκεντρώσεων που προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά, οι πιθανοί κίνδυνοι για τον ανταγωνισμό που σχετίζονται με την πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης δεν είναι ίδιοι με αυτούς που ανακύπτουν στην περίπτωση συγκεντρώσεων που δεν προκαλούν προβλήματα ανταγωνισμού.

500 Το γεγονός ότι μια συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά καθιστά, συνεπώς, την πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής σοβαρότερη παράβαση σε σχέση με την πρόωρη πραγματοποίηση συγκέντρωσης που δεν προκαλεί προβλήματα ανταγωνισμού, εκτός εάν, παρά την ύπαρξη τέτοιων αμφιβολιών, μπορεί σε μια συγκεκριμένη περίπτωση να θεωρηθεί βέβαιον ότι η πραγματοποίησή της υπό την αρχική της μορφή, αντί της μορφής που ενέκρινε η Επιτροπή, δεν θα είχε βλαπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό.

501 Είναι, συνεπώς, ορθή η διαπίστωση στην οποία καταλήγει η Επιτροπή, στο σημείο 157 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι «το γεγονός και μόνον ότι η συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά αποτελεί στοιχείο που καθιστά την παράβαση σοβαρότερη», έχοντας ρητώς διαπιστώσει, στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση μπορεί να είχε αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό στη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας καθ' όλη της διάρκεια της παράβασης και ότι υπήρχε εν πάση περιπτώσει το ενδεχόμενο η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 να επηρέασε τη σχέση μεταξύ της προσφεύγουσας και της Morpol από πλευράς ανταγωνισμού.

502 Από τη διαπίστωση που διατυπώθηκε με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 247), ότι «η βλάβη του ανταγωνισμού καθιστά την παράβαση ακόμη σοβαρότερη», δεν συνάγεται εξ αντιδιαστολής ότι μόνον η αποδεδειγμένη πρόκληση βλαπτικών συνεπειών στον ανταγωνισμό καθιστά την παράβαση σοβαρότερη. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε ως παράδειγμα ότι η πρόκληση βλαπτικών συνεπειών καθιστά την παράβαση σοβαρότερη δεν σημαίνει ότι αυτή είναι η μοναδική περίπτωση κατά την οποία η παράβαση καθίσταται σοβαρότερη. Στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή και το Γενικό Δικαστήριο απλώς δεν εξέφεραν κρίση σχετικά με την «ενδιάμεση κατάσταση» που περιγράφεται στη σκέψη 495 ανωτέρω.

503 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, στα σημεία 156 και 157 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή διευκρινίζει, παραδόξως, ότι «η ύπαρξη επιπτώσεων στον ανταγωνισμό καθιστά την παράβαση ακόμη σοβαρότερη», παρά το γεγονός ότι «η εκ των υστέρων εξέταση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην αγορά δεν μπορεί να αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας του πλήγματος στο σύστημα του εκ των προτέρων ελέγχου».

504 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή παρέθεσε το περιεχόμενο των κρίσεων που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψεις 246 και 247), όπως αυτές παρατίθενται στη σκέψη 492 ανωτέρω. Αρκεί η υπόμνηση των παρατηρήσεων σχετικά με την ενδεδειγμένη ερμηνεία των σκέψεων αυτών της εν λόγω απόφασης (σκέψη 493 ανωτέρω).

505 Πρέπει να εξεταστεί εάν η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε, με το σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό στη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας καθ' όλη τη διάρκεια της παράβασης και ότι «υπήρχε εν πάση περιπτώσει το ενδεχόμενο η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 να επηρέασε τη σχέση μεταξύ της προσφεύγουσας και της Morpol από πλευράς ανταγωνισμού».

506 Συναφώς, πρώτον, η Επιτροπή ανέφερε, στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι ο πρώην πρόεδρος-γενικός διευθυντής της Morpol, M., είχε παραιτηθεί από 1ης Μαρτίου 2013 σύμφωνα με διάταξη της SPA που είχε υπογραφεί με την προσφεύγουσα. Κατά την Επιτροπή, με την εξαγορά ποσοστού συμμετοχής 48,5 % στο κεφάλαιο της Morpol, η προσφεύγουσα μπορούσε να επηρεάσει τις στρατηγικές αποφάσεις της Morpol, όπως είναι η αντικατάσταση του προέδρου-γενικού διευθυντή, ανεξαρτήτως της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου κατά τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων.

507 Η προσφεύγουσα προβάλλει, συναφώς, ότι η εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012 δεν είχε σημαντική επίδραση στην απόφαση του M. να παραιτηθεί από τα καθήκοντά του. Αντιθέτως, κατ' αυτήν, η διοικητική διάρθρωση της Morpol, περιλαμβανομένης της παραίτησης του M., αποτελούσε αντικείμενο έντονων συζητήσεων στο διοικητικό συμβούλιο της Morpol επί περισσότερο από ένα έτος.

508 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να διαπιστωθεί με βεβαιότητα εάν η απόφαση του M. να παραιτηθεί από τα καθήκοντά του επηρεάστηκε από την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012.

509 Η προσφεύγουσα αποδεικνύει, βεβαίως, ότι το ενδεχόμενο παραίτησης του M. αποτελούσε αντικείμενο συζητήσεων πριν από την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, προσκομίζοντας πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου της Morpol της 12ης και της 15ης Σεπτεμβρίου 2011. Η προσφεύγουσα επισήμανε ακόμη ότι η Morpol αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τη διοίκηση της εταιρίας, ότι η μεγαλύτερη πιστώτρια τράπεζα της Morpol επιθυμούσε να μειώσει την έκθεσή της στα χρέη της Morpol και ότι τα γεγονότα αυτά είχαν οδηγήσει σε πτώση της τιμής της μετοχής της Morpol, από τις 21 περίπου νορβηγικές κορώνες (NOK) κατά τον χρόνο εισαγωγής της στο Χρηματιστήριο του Όσλο το 2010 σε λιγότερο από 8 NOK τον Νοέμβριο του 2012. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί τις περιστάσεις αυτές.

510 Τούτο, όμως, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 και, ιδίως, η σχετική ρήτρα της SPA να επηρέασαν τον M. όσον αφορά την απόφασή του να παραιτηθεί. Κατά το άρθρο 12.1.1 της SPA, ο M. δεσμεύθηκε να παραιτηθεί από τη θέση του προέδρου-γενικού διευθυντή της Morpol το αργότερο την 1η Μαρτίου 2013. Άλλωστε, η απόφαση παραίτησης την 1η Μαρτίου 2013 ελήφθη, κατά πάσα πιθανότητα, υπό το κράτος της εφαρμογής της SPA. Όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, εάν η προσφεύγουσα είχε αναστείλει την εκτέλεση της SPA έως τη λήψη της έγκρισης, ο M. δεν θα ήταν υποχρεωμένος να συμμορφωθεί με το άρθρο 12.1.1 της SPA πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

511 Δεύτερον, η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προσφεύγουσα «ενσωμάτωσε, με την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, μεγάλο μέρος των κερδών της Morpol». Για τον λόγο αυτόν, εκτίμησε ότι «οι πιθανές χρηματοοικονομικές συνέπειες της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012, λόγω των οποίων η [προσφεύγουσα] δεν είχε πλέον κίνητρο να διατηρήσει την ανταγωνιστική πίεση που ασκούσε έναντι της Morpol πριν από την εξαγορά, ήταν ικανές να προκαλέσουν δυνητικά πλήγμα στον ανταγωνισμό».

512 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εκτίμηση της Επιτροπής ότι η ενσωμάτωση μεγάλου μέρους των κερδών της Morpol από την προσφεύγουσα είχε ως αποτέλεσμα την εξάλειψη του κινήτρου διατήρησης της ανταγωνιστικής πίεσης είναι αβάσιμη και, σε κάθε περίπτωση, δεν αποτελεί στοιχείο της παράβασης. Κατ' αυτή, τούτο ισχύει για κάθε μη πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση, δεδομένου ότι, μετά την έγκριση, οι εξαγοράζουσες εταιρίες ενσωμάτωναν, συχνά αναδρομικά, τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της υπογραφής της συμφωνίας και της ολοκλήρωσης της εξαγοράς.

513 Συναφώς, επισημαίνεται ότι δεν πρόκειται για συγκρίσιμες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ενσωμάτωσε μεγάλο μέρος των κερδών της Morpol πριν από την έγκριση της συγκέντρωσης. Συνεπώς, το κίνητρο διατήρησης της ανταγωνιστικής πίεσης έναντι της Morpol ήταν

κατά πάσα πιθανότητα λιγότερο ισχυρό απ' ό,τι στην περίπτωση της εταιρίας που απλώς αναμένει να ενσωματώσει αναδρομικά, μετά την έγκριση της συγκέντρωσης, τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της υπογραφής της συμφωνίας και της ολοκλήρωσης της εξαγοράς.

514 Τα δύο στοιχεία που εξετάστηκαν με τις σκέψεις 506 έως 513 ανωτέρω αρκούσαν για τη θεμελίωση της διαπίστωσης που διατυπώνεται στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, περί επιπτώσεων στον ανταγωνισμό στη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας καθ' όλη τη διάρκεια της παράβασης.

515 Δεν είναι, ως εκ τούτου, απαραίτητο να εξεταστεί το τρίτο στοιχείο που επικαλείται η Επιτροπή, στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης, δηλαδή ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να απέκτησε, ως σημαντικός μέτοχος της Morpol, προνομιακή πρόσβαση σε εμπορικά στοιχεία της Morpol κατά το διάστημα από την ολοκλήρωση της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012 έως την έκδοση της εγκριτικής απόφασης.

516 Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι τα μέτρα που έλαβε η προσφεύγουσα, δηλαδή η μη άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου και ο διαχωρισμός των επιχειρήσεων έως την έγκριση της συγκέντρωσης, δεν ήταν ικανά να εξαλείψουν τον κίνδυνο πλήγματος στον ανταγωνισμό ο οποίος προέκυπτε από την πραγματοποίηση της επίμαχης συγκέντρωσης υπό την αρχική μορφή της και όχι υπό τη μορφή την οποία ενέκρινε η Επιτροπή, έστω και αν τα μέτρα αυτά περιόρισαν ενδεχομένως τις αντίθετες στον ανταγωνισμό συνέπειες.

517 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η κρινόμενη εν προκειμένω περίπτωση εμπίπτει στην «ενδιάμεση κατάσταση», όπως αυτή ορίστηκε με τη σκέψη 495 ανωτέρω, πρόκειται δηλαδή για την περίπτωση κατά την οποία η πρόωρα πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά, χωρίς όμως να μπορεί να προσδιοριστεί εάν η πραγματοποίησή της υπό την αρχική μορφή, και όχι υπό τη μορφή που ενέκρινε η Επιτροπή, είχε βλαπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό.

518 Το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η Επιτροπή επικαλέστηκε τα στοιχεία που παρατίθενται στις σκέψεις 506, 511 και 515 ανωτέρω μόλις με το υπόμνημα αντίκρουσης, κρίνεται αβάσιμο. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στο σημείο 138 της ανακοίνωσης αιτιάσεων, καθώς και στο σημείο 151 της προσβαλλόμενης απόφασης.

519 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ακόμη, ότι, εφόσον η Επιτροπή επιχειρεί να στοιχειοθετήσει τη σοβαρότητα της παράβασης με βάση τον αντίκτυπό της στην αγορά, οφείλει να τεκμηριώσει επαρκώς κατά νόμον τις εκτιμήσεις της αυτές, παραθέτοντας συγκεκριμένες και αξιόπιστες ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει με εύλογη πιθανότητα ο αντίκτυπος αυτός. Προς στήριξη της θέσης αυτής, η προσφεύγουσα παραθέτει τις αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Roquette Frères κατά Επιτροπής (T-322/01, EU:T:2006:267, σκέψη 75), της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής (T-43/02, EU:T:2006:270), της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής (T-59/02, EU:T:2006:272, σκέψη 161), και της 6ης Μαΐου 2009, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/04, EU:T:2009:142, σκέψη 68).

520 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η παρατιθέμενη από την προσφεύγουσα νομολογία αφορά τις συμπράξεις. Το Γενικό Δικαστήριο έχει αποφανθεί, π.χ., με τη σκέψη 68 της απόφασης της 6ης Μαΐου 2009, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-127/04, EU:T:2009:142), ότι «το [Γενικό Δικαστήριο] έχει κρίνει επανειλημμένως ότι ο πραγματικός αντίκτυπος μιας σύμπραξης στην αγορά πρέπει να θεωρείται ότι έχει επαρκώς αποδειχθεί αν η Επιτροπή είναι σε θέση να παράσχει συγκεκριμένες και αξιόπιστες ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει, με εύλογη πιθανότητα, ότι η σύμπραξη είχε αντίκτυπο στην αγορά».

521 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, κατά το σημείο 1 Α, πρώτο εδάφιο, των κατευθυντήριων γραμμών για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65 παράγραφος 5 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3), οι οποίες

ήταν εφαρμοστέες στις υποθέσεις επί των οποίων το Γενικό Δικαστήριο εξέδωσε τις αποφάσεις που επικαλείται η προσφεύγουσα και παρατίθενται στη σκέψη 519 ανωτέρω, για τον υπολογισμό του προστίμου σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της παράβασης, η Επιτροπή λάμβανε μεταξύ άλλων υπόψη τον «πραγματικό της αντίκτυπο επί της αγοράς, εφόσον αυτός είναι δυνατό να εκτιμηθεί».

522 Επομένως, η παρατιθέμενη από την προσφεύγουσα νομολογία δεν είναι ικανή να ανατρέψει τις κρίσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 495 έως 501 ανωτέρω. Υπενθυμίζεται ότι σκοπός της σχετικής με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων είναι η αποτροπή ανεπανόρθωτων και μόνιμων βλαβών του ανταγωνισμού (βλ. σκέψη 498 ανωτέρω).

523 Επισημαίνεται ότι, όσον αφορά τις παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, το ενδεχόμενο βλαπτικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό, δεδομένου ότι η συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε υπό την αρχική μορφή της, και όχι υπό τη μορφή που ενέκρινε η Επιτροπή, ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά, μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, ακόμη και αν η Επιτροπή δεν αποδεικνύει ότι υπάρχει «εύλογη πιθανότητα» επέλευσης των επιπτώσεων αυτών.

524 Εάν, βέβαια, η ύπαρξη βλαπτικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό λόγω της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης υπό την αρχική μορφή της, και όχι υπό τη μορφή που ενέκρινε η Επιτροπή, μπορεί να αποδειχθεί, η περίσταση αυτή μπορεί να καταστήσει την παράβαση ακόμη πιο σοβαρή σε σχέση με την παράβαση που εμπίπτει στην «ενδιάμεση κατάσταση». Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η πρόκληση βλαπτικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό αρκεί για να καταστεί η παράβαση σοβαρότερη απ' ό,τι η πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η οποία δεν προκαλεί κανένα πρόβλημα ανταγωνισμού.

525 Τέλος, η προσφεύγουσα τονίζει ότι δεν άντλησε ούτε περίμενε να αντλήσει όφελος από αυτό που η Επιτροπή θεωρεί παράβαση των κανόνων ελέγχου των συγκεντρώσεων, καθώς συμμορφώθηκε προς τις απαιτήσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, μη ασκώντας τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol.

526 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το γεγονός ότι μια επιχείρηση δεν αποκόμισε κανένα όφελος από την παράβαση δεν εμποδίζει την επιβολή προστίμου, διότι διαφορετικά το πρόστιμο θα έχανε τον αποτρεπτικό του χαρακτήρα (βλ. σκέψη 473 ανωτέρω).

527 Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol έως την έγκριση της συγκέντρωσης ελήφθη υπόψη από την Επιτροπή ως ελαφρυντική περίσταση (βλ. σκέψη 476 ανωτέρω).

528 Επομένως, ορθώς έλαβε η Επιτροπή υπόψη της εν προκειμένω, ως στοιχείο που καθιστά την παράβαση βαρύτερη, το γεγονός ότι η συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά.

3) Επί της συνεκτίμησης προηγούμενων περιπτώσεων που αφορούν την προσφεύγουσα και άλλες εταιρίες

529 Η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 159 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι στην προσφεύγουσα (η οποία τότε είχε την επωνυμία Pan Fish) είχε επιβληθεί το 2007, από τις αρμόδιες για τον ανταγωνισμό γαλλικές αρχές, πρόστιμο για παράβαση της υποχρέωσης αναστολής κατά την εξαγορά της Fjord Seafood. Επισήμανε, επίσης, ότι «τούτο σημαίνει ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η [προσφεύγουσα] παραβιάζει την υποχρέωση αναστολής στο πλαίσιο διαδικασίας ελέγχου συγκέντρωσης».

530 Η Επιτροπή εκτίμησε, στο σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η «προηγούμενη κύρωση θα έπρεπε να παρακινήσει [την προσφεύγουσα] να επιδείξει μεγαλύτερη επιμέλεια όσον αφορά τις υποχρεώσεις της σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων κατά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012» και ότι, «στο πλαίσιο αυτό, η παραβίαση της υποχρέωσης αναστολής σε εθνικό επίπεδο καθιστά την παράβαση σοβαρότερη».

531 Η Επιτροπή τόνισε ακόμη, στο σημείο 160 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι ο κανονισμός 139/2004 ισχύει από δεκαετίας και πλέον και ότι διατάξεις παρόμοιες με αυτές που διέπουν την υποχρέωση αναστολής υπήρχαν και στον κανονισμό 4064/89, ο οποίος παρέμεινε σε ισχύ επί 13 και πλέον έτη. Περαιτέρω, επισήμανε ότι είχε κινήσει διαδικασίες κατά άλλων εταιριών, ότι τους είχε επιβάλει πρόστιμα για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 και ότι είχε επίσης εκδώσει πληθώρα άλλων αποφάσεων βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 4064/89. Συνεπώς, κατά την Επιτροπή, η προσφεύγουσα «όφειλε να έχει πλήρη γνώση του νομικού πλαισίου και της εφαρμογής των κανόνων αυτών από την Επιτροπή».

1) Επί της συνεκτίμησης της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood

532 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η επιβολή βαρύτερης κύρωσης με το αιτιολογικό ότι ήταν υπότροπος, επειδή της είχαν επιβληθεί κυρώσεις στη Γαλλία με την απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood, προσκρούει στη νομολογία σύμφωνα με την οποία ένα πρόσωπο χαρακτηρίζεται υπότροπο εφόσον διαπράξει νέες παραβάσεις μετά τη επιβολή κυρώσεων για όμοιες παραβάσεις.

533 Ωστόσο, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, οι προηγούμενες διαδικαστικές παραβάσεις της προσφεύγουσας δεν θεωρήθηκαν από την Επιτροπή ως επιβαρυντική περίσταση. Στο σημείο 201 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επισήμανε ρητώς ότι εν προκειμένω δεν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις.

534 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι η Επιτροπή δεν χρησιμοποίησε τους όρους «υποτροπή» ή «υπότροπος» στην προσβαλλόμενη απόφαση. Βέβαια, το εάν η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ήταν υπότροπος πρέπει να εξεταστεί με βάση την ουσία και όχι την ορολογία της προσβαλλόμενης απόφασης.

535 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η συνεκτίμηση της υποτροπής «αποβλέπει στο να παρακινήσει τις επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει την τάση να παραβαίνουν τους κανόνες του ανταγωνισμού να μεταβάλουν τη συμπεριφορά τους» (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2007, BASF και UCB κατά Επιτροπής, T-101/05 και T-111/05, EU:T:2007:380, σκέψη 67). Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν ανέφερε ούτε καν εμμέσως, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι είναι αναγκαία η επιβολή αυστηρότερης κύρωσης επειδή η κύρωση που επιβλήθηκε με την απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood δεν ήταν επαρκής ώστε να αποτραπεί η διάπραξη άλλων παραβάσεων από την προσφεύγουσα. Στα σημεία που αφορούν την ανάγκη διασφάλισης αποτρεπτικού αποτελέσματος, δηλαδή στα σημεία 157, 172 και 206 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή αναφέρθηκε μόνο στο μέγεθος της προσφεύγουσας, στο γεγονός ότι η επίμαχη συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά και στο γεγονός ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο επιπτώσεων στον ανταγωνισμό. Συνεπώς, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τη φερόμενη ως υποτροπή της προσφεύγουσας. Επομένως, το επιχείρημα αυτό της προσφεύγουσας στηρίζεται σε εσφαλμένη παραδοχή.

536 Όπως προκύπτει από το σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή εκτίμησε ότι «προηγούμενη κύρωση θα έπρεπε να παρακινήσει [την προσφεύγουσα] να επιδείξει μεγαλύτερη επιμέλεια όσον αφορά τις υποχρεώσεις της σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων κατά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012». «Στο πλαίσιο αυτό», η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η παράβαση της υποχρέωσης αναστολής σε εθνικό επίπεδο καθιστά την παράβαση σοβαρότερη.

537 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως διαπιστώθηκε με τη σκέψη 258 ανωτέρω, η Επιτροπή μπορούσε να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι στην προσφεύγουσα είχε επιβληθεί πρόστιμο σε εθνικό επίπεδο λόγω πρόωρης πραγματοποίησης συγκέντρωσης και ότι από μια μεγάλη ευρωπαϊκή επιχείρηση στην οποία έχει ήδη επιβληθεί πρόστιμο, έστω και σε εθνικό επίπεδο, λόγω πρόωρης πραγματοποίησης συγκέντρωσης, θα ανέμενε κανείς την επίδειξη μεγαλύτερης επιμέλειας.

538 Πρόκειται για στοιχείο που μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση, αφενός, του αν η προσφεύγουσα επέδειξε αμέλεια, και, αφετέρου, του βαθμού της αμέλειας αυτής.

539 Σύμφωνα με τα σημεία 159 και 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το προηγούμενο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood ως στοιχείο που αυξάνει τον βαθμό της αμέλειας που επέδειξε η προσφεύγουσα και, ως εκ τούτου, «καθιστά την παράβαση σοβαρότερη». Συγκεκριμένα, η διαπίστωση που διατυπώνεται στο σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προηγούμενη κύρωση θα έπρεπε να παρακινήσει την προσφεύγουσα να επιδείξει μεγαλύτερη επιμέλεια όσον αφορά τις υποχρεώσεις της σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων κατά την εξαγορά του Δεκεμβρίου του 2012, αφορά, κατ' ουσίαν, τον βαθμό της αμέλειας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι έλαβε υπόψη της, με την προσβαλλόμενη απόφαση, την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood μόνον ως στοιχείο σχετικό με τον βαθμό επιμέλειας της προσφεύγουσας.

540 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα παραδέχθηκε ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη της την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood στο πλαίσιο της σχετικής με την αμέλεια εκτίμησης. Ωστόσο, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η υπόθεση αυτή δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη όσον αφορά την ύπαρξη και τον βαθμό της αμέλειας, διότι τα πραγματικά περιστατικά της είναι εντελώς διαφορετικά από αυτά της υπό κρίση υπόθεσης, οπότε δεν μπορούν να αντληθούν χρήσιμα συμπεράσματα ως προς τη δεύτερη.

541 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood δεν αφορούσε, βέβαια, την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 258 ανωτέρω). Ωστόσο, δεδομένου ότι στην προσφεύγουσα είχε επιβληθεί πρόστιμο, σε εθνικό έστω επίπεδο, λόγω πρόωρης πραγματοποίησης συγκέντρωσης, θα ανέμενε κανείς την επίδειξη ιδιαίτερης επιμέλειας από την προσφεύγουσα (βλ. σκέψη 258 ανωτέρω). Λόγω του προηγουμένου αυτού, αυξάνεται ο βαθμός αμέλειας της προσφεύγουσας, το στοιχείο δε αυτό καθιστά την παράβαση σοβαρότερη.

542 Συνεπώς, η Επιτροπή καλώς έλαβε υπόψη της, κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood.

2) Επί της συνεκτίμησης υποθέσεων που αφορούσαν άλλες εταιρίες

543 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η θέση που διατυπώνεται στο σημείο 160 της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με την οποία «η Επιτροπή είχε κινήσει διαδικασίες κατά άλλων εταιριών και τους είχε επιβάλει πρόστιμα για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού [4064/89]», είναι προβληματική, διότι καμία από τις υποθέσεις αυτές δεν αφορούσε το περιεχόμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ή του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89.

544 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, στο σημείο 160 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή τόνισε ότι ο κανονισμός 139/2004 ισχύει από δεκαετίας και πλέον και ότι διατάξεις παρόμοιες με αυτές που διέπουν την υποχρέωση αναστολής υπήρχαν και στον κανονισμό 4064/89, ο οποίος παρέμεινε σε ισχύ επί 13 και πλέον έτη. Επισήμανε, ακόμη, ότι είχε κινήσει διαδικασίες κατά άλλων εταιριών, ότι τους είχε επιβάλει πρόστιμα για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 και ότι είχε επίσης εκδώσει πληθώρα άλλων αποφάσεων βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 4064/89.

545 Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή ουσιαστικά δικαιολόγησε τη θέση της ότι δεν είχε κανένα λόγο να φανεί «επιεικής» κατά τον καθορισμό του προστίμου βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 139/2004.

546 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή μπορεί, βεβαίως, να επιλέξει να επιβάλει χαμηλό πρόστιμο την πρώτη ή τις πρώτες φορές που εφαρμόζει διάταξη περί επιβολής προστίμου. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί κατά νόμον να θεωρήσει ότι δεν υπάρχει πλέον λόγος να ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο, εφόσον έχει επανειλημμένως επιβάλει πρόστιμα κατ' εφαρμογήν της διάταξης αυτής.

547 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι οι προηγούμενες υποθέσεις δεν αφορούσαν το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ή το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 είναι άνευ σημασίας. Συγκεκριμένα, λόγω των προηγούμενων υποθέσεων στο πλαίσιο των οποίων είχαν επιβληθεί πρόστιμα βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 4064/89, η προσφεύγουσα θα έπρεπε να γνωρίζει ότι κινδυνεύει να υποστεί βαριές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Ιδίως, το γεγονός ότι, με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή είχε επιβάλει πρόστιμο ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ θα έπρεπε να αποτελέσει για την προσφεύγουσα ένδειξη του ότι κινδυνεύει να υποστεί βαριές κυρώσεις σε περίπτωση πρόωρης πραγματοποίησης της επίμαχης συγκέντρωσης.

548 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή δεν διεξήγαγε έρευνα και δεν επέβαλε πρόστιμο στο πλαίσιο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της Επιτροπής Yara/Kemira GrowHow, αρκεί η διαπίστωση ότι, στο σημείο 160 και στις υποσημειώσεις 64 και 65 της προσβαλλόμενης απόφασης , η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε την υπόθεση αυτή.

549 Τέλος, η προσφεύγουσα χαρακτηρίζει προδήλως εσφαλμένο, από νομική και πραγματική άποψη, το συμπέρασμα που διατυπώνεται στο σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι, λόγω της ύπαρξης προηγούμενων υποθέσεων με αντικείμενο διαδικαστικές παραβάσεις οι οποίες αφορούσαν την προσφεύγουσα καθώς και άλλες εταιρίες, η παράβαση της προσφεύγουσας καθίσταται σοβαρότερη.

550 Ωστόσο, στο σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή επισήμανε ότι η «προηγούμενη κύρωση», δηλαδή αυτή που επιβλήθηκε με την απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood, θα έπρεπε να παρακινήσει την προσφεύγουσα να επιδείξει μεγαλύτερη επιμέλεια όσον αφορά τις υποχρεώσεις της και ότι, «στο πλαίσιο αυτό, η παραβίαση της υποχρέωσης αναστολής σε εθνικό επίπεδο καθιστά την παράβαση σοβαρότερη». Συνεπώς, η Επιτροπή διαπίστωσε απλώς, στο σημείο 163 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι, λόγω της προηγούμενης παράβασης της προσφεύγουσας, η οποία αποτελούσε αντικείμενο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood, η παράβαση καθίσταται σοβαρότερη. Αντιθέτως, δεν διαπίστωσε ότι η παράβαση καθίσταται σοβαρότερη λόγω της ύπαρξης προηγούμενων υποθέσεων με αντικείμενο διαδικαστικές παραβάσεις που αφορούσαν άλλες εταιρίες.

551 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

3. Επί του τρίτου σκέλους, σχετικά με εσφαλμένη εκτίμηση της διάρκειας της παράβασης

552 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δικαιολόγησε την απόφασή της να συνυπολογίσει στη διάρκεια της παράβασης το προ της κοινοποίησης διάστημα, με την εσφαλμένη διαπίστωση, στο σημείο 173 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η προσφεύγουσα δεν ήταν αρκούντως διατεθειμένη να παράσχει πληροφορίες κατά το εν λόγω διάστημα. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή δεν τήρησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, την αρχή της ίσης μεταχείρισης κατά την εκτίμηση της διάρκειας της παράβασης, διότι δεν ακολούθησε την ίδια προσέγγιση με αυτή που είχε ακολουθήσει με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, στο πλαίσιο της οποίας δεν είχε συνυπολογίσει το προ της κοινοποίησης διάστημα, καθώς και το χρονικό διάστημα εξέτασης της συγκέντρωσης.

553 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας

554 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι, στα σημεία 128 και 165 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν στιγμιαία και ότι διαπράχθηκε, εν προκειμένω, στις 18 Δεκεμβρίου 2012, δηλαδή την ημέρα ολοκλήρωσης της εξαγοράς του Δεκεμβρίου του 2012.

555 Η Επιτροπή επισήμανε, ακόμη, στα σημεία 128 και 166 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν διαρκής και ότι η διάρκειά της συμπίπτει με το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η συγκέντρωση δεν είχε κηρυχθεί, από την Επιτροπή, συμβατή με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με τον κανονισμό 139/2004. Κατά την Επιτροπή, εν προκειμένω, η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 άρχισε στις 18 Δεκεμβρίου 2012 και έπαυσε με την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, στις 30 Σεπτεμβρίου 2013.

556 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεώρησε ότι η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 διάρκεσε εννέα μήνες και δώδεκα μέρες. Κατά την εκτίμησή της, το διάστημα αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως ιδιαίτερα μακρό, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για συγκέντρωση με δυνητικά αντίθετες στον ανταγωνισμό συνέπειες.

557 Τέλος, η Επιτροπή εκτίμησε ότι, «στο πλαίσιο της άσκησης της διακριτικής ευχέρειάς της, δικαιολογημένα έλαβε υπόψη της το προ της κοινοποίησης διάστημα, καθώς και τη διάρκεια της ενδελεχούς έρευνας του πρώτου σταδίου, κατά τον υπολογισμό της διάρκειας της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, [του κανονισμού 139/2004]». Πρώτον, η Επιτροπή υπενθύμισε, συναφώς, ότι η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνητική αγορά του σολομού Σκωτίας και ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να πληγεί ο ανταγωνισμός. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το πρόστιμο έπρεπε, κατά την Επιτροπή, να διασφαλίζει το μέγιστο δυνατό αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Δεύτερον, η Επιτροπή επισήμανε ότι η προσφεύγουσα δεν ήταν αρκούντως διατεθειμένη να παράσχει πληροφορίες κατά το προ της κοινοποίησης διάστημα, δικαιολογώντας έτσι την απόφασή της να συνυπολογίσει το διάστημα αυτό στη συνολική διάρκεια της παράβασης, για τους λόγους που παραθέτει αναλυτικά στα σημεία 174 έως 194 της προσβαλλόμενης απόφασης.

558 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν στιγμιαία. Το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης αφορά μόνον την εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με τη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

559 Όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, υπενθυμίζεται ότι, με τη σκέψη 212 της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι «η δυνατότητα ασκήσεως καθοριστικής επιρροής επί της δραστηριότητας της ελεγχόμενης επιχειρήσεως έχει αναγκαστικά διαρκή χαρακτήρα, καθώς εκτείνεται χρονικά από την ημερομηνία αποκτήσεως του ελέγχου έως το πέρας της ασκήσεως ελέγχου» και ότι «ο φορέας στον οποίο περιέρχεται ο έλεγχος επί της επιχειρήσεως εξακολουθεί να ασκεί τον έλεγχο αυτό, παραβιάζοντας την υποχρέωση αναστολής που απορρέει από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, έως ότου παύσει η παράβαση αυτή, είτε λόγω εγκρίσεως της Επιτροπής είτε λόγω παύσεως του ελέγχου». Το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, ακόμη, με τη σκέψη 212 της απόφασης αυτής, ότι «η παράβαση διαρκεί όσο διαρκεί ο έλεγχος που έχει αποκτηθεί κατά παράβαση του εν λόγω άρθρου 7, παράγραφος 1, χωρίς η συγκέντρωση να έχει εγκριθεί από την Επιτροπή» και ότι «είναι ορθή η εκτίμηση της Επιτροπής ότι πρόκειται για διαρκή παράβαση, η οποία διάρκεσε έως την έγκριση της συγκεντρώσεως ή, ενδεχομένως, έως προγενέστερο χρονικό σημείο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης».

560 Οι εκτιμήσεις αυτές, οι οποίες αφορούσαν το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 ισχύουν κατ' αναλογία και για το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

561 Κατ' εφαρμογήν των αρχών αυτών, όπως ορθώς διαπίστωσε η Επιτροπή, το χρονικό σημείο έναρξης της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ήταν η 18η Δεκεμβρίου 2012, δηλαδή η ημερομηνία πραγματοποίησης της επίμαχης συγκέντρωσης. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί, άλλωστε, τη διαπίστωση της Επιτροπής όσον αφορά το χρονικό σημείο έναρξης της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

562 Όσον αφορά το χρονικό σημείο παύσης της παράβασης, από τα προεκτεθέντα στη σκέψη 559 ανωτέρω προκύπτει ότι η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 παύει είτε με την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή είτε με την παύση του ελέγχου από την εμπλεκόμενη επιχείρηση. Η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 παύει επίσης με τη χορήγηση, από την Επιτροπή, απαλλαγής από την υποχρέωση αναστολής βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 139/2004.

563 Συνεπώς, εν προκειμένω, ήταν ορθή η διαπίστωση της Επιτροπής ότι η παράβαση έπαυσε με την έγκριση της συγκέντρωσης από την Επιτροπή, ήτοι στις 30 Σεπτεμβρίου 2013. Συγκεκριμένα, δεν χορηγήθηκε απαλλαγή από την Επιτροπή, ούτε βέβαια ζητήθηκε από την προσφεύγουσα, η οποία ουδέποτε έπαυσε να ελέγχει τη Morpol. Κατά συνέπεια, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή, η παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 διήρκεσε από τις 18 Δεκεμβρίου 2012 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2013, ήτοι εννέα μήνες και δώδεκα ημέρες.

564 Στα σημεία 172 έως 195 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή αιτιολόγησε αναλυτικά την απόφασή της να συνυπολογίσει στη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 το προ της κοινοποίησης διάστημα και τη διάρκεια της ενδελεχούς έρευνας του πρώτου σταδίου.

565 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να συνυπολογίσει το προ της κοινοποίησης διάστημα στη διάρκεια της παράβασης και αμφισβητεί πολλές από τις εκτιμήσεις που διατυπώνονται στα σημεία 172 έως 195 της προσβαλλόμενης απόφασης.

566 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια παράβαση διήρκεσε επί εννέα μήνες και δώδεκα ημέρες, είναι απολύτως εύλογο να λάβει υπόψη της τη διάρκεια αυτή κατά τον καθορισμό του προστίμου. Η Επιτροπή δύναται, βεβαίως, στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειάς της, να μη λάβει υπόψη της μέρος της διάρκειας της παράβασης όπως επίσης δύναται να αποφασίσει να μην κινήσει τη διαδικασία δίωξης της παράβασης. Ωστόσο, δεν υφίσταται, καταρχήν, υποχρέωση της Επιτροπής να μη λάβει υπόψη της μέρος της διάρκειας της παράβασης.

567 Ερωτηθείσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση γιατί υφίστατο, κατ' αυτήν, υποχρέωση μη συνυπολογισμού του προ της κοινοποίησης διαστήματος στη διάρκεια της παράβασης, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται μόνο στην αρχή της ίσης μεταχείρισης και ότι ζητεί να τύχει της ίδιας μεταχείρισης με αυτή της οποίας έτυχε η εταιρία Electrabel με την απόφαση Electrabel της Επιτροπής.

568 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με το σημείο 215 της απόφασής της στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή αποφάσισε, «στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειάς της και με την επιφύλαξη της πάγιας θέσεώς της», να μη συνυπολογίσει το προ της κοινοποίησης χρονικό διάστημα, καθώς και τη διάρκεια εξέτασης της συγκέντρωσης, δεχόμενη ότι η παράβαση διήρκεσε μόνον έως το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Electrabel γνωστοποίησε τη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

569 Ωστόσο, η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης, στο σημείο 211 της απόφασής της στην υπόθεση Electrabel, ότι η παράβαση του άρθρου 7 του κανονισμού 4064/89 παύει μόνον με την έγκριση της συγκέντρωσης ή με τη χορήγηση απαλλαγής από την Επιτροπή.

570 Διαπιστώνεται ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή αποφάσισε σε μια συγκεκριμένη περίπτωση να μη συνυπολογίσει μέρος της διάρκειας της παράβασης, και μάλιστα «στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειάς της και με την επιφύλαξη της πάγιας θέσεώς της», δεν μπορεί να μεταβάλει το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο.

571 Η αναφορά, στη σκέψη 212 της απόφασης της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672), σε «προγενέστερο [της έγκρισης της συγκέντρωσης] χρονικό σημείο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης» αποτελεί αναφορά στη δυνατότητα της Επιτροπής, στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειάς της, να μη λάβει υπόψη της ορισμένο χρονικό διάστημα της παράβασης κατά τον καθορισμό της διάρκειάς της. Δεν συνάγεται από την αναφορά αυτή ότι η Επιτροπή υποχρεούται να τοποθετήσει χρονικά την παύση της παράβασης σε χρονικό σημείο προγενέστερο της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή.

572 Προκειμένου να δικαιολογήσει την απόφασή της να συνυπολογίσει στη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 τόσο το προ της κοινοποίησης διάστημα όσο και τη διάρκεια της εξέτασης της συγκέντρωσης, η Επιτροπή επισήμανε, στο σημείο 172 της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά και ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να πληγεί ο ανταγωνισμός, σε ορισμένο έστω βαθμό, μετά την πραγματοποίηση της σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης και πριν από την έγκρισή της.

573 Η εκτίμηση αυτή αρκεί για να δικαιολογήσει το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν ακολούθησε την ίδια προσέγγιση με αυτή που είχε ακολουθήσει με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, στο πλαίσιο της οποίας δεν είχε συνυπολογίσει το προ της κοινοποίησης διάστημα, καθώς και το χρονικό διάστημα εξέτασης της συγκέντρωσης.

574 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι, με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η συγκέντρωση δεν προκαλούσε κανένα πρόβλημα ανταγωνισμού. Τούτο σημαίνει ότι η πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής δεν θα είχε βλαπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό.

575 Αντιθέτως, εν προκειμένω, δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο βλαπτικών συνεπειών για το ανταγωνισμό λόγω της πρόωρης πραγματοποίησης της συγκέντρωσης (βλ. σκέψεις 505 έως 517 ανωτέρω). Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή ευλόγως συνυπολόγισε στη διάρκεια της παράβασης το προ της κοινοποίησης διάστημα και τη διάρκεια εξέτασης της συγκέντρωσης. Συγκεκριμένα, σε τέτοιες περιπτώσεις, ο κίνδυνος βλαπτικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό αυξάνεται ανάλογα με τη διάρκεια της παράβασης. Συνεπώς, η περίπτωση της προσφεύγουσας δεν είναι συγκρίσιμη με αυτή της εταιρίας Electrabel που εξετάστηκε με την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση Electrabel, οπότε η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

576 Παρέλκει, ως εκ τούτου, η εξέταση των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας, με τα οποία αμφισβητείται η εκτίμηση που διατυπώνει η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η προσφεύγουσα δεν ήταν πρόθυμη να παράσχει στην Επιτροπή όλα τα σχετικά με την αγορά στοιχεία. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα επέδειξε, όπως υποστηρίζει, διάθεση συνεργασίας κατά τη διαδικασία κοινοποίησης της συγκέντρωσης, δεν θα δικαιολογούνταν να ακολουθήσει η Επιτροπή την ίδια προσέγγιση με αυτή που ακολούθησε με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel και να μη συνυπολογίσει στη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 το προ της κοινοποίησης χρονικό διάστημα και τη διάρκεια της εξέτασης της συγκέντρωσης.

577 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε τη διάρκεια της παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 και ότι ορθώς αποφάσισε να συνυπολογίσει στη διάρκεια της παράβασης το προ της κοινοποίησης χρονικό διάστημα και τη διάρκεια εξέτασης της συγκέντρωσης.

578 Επομένως, το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

4. Επί του τέταρτου σκέλους, σχετικά με την επιβολή δυσανάλογου προστίμου

579 Το τέταρτο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης αρθρώνεται σε τρεις αιτιάσεις, με την πρώτη εκ των οποίων προβάλλεται ότι το πρόστιμο υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο, με τη δεύτερη ότι το πρόστιμο είναι δυσανάλογο σε σχέση με τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των προσαπτόμενων παραβάσεων και με την τρίτη ότι το πρόστιμο είναι υπερβολικό και πρέπει να μειωθεί.

580 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι η αρχή της αναλογικότητας απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να μην υπερβαίνουν τα όρια του καταλλήλου και του αναγκαίου για την επίτευξη των σκοπών που νομίμως επιδιώκει η οικεία ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, οσάκις υφίσταται επιλογή μεταξύ περισσοτέρων καταλλήλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο περιοριστικό και ότι τα προκύπτοντα μειονεκτήματα δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τους επιδιωκομένους σκοπούς. Συνεπώς, τα πρόστιμα δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, ήτοι σε σχέση με την τήρηση των κανόνων περί ανταγωνισμού, το δε ποσό του επιβαλλόμενου σε μια επιχείρηση προστίμου για παράβαση σε υπόθεση ανταγωνισμού πρέπει να είναι ανάλογο με την παράβαση, εκτιμώμενη στο σύνολό της, λαμβάνοντας υπόψη, ειδικότερα, τη σοβαρότητα της παράβασης αυτής (βλ. απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 279 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

581 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, κατά το άρθρο 16 του κανονισμού 139/2004, το Δικαστήριο αποφαίνεται κατά πλήρη δικαιοδοσία επί των προσφυγών που ασκούνται εναντίον των αποφάσεων της Επιτροπής, με τις οποίες επιβάλλεται πρόστιμο ή χρηματική ποινή· δύναται να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή την χρηματική ποινή που έχουν επιβληθεί. Η πλήρης δικαιοδοσία παρέχει στον δικαστή την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κύρωσης, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατ' επέκταση, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν (βλ., συναφώς, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-272/09 P, EU:C:2011:810, σκέψη 103 εκεί παρατιθέμενη νομολογία· βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Romana Tabacchi κατά Επιτροπής, T-11/06, EU:T:2011:560, σκέψη 265).

1) Επί της πρώτης αιτίασης, με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο

582 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, στο σημείο 206 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η επιβολή υψηλού προστίμου ήταν αναγκαία για τη διασφάλιση επαρκούς αποτρεπτικού αποτελέσματος. Η προσφεύγουσα παραδέχεται ότι, σύμφωνα με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής (T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 282), η Επιτροπή μπορεί βασίμως «να λάβει υπόψη της την ανάγκη διασφαλίσεως αποτελέσματος με επαρκώς αποτρεπτικό χαρακτήρα». Ωστόσο, κατά την προσφεύγουσα, τούτο δεν σημαίνει ότι το πρόστιμο είναι «αναγκαίο» για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού εν προκειμένω. Κατ' αυτήν, μια απόφαση που να διαπιστώνει την παράβαση και να αποσαφηνίζει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 θα ήταν εν προκειμένω επαρκής, προς εμπέδωση της ασφάλειας δικαίου, και θα αποτελούσε το λιγότερο περιοριστικό μέτρο.

583 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι πολλά από τα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα επιδιώκει να αποδείξει ότι η Επιτροπή κακώς επέβαλε πρόστιμο μεγαλύτερο του συμβολικού έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο της εξέτασης του τέταρτου λόγου ακύρωσης.

584 Όσον αφορά, ειδικότερα, το αποτρεπτικό αποτέλεσμα του προστίμου, επισημαίνεται ότι μια απόφαση με την οποία απλώς διαπιστώνεται η παράβαση και αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν θα είχε το ίδιο αποτρεπτικό αποτέλεσμα με την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία επιβάλλεται πρόστιμο 20 εκατομμυρίων ευρώ (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 295). Ήταν συνεπώς απαραίτητη η επιβολή υψηλού προστίμου, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού στο μέλλον.

585 Το γεγονός ότι οι παραβάσεις διαπράχθηκαν εξ αμελείας δεν σημαίνει ότι δεν ήταν απαραίτητη η επιβολή προστίμου σε ύψος που να διασφαλίζει επαρκές αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση Electrabel αφορούσε επίσης παράβαση εξ αμελείας (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 276).

586 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά ενδεχόμενη παράβαση διαπραχθείσα λόγω συγγνωστώς εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αρκεί η υπόμνηση ότι η συμπεριφορά της προσφεύγουσας υπήρξε αμελής και ότι δεν υπέπεσε σε συγγνωστή πλάνη (βλ. την εξέταση του δεύτερου λόγου ακύρωσης, καθώς και τη σκέψη 484 ανωτέρω).

587 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα, στο πλαίσιο της πρώτης αιτίασης του τέταρτου σκέλους του πέμπτου λόγου ακύρωσης, ικανό να αμφισβητήσει τον εύλογο χαρακτήρα του επιβληθέντος προστίμου.

2) Επί της δεύτερης αιτίασης, με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο είναι δυσανάλογο σε σχέση με τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των προσαπτόμενων παραβάσεων

588 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, δεδομένων των νομικών και πραγματικών σφαλμάτων κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας και της διάρκειας της προσαπτόμενης παράβασης, το πρόστιμο είναι δυσανάλογο σε σχέση με την πραγματική σοβαρότητα και την πραγματική διάρκεια της παράβασης αυτής.

589 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σχετικά με σφάλματα στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας και της διάρκειας των παραβάσεων απορρίφθηκαν στο πλαίσιο της εξέτασης του δεύτερου και του τρίτου σκέλους του πέμπτου λόγου ακύρωσης.

590 Επομένως, η δεύτερη αιτίαση του τέταρτου σκέλους του πέμπτου λόγου ακύρωσης κρίνεται απορριπτέα.

3) Επί της τρίτης αιτίασης με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο είναι υπερβολικό και πρέπει να μειωθεί

591 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο ίδιο με αυτό που επέβαλε με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, παρά τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο υποθέσεων, ιδίως ως προς τη διάρκεια των προσαπτόμενων παραβάσεων και του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων. Τονίζει ότι η διάρκεια της παράβασης στην υπόθεση επί της οποίας η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση Electrabel ήταν 4,5 φορές μεγαλύτερη από τη διάρκεια της επίμαχης εν προκειμένω παράβασης του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Η προσφεύγουσα επισημαίνει, ακόμη, ότι το πρόστιμο που επιβλήθηκε με την απόφαση Electrabel της Επιτροπής αντιστοιχούσε στο 0,04 % των συνολικών εσόδων του αυτουργού της παράβασης, έναντι ποσοστού 1 % εν προκειμένω. Τονίζει, επιπλέον, ότι το πρόστιμο που επιβλήθηκε με την απόφαση Electrabel της Επιτροπής αντιστοιχούσε μόλις στο 0,42 % του ανώτατου επιτρεπτού

προστίμου, έναντι 10 % εν προκειμένω. Περαιτέρω, το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Electrabel αντιστοιχούσε στο 1/13 της αξίας της συγκέντρωσης, ενώ στην υπό κρίση υπόθεση αντιστοιχεί στο 1/6.

592 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως παραδέχεται η προσφεύγουσα, οι παλαιότερες αποφάσεις της Επιτροπής δεν αποτελούν το νομικό πλαίσιο για την επιβολή προστίμων στον τομέα του ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 259 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

593 Η προσφεύγουσα τονίζει, συναφώς, ότι δεν ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να εφαρμόσει τον ίδιο μαθηματικό τύπο με αυτόν που εφαρμόστηκε στην απόφαση Electrabel της Επιτροπής, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια τη μείωση του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου με συντελεστή 25. Ζητεί, ωστόσο, από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει υπόψη του, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας του, την προδήλως διαφορετική μεταχείριση της προσφεύγουσας σε σχέση με την Electrabel, καθώς και τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης.

594 Επισημαίνεται ότι το πρόστιμο που έχει επιβληθεί εν προκειμένω είναι, βεβαίως, κατά πολύ υψηλότερο, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της προσφεύγουσας, από αυτό που επιβλήθηκε με την απόφαση Electrabel της Επιτροπής, παρά το γεγονός ότι τα πρόστιμα αυτά είναι απολύτως ίσα σε απόλυτους αριθμούς (20 εκατομμύρια ευρώ σε αμφότερες τις υποθέσεις). Υπενθυμίζεται ότι οι παλαιότερες αποφάσεις επιβολής προστίμου της Επιτροπής μπορούν να ασκήσουν επιρροή σχετικά με την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι τα πραγματικά περιστατικά των υποθέσεων τις οποίες αφορούν αυτές οι αποφάσεις είναι παρόμοια με τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης (βλ. απόφαση της 29ης Ιουνίου 2012, E.ON Ruhrgas και E.ON κατά Επιτροπής, T-360/09, EU:T:2012:332, σκέψη 262 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

595 Καταρχάς, πρέπει, να ληφθεί υπόψη ότι, με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή επέβαλε μόνο πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89. Εν προκειμένω, η Επιτροπή ορθώς μπορούσε να επιβάλει δύο πρόστιμα, ένα για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και ένα για παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

596 Δεύτερον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, εν προκειμένω, η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά και ότι πρόωρη πραγματοποίησή της θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό, σε αντίθεση με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Electrabel της Επιτροπής. Τούτο αρκεί για να δικαιολογηθεί η επιβολή προστίμου κατά πολύ υψηλότερου αυτού που επιβλήθηκε με την απόφαση Electrabel της Επιτροπής.

597 Η προσφεύγουσα προβάλλει, συναφώς, ότι, με την απόφασή της στην υπόθεση Electrabel, η Επιτροπή είχε επισημάνει ότι το γεγονός ότι η συναλλαγή δεν προκαλεί προβλήματα ανταγωνισμού δεν αρκεί για να ανατραπεί ο χαρακτηρισμός της παράβασης ως σοβαρής και ότι η ύπαρξη επιπτώσεων στον ανταγωνισμό θα καθιστούσε την παράβαση ακόμη πιο σοβαρή. Κατά την προσφεύγουσα, ούτε στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Electrabel της Επιτροπής ούτε στην υπό κρίση υπόθεση επλήγη πραγματικά ο ανταγωνισμός.

598 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί, αφενός, ότι το γεγονός ότι μια συγκέντρωση εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά καθιστά την πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής σοβαρότερη παράβαση απ' ό,τι είναι η πρόωρη πραγματοποίηση συγκέντρωσης που δεν εγείρει προβλήματα ανταγωνισμού, εκτός εάν μπορεί να αποκλειστεί ότι η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης υπό την αρχικώς σχεδιασθείσα μορφή της, και όχι υπό τη μορφή που ενέκρινε η Επιτροπή, θα μπορούσε να έχει βλαπτικές συνέπειες για τον

ανταγωνισμό (βλ. σκέψη 500 ανωτέρω) και, αφετέρου, ότι, εν προκειμένω, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο πρόκλησης αρνητικών συνεπειών λόγω της πρόωρης πραγματοποίησης της συγκέντρωσης (βλ. σκέψη 514 ανωτέρω).

599 Η προσφεύγουσα προβάλλει, περαιτέρω, ότι το πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης, ήτοι, πρώτον, η επίκληση της παρέκκλισης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, δεύτερον, η ταυτόχρονη τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 και, τρίτον, η πλήρης συνεργασία με την Επιτροπή κατά την εκπόνηση ενός συνόλου κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, καθιστά αμελητέα την όποια διαφορά ως προς τις περιστάσεις με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Electrabel της Επιτροπής.

600 Ως προς το πρώτο στοιχείο, υπενθυμίζεται ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά παράβαση διαπραχθείσα εξ αμελείας, όπως και η επίμαχη παράβαση στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Electrabel της Επιτροπής. Το γεγονός ότι το σφάλμα της προσφεύγουσας αφορούσε το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 δεν καθιστά την παράβαση λιγότερο σοβαρή.

601 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη της, ως ελαφρυντικές περιστάσεις, ότι η προσφεύγουσα δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που κατείχε στη Morpol και ότι είχε διατηρήσει την αυτοτέλεια της εταιρίας αυτής κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της συγκέντρωσης (σημεία 196 και 198 της προσβαλλόμενης απόφασης). Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι τα μέτρα αυτά δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο η πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης να έχει αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό (βλ. σκέψη 516 ανωτέρω).

602 Όσον αφορά το τρίτο στοιχείο, η Επιτροπή ορθώς επισημαίνει ότι ήταν προς το εμπορικό συμφέρον της προσφεύγουσας να προτείνει η ίδια διορθωτικά μέτρα. Εάν η προσφεύγουσα δεν πρότεινε τέτοια μέτρα, η Επιτροπή θα κινούσε τις διαδικασίες του δεύτερου σταδίου, οι οποίες θα είχαν ως συνέπεια την επιμήκυνση της διάρκειας της παράβασης και θα μπορούσαν να καταλήξουν στην απαγόρευση της συγκέντρωσης. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα πρότεινε κατάλληλα διορθωτικά μέτρα δεν καθιστά την παράβαση λιγότερο σοβαρή.

603 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι, όσον αφορά τη σύγκριση μεταξύ της υπό κρίση υπόθεσης και της υπόθεσης Electrabel, το γεγονός ότι η Επιτροπή επέβαλε στο παρελθόν πρόστιμα ορισμένου ύψους για ορισμένες μορφές παραβάσεων δεν της στερεί τη δυνατότητα να αυξάνει το ύψος αυτό, εντός των ορίων που τίθενται από την ισχύουσα ρύθμιση, εφόσον η εν λόγω αύξηση είναι αναγκαία για την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού της Ένωσης. Συγκεκριμένα, η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού προϋποθέτει ότι η Επιτροπή μπορεί οποτεδήποτε να προσαρμόζει το ύψος των προστίμων στις ανάγκες της πολιτικής αυτής (βλ. απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2012, Electrabel κατά Επιτροπής, T-332/09, EU:T:2012:672, σκέψη 286 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

604 Συναφώς, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν αφορά κατάφωρη παραβίαση της υποχρέωσης αναστολής και ότι αφορά το πολύ εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, οφειλόμενη σε συγγνωστή πλάνη. Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, κανένα επιχείρημα σχετικό με την πολιτική του ανταγωνισμού δεν μπορεί να δικαιολογήσει το ύψος του προστίμου εν προκειμένω.

605 Όσον αφορά το επιχείρημα αυτό της προσφεύγουσας, αρκεί η υπόμνηση ότι η συμπεριφορά της προσφεύγουσας υπήρξε αμελής και ότι δεν υπέπεσε σε συγγνωστή πλάνη (βλ. εξέταση του δεύτερου λόγου ακύρωσης, καθώς και σκέψη 484 ανωτέρω).

606 Επισημαίνεται, ακόμη, ότι το συνολικό ποσό αμφοτέρων των προστίμων αντιστοιχεί περίπου στο 1 % του κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας. Η Επιτροπή αναφέρει, συναφώς, ότι το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 10 %, που είναι το ανώτατο επιτρεπόμενο.

607 Είναι ορθή η επισήμανση που διατυπώνει η Επιτροπή, με το υπόμνημα αντίκρουσης, ότι η επιλογή της να επιβάλει πρόστιμο ίσο με το κατώτατο όριο της προβλεπόμενης κλίμακας αντανακλά την επιδίωξή της να εξισορροπήσει μεταξύ, αφενός, της σοβαρότητας των παραβάσεων που διαπράχθηκαν, των ενδεχόμενων αρνητικών συνεπειών της συγκέντρωσης για τον ανταγωνισμό, του μεγέθους και της πολυπλοκότητας της διάρθρωσης της προσφεύγουσας και της ανάγκης για επιβολή μιας αρκούντως αποτρεπτικής κύρωσης, και αφετέρου, των ελαφρυντικών περιστάσεων, όπως είναι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ενήργησε μάλλον εξ αμέλειας, παρά εκ προθέσεως, το γεγονός ότι ζήτησε νομικές συμβουλές, το γεγονός ότι δεν άσκησε τα δικαιώματα ψήφου που απέρρεαν από την κεφαλαιουχική συμμετοχή της και το γεγονός ότι διατήρησε τον διαχωρισμό των δύο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έως την έγκριση της συγκέντρωσης.

608 Βάσει των στοιχείων που παρατίθενται στη σκέψη 607 ανωτέρω, το ύψος του προστίμου δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογο. Συγκεκριμένα, τα πρόστιμα, ακόμη και αν αθροιστούν, δεν υπερβαίνουν το κατώτατο όριο της προβλεπόμενης κλίμακας, πράγμα που σημαίνει ότι η στάθμιση των παραμέτρων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ήταν ορθή και ότι το πρόστιμο είναι εύλογο βάσει των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το ύψος των επιβληθέντων προστίμων είναι εύλογο βάσει των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης.

609 Η προσφεύγουσα δεν παραθέτει κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο ικανό να πείσει το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας τους, ότι τα επιβληθέντα πρόστιμα είναι δυσανάλογα.

610 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα δικαστήρια της Ένωσης μείωσαν κατά πολύ τα πρόστιμα που είχε επιβάλει η Επιτροπή υπό περιστάσεις παρόμοιες με αυτές της υπό κρίση υπόθεσης, διαπιστώνεται ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, τα πραγματικά περιστατικά των υποθέσεων εκείνων δεν ήταν όμοια με αυτά της υπό κρίση υπόθεσης.

611 Πρώτον, όσον αφορά την απόφαση της 28ης Μαρτίου 1984, Officine Bertoli κατά Επιτροπής (8/83, EU:C:1984:129), επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο μείωσε κατά 75 % το πρόστιμο που είχε επιβληθεί στην προσφεύγουσα για παράβαση του άρθρου 60 ΕΚΑΧ. Με τη σκέψη 29 της απόφασης αυτής, αποφάνθηκε τα εξής:

«[Ορισμένες] ιδιαίτερες περιστάσεις στην υπό κρίση υπόθεση δικαιολογούν τη μείωση για λόγους επιείκειας. Κατά τα τελευταία 30 έτη, παρά τους πολυάριθμους ελέγχους που πραγματοποίησε η Επιτροπή, δεν έχει επιβληθεί στην προσφεύγουσα μέχρι σήμερα καμία κύρωση για παράβαση των κανόνων περί τιμών, εισφορών ή ακόμη και περί ποσοστώσεων. Στο γεγονός αυτό προστίθεται και ο αβέβαιος χαρακτήρας των ανακοινώσεων της Επιτροπής, η οποία, αν και προειδοποίησε τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ότι θα εντείνονταν και θα επεκτείνονταν οι έλεγχοι της τηρήσεως των τιμών και των όρων πωλήσεως που επιβάλλει το άρθρο 60 της συνθήκης ΕΚΑΧ, δεν επέστησε την προσοχή τους στην πρόθεση της Επιτροπής να επιβάλει αυστηρότερες κυρώσεις, όπως είχε την εξουσία, για τις παραβάσεις που θα διαπιστώνονταν.»

612 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, συναφώς, ότι, «ομοίως, η παρέκκλιση από την υποχρέωσης αναστολής θεσπίστηκε περίπου 25 έτη πριν από την απόφαση» και ότι «δεν έχει επιβληθεί ποτέ κύρωση για εσφαλμένη εφαρμογή της παρέκκλισης».

613 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο λόγω εσφαλμένης εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αλλά για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Δεν είναι η πρώτη υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο για πραγματοποίηση συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκρισή της.

614 Εξάλλου, οι περιστάσεις που παρατίθενται στη σκέψη 29 της απόφασης της 28ης Μαρτίου 1984, Officine Bertoli κατά Επιτροπής (8/83, EU:C:1984:129), αφορούσαν μία και μόνον επιχείρηση στην οποία δεν είχε επιβληθεί ποτέ πρόστιμο παρά τη διενέργεια πολυάριθμων ελέγχων. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν μπορούν να ισχύσουν για το σύνολο των επιχειρήσεων, σε περίπτωση που δεν έχει επιβληθεί κύρωση σε καμία επιχείρηση.

615 Εξάλλου, όσον αφορά την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, δεν υπάρχει σύστημα τακτικών ελέγχων, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Μαρτίου 1984, Officine Bertoli κατά Επιτροπής (8/83, EU:C:1984:129).

616 Δεύτερον, όσον αφορά την απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1983, Lucchini Siderurgica κατά Επιτροπής (179/82, EU:C:1983:280), η προσφεύγουσα τονίζει ότι το Δικαστήριο μείωσε κατά 50 % το πρόστιμο που είχε επιβληθεί λόγω υπέρβασης της ποσόστωσης παραγωγής χάλυβα.

617 Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, λόγω «εξαιρετικών περιστάσεων», δικαιολογείται η απόκλιση από τον συντελεστή που αποτελεί τον κανόνα. Συναφώς, επισήμανε ότι, κατά το επίμαχο τρίμηνο, η προσφεύγουσα στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή συνάντησε, κατά το πρώτο τρίμηνο του 1981, εξαιρετικές δυσκολίες όσον αφορά την τήρηση της ποσόστωσης που της είχε χορηγηθεί και ότι στη συνέχεια μείωσε την παραγωγή της. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ακόμη ότι η προσφεύγουσα στην εν λόγω υπόθεση είχε προτείνει εκ των προτέρων, με τηλετύπημα της 7ης Απριλίου 1981, ως αντιστάθμισμα για την υπέρβαση της ποσόστωσης, τη μείωση της παραγωγής της και ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στο εν λόγω τηλετύπημα, κατά παραβίαση των κανόνων της χρηστής διοίκησης, προκαλώντας έτσι στην προσφεύγουσα αβεβαιότητα ως προς το εάν δέχεται την προσφορά της (απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1983, Lucchini Siderurgica κατά Επιτροπής, 179/82, EU:C:1983:280, σκέψεις 25 έως 27).

618 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι και αυτή περιόρισε τυχόν αρνητικές συνέπειες της παράβασής της, αποφασίζοντας να μην ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου της και να διατηρήσει την αυτοτέλεια της Morpol κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης της Επιτροπής. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή προκάλεσε στην προσφεύγουσα αβεβαιότητα ως προς το εάν η παρέκκλιση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 ίσχυε έως την ολοκλήρωση, από την Επιτροπή, του ελέγχου της συγκέντρωσης.

619 Ωστόσο, σε αντίθεση με την περίπτωση που αποτελεί αντικείμενο της απόφασης της 19ης Οκτωβρίου 1983, Lucchini Siderurgica κατά Επιτροπής (179/82, EU:C:1983:280), εν προκειμένω δεν υφίσταται συντελεστής που να αποτελεί τον κανόνα όσον αφορά την επιβολή προστίμου για παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 25 της απόφασης της 19ης Οκτωβρίου 1983, Lucchini Siderurgica κατά Επιτροπής (179/82, EU:C:1983:280), το πρόστιμο έπρεπε να καθοριστεί, σύμφωνα με μια γενικής ισχύος απόφαση σε 75 ECU ανά τόνο υπέρβασης, με την επιφύλαξη της συνδρομής εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέκκλιση από τον εν λόγω κανόνα.

620 Εν προκειμένω, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα περιόρισε τον κίνδυνο αρνητικών συνεπειών για τον ανταγωνισμό, μη ασκώντας τα δικαιώματα ψήφου και διατηρώντας την αυτοτέλεια της Morpol κατά τη διάρκεια της εξέτασης της συγκέντρωσης, ελήφθη δεόντως υπόψη από την Επιτροπή, ως ελαφρυντική περίσταση, στα σημεία 196 και 198 της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεν μπορεί, συνεπώς, η περίσταση αυτή να ληφθεί υπόψη δεύτερη φορά προς μείωση του ποσού των επιβληθέντων από την Επιτροπή προστίμων.

621 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή τής προκάλεσε αβεβαιότητα όσον αφορά το εάν έχει εφαρμογή η παρέκκλιση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αρκεί η διαπίστωση ότι, εφόσον η προσφεύγουσα δεν ζήτησε από την Επιτροπή διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 εν προκειμένω, δεν μπορεί να της προσάψει ότι της προκάλεσε αβεβαιότητα ως προς το ζήτημα αυτό. Σε αντίθεση με την

υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1983, Lucchini Siderurgica κατά Επιτροπής (179/82, EU:C:1983:280), δεν υπήρξε, εν προκειμένω, επικοινωνία της προσφεύγουσας με την Επιτροπή, χωρίς απάντηση εκ μέρους της Επιτροπής.

622 Τρίτον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 16ης Μαΐου 1984, Eisen und Metall κατά Επιτροπής (9/83, EU:C:1984:177), με την οποία το Δικαστήριο μείωσε κατά 50 % το πρόστιμο που είχε επιβάλει η Επιτροπή στην προσφεύγουσα εταιρία εμπορίας χάλυβα, επειδή είχε προβεί σε υποτιμολογήσεις σε σχέση με τον τιμοκατάλογό της, με συνέπεια να εφαρμόζει άνισους όρους στο πλαίσιο συγκρίσιμων συναλλαγών (βλ. σκέψεις 27 και 41 έως 46 της απόφασης).

623 Με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, σε περίπτωση παράβασης από έμπορο, το γεγονός ότι ο τελευταίος μπορεί να ασκήσει μικρή μόνον επίδραση στην κατάσταση της αγοράς αποτελεί ελαφρυντική περίσταση όσον αφορά τη βαρύτητα της παράβασης και ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, η επιβολή πολύ υψηλού προστίμου θα μπορούσε να δικαιολογηθεί μόνον υπό περιστάσεις που θα αποδείκνυαν ότι η διαπραχθείσα από τον έμπορο παράβαση ήταν ιδιαίτερα σοβαρή (απόφαση της 16ης Μαΐου 1984, Eisen und Metall κατά Επιτροπής, 9/83, EU:C:1984:177, σκέψεις 43 και 44). Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο διαπίστωσε, με τη σκέψη 45 της απόφασης αυτής, ότι δεν ήταν δικαιολογημένη η επιβολή προστίμου ίσου προς το 110 % των υποτιμολογήσεων, δεδομένου ότι η Επιτροπή δικαιολόγησε την επιβολή του προστίμου αναφέροντας μόνον ότι το ύψος του προστίμου πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να αποτρέψει την επιχείρηση από το να προβεί σε νέες υποτιμολογήσεις.

624 Συνεπώς, από την απόφαση της 16ης Μαΐου 1984, Eisen und Metall κατά Επιτροπής (9/83, EU:C:1984:177), προκύπτει μόνον ότι η επίκληση της ανάγκης διασφάλισης επαρκώς αποτρεπτικού αποτελέσματος δεν αρκεί για να αποδειχθεί η ιδιαίτερη σοβαρότητα παράβασης διαπραχθείσας από έμπορο.

625 Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει την ιδιαίτερη σοβαρότητα της παράβασης προκειμένου να δικαιολογήσει την επιβολή αυξημένου προστίμου. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να ασκήσει μικρή μόνον επίδραση στην αγορά.

626 Κατά το μέρος που η προσφεύγουσα επικαλείται συγγνωστή πλάνη ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004, αρκεί η υπόμνηση ότι το επιχείρημα αυτό απορρίφθηκε με τη σκέψη 484 ανωτέρω.

627 Τέταρτον, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, Parker Pen κατά Επιτροπής (T-77/92, EU:T:1994:85). Στη σκέψη 94 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η Επιτροπή «δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιήθηκε με τα προϊόντα που αποτέλεσαν το αντικείμενο της παραβάσεως ήταν σχετικά μικρός σε σχέση προς τον κύκλο εργασιών από το σύνολο των πωλήσεων της Parker» και ότι «ο καθορισμός του προσήκοντος προστίμου δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα απλού υπολογισμού στηριζομένου στον ολικό κύκλο εργασιών». Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο μείωσε το πρόστιμο κατά περίπου 43 %, από 700 000 ECU σε 400 000 ECU (σκέψη 95 της απόφασης).

628 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, κατ' αντιστοιχία, οι πωλήσεις σολομού Σκοτίας που πραγματοποίησε το 2012 η Morpol, δηλαδή στον κλάδο στον οποίον η Επιτροπή εντόπισε προβλήματα ανταγωνισμού, ήταν σχετικά χαμηλές σε σχέση με τις συνολικές πωλήσεις της, ήτοι 5 %.

629 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, Parker Pen κατά Επιτροπής (T-77/92, EU:T:1994:85), αφορούσε παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Όσον αφορά τις παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004, δεν είναι πρόσφορος ο υπολογισμός του προστίμου βάσει της αξίας των πωλήσεων στον κλάδο όπου εντοπίζονται ενδεχομένως προβλήματα ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, η πραγματοποίηση

συγκέντρωσης πριν από την κοινοποίηση και την έγκριση δεν αφορά μόνον τον κλάδο της αγοράς στον οποίον εντόπισε η Επιτροπή προβλήματα ανταγωνισμού. Ειδάλλως, το πρόστιμο θα έπρεπε, καταρχήν, να είναι μηδενικό σε περιπτώσεις συγκέντρωσης που δεν θέτουν προβλήματα ανταγωνισμού.

630 Άλλωστε, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο βάσει ενός «απλού υπολογισμού στηριζόμενου στον ολικό κύκλο εργασιών», αλλά έλαβε υπόψη της πληθώρα στοιχείων στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας και της διάρκεια της παράβασης.

631 Επομένως, το τέταρτο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

5. Επί του πέμπτου σκέλους, στο πλαίσιο του οποίου προβάλλεται ότι κακώς δεν ελήφθησαν υπόψη ελαφρυντικές περιστάσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση

632 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη της ως ελαφρυντική περίσταση τα εξής στοιχεία:

– τη συνεργασία της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου των συγκεντρώσεων,

– την απουσία προηγούμενων σχετικών περιπτώσεων,

– το γεγονός ότι οι προσαπτόμενες παραβάσεις οφείλονταν σε συγγνωστή πλάνη.

633 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας

634 Πρώτον, όσον αφορά τα περί συνεργασίας της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου των συγκεντρώσεων, ακόμη κι αν γίνει δεκτό ότι υπήρξε τέτοια συνεργασία, επισημαίνεται ότι δεν θα στοιχειοθετούνταν ελαφρυντική περίσταση στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικά με παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

635 Βεβαίως, στις διαδικασίες με αντικείμενο παραβάσεις των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ, η συνεργασία του προσφεύγοντος κατά τη διοικητική διαδικασία μπορεί ενδεχομένως να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίσταση. Στις υποθέσεις στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή επιδιώκει τη διαπίστωση παραβάσεων, δεν είναι καθόλου αυτονόητο ότι οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η έρευνα επιδεικνύουν πνεύμα συνεργασίας και συμβάλλουν στη διαπίστωση της παράβασης από την Επιτροπή.

636 Ωστόσο, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν επικαλείται συνεργασία της κατά τη διοικητική διαδικασία που είχε ως αντικείμενο τη διαπίστωση παραβάσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004.

637 Υποστήριξε, απλώς, ότι επέδειξε πνεύμα συνεργασίας κατά τη διαδικασία ελέγχου των συγκεντρώσεων. Συναφώς, τονίζεται ότι είναι απολύτως εύλογο η επιχείρηση που επιδιώκει την έγκριση συγκέντρωσης να συνεργάζεται με την Επιτροπή, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία, πράγμα που άλλωστε είναι προς το συμφέρον της (βλ., σχετικά με την πρόταση διορθωτικών μέτρων από την προσφεύγουσα, σκέψη 602 ανωτέρω).

638 Δεν μπορεί, συνεπώς, να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη της τη συνεργασία αυτή ως ελαφρυντική περίσταση.

639 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έπρεπε να θεωρήσει ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι δεν υπήρξαν προηγούμενες περιπτώσεις παραβίασης της υποχρέωσης αναστολής σε σχέση με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. Η προσφεύγουσα τονίζει, συναφώς, ότι, με την απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 1998 (υπόθεση IV/M.920 –

Samsung/AST) (στο εξής: απόφαση Samsung/AST), καθώς και με την απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 1999 (υπόθεση IV/M.969 – A.P. Møller) (στο εξής: απόφαση A.P. Møller), η Επιτροπή δέχθηκε ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι η επίμαχη συμπεριφορά εκδηλώθηκε πριν από την έκδοση απόφασης διαπιστώνουσας παράβαση όσον αφορά την επίμαχη συμπεριφορά.

640 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει υπόψη της ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι δεν έχει ακόμη επιβληθεί πρόστιμο για συμπεριφορά έχουσα τα ίδια ακριβώς χαρακτηριστικά με την επίδικη. Εξάλλου, υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι, με την απόφαση Yara/Kemira GrowHow, η Επιτροπή είχε ήδη αποφανθεί, έστω με παρεμπίπτουσα εκτίμηση, επί της ενδεδειγμένης ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 (βλ. σκέψη 419 ανωτέρω). Δεύτερον, η Επιτροπή έχει επιβάλει πρόστιμα βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 4064/89 στο πλαίσιο πληθώρας υποθέσεων, έστω και αν οι υποθέσεις αυτές δεν αφορούσαν την ερμηνεία της εξαίρεσης του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004.

641 Όσον αφορά την απόφαση Samsung/AST, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 28, σημείο 5, της απόφασης αυτής, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η εν λόγω απόφαση ήταν «η πρώτη που είχε εκδώσει […] βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού [4064/89]». Στην αιτιολογική σκέψη 21 της απόφασης A. P. Møller, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι «οι παραβάσεις είχαν διαπραχθεί ταυτόχρονα με την παράβαση που αποτελούσε αντικείμενο της απόφασης Samsung, όταν δηλαδή η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εκδώσει απόφαση βάσει […] του άρθρο 14 του κανονισμού [4064/89]», ότι «το γεγονός αυτό θεωρήθηκε ελαφρυντική περίσταση στο πλαίσιο της απόφασης Samsung» και ότι «η ίδια συλλογιστική έχει εφαρμογή εν προκειμένω».

642 Επομένως, με τις αποφάσεις αυτές, η Επιτροπή δεν περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι δεν είχε ακόμη επιβάλει πρόστιμο για συμπεριφορά έχουσα ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά, αλλά επισήμανε ότι δεν είχε εκδοθεί απόφαση βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 4064/89. Συνεπώς, η προκείμενη περίπτωση δεν είναι συγκρίσιμη με αυτές που αποτελούσαν αντικείμενο των αποφάσεων Samsung/AST και A.P. Møller.

643 Τρίτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ορθώς χαρακτηρίστηκαν, με την προσβαλλόμενη απόφαση, οι τελεσθείσες από την προσφεύγουσα παραβάσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 139/2004 ως εξ αμελείας, δεν χαρακτηρίστηκε ως ελαφρυντική περίσταση υπέρ της προσφεύγουσας το γεγονός ότι η παράβαση οφειλόταν σε συγγνωστή πλάνη και δεν αποσκοπούσε στην αποφυγή του ελέγχου της Επιτροπής.

644 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η διαπίστωση συγγνωστής πλάνης προϋποθέτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει επιδείξει την επιμέλεια που απαιτείται από ένα πρόσωπο με συνήθη ενημέρωση (βλ. σκέψη 484 ανωτέρω). Η διαπίστωση περί αμέλειας της προσφεύγουσας αποκλείει, ως εκ τούτου, το ενδεχόμενο να έχει υποπέσει σε συγγνωστή πλάνη.

645 Κατά συνέπεια, το πέμπτο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης κρίνεται απορριπτέο, όπως και ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

646 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η προσφυγή κρίνεται εξ ολοκλήρου απορριπτέα.

Επί των δικαστικών εξόδων

647 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Marine Harvest ASA καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Οκτωβρίου 2017.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

I. Ιστορικό της διαφοράς 1

A. Εξαγορά της Morpol από την προσφεύγουσα 2

B. Το στάδιο πριν από την κοινοποίηση 3

Γ. Κοινοποίηση και απόφαση έγκρισης της συγκέντρωσης υπό τον όρο της τήρησης ορισμένων δεσμεύσεων 3

Δ. Η προσβαλλόμενη απόφαση και η διαδικασία που κατέληξε στην έκδοσή της 4

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 6

III. Σκεπτικό 7

A. Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με πρόδηλο νομικό και πραγματικό σφάλμα λόγω της διαπίστωσης της προσβαλλόμενης απόφασης ότι δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 7

1. Επί των τριών πρώτων σκελών του πρώτου λόγου ακύρωσης 8

α) Εισαγωγικές παρατηρήσεις 7

β) Επί της εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 10

1) Επί του ότι η επίμαχη συγκέντρωση δεν καλύπτεται από το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. 10

2) Επί της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας περί ενιαίας πράξης συγκέντρωσης . 12

i) Εισαγωγικές παρατηρήσεις 12

ii) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την κωδικοποιημένη ανακοίνωση περί δικαιοδοσίας 14

iii) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου και τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής 17

iv) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού 139/2004 20

v) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα οποία η θέση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την πρακτική που ακολουθείται στα κράτη μέλη . 21

vi) Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας κατά τα οποία η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα τη ratio του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004. 23

2. Επί του τέταρτου σκέλους του πρώτου λόγου ακύρωσης, στο πλαίσιο του οποίου προβάλλεται ότι η προσφεύγουσα ενήργησε σύμφωνα με άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 139/2004 32

Β. Επί του δεύτερου λόγου ακύρωσης, σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα το οποίο συνίσταται στη διαπίστωση της προσβαλλόμενης απόφασης περί αμέλειας της προσφεύγουσας . 32

Γ. Επί του τρίτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με παραβίαση της γενικής αρχής ne bis in idem 41

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 4, παράγραφος 1, του άρθρου 7, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 139/2004. 41

2. Επί της εφαρμογής της αρχής ne bis in idem εν προκειμένω 43

3. Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σχετικά με τη συρροή παραβάσεων 48

Δ. Επί του τέταρτου λόγου ακύρωσης, σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα κατά την επιβολή προστίμου στην προσφεύγουσα 51

1. Επί του πρώτου σκέλους, σχετικά με παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της αρχής nullum crimen, nulla poena sine lege 51

2. Επί του δεύτερου σκέλους, σχετικά με παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης 53

Ε. Επί του πέμπτου λόγου σχετικά με νομικό και πραγματικό σφάλμα και έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων 58

1. Επί του πρώτου σκέλους, σχετικά με έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου 61

2. Επί του δεύτερου σκέλους, σχετικά με εσφαλμένη εκτίμηση της σοβαρότητας των προσαπτόμενων παραβάσεων 66

α) Επί της συνεκτίμησης της αμέλειας της προσφεύγουσας 64

β) Επί της συνεκτίμησης της ύπαρξης σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την εσωτερική αγορά 64

γ) Επί της συνεκτίμησης προηγούμενων περιπτώσεων που αφορούν την προσφεύγουσα και άλλες εταιρίες 70

1) Επί της συνεκτίμησης της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Pan Fish/Fjord Seafood 73

2) Επί της συνεκτίμησης υποθέσεων που αφορούσαν άλλες εταιρίες 74

3. Επί του τρίτου σκέλους, σχετικά με εσφαλμένη εκτίμηση της διάρκειας της παράβασης 75

4. Επί του τέταρτου σκέλους, σχετικά με την επιβολή δυσανάλογου προστίμου 79

α) Επί της πρώτης αιτίασης, με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο 76

β) Επί της δεύτερης αιτίασης, με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο είναι δυσανάλογο σε σχέση με τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των προσαπτόμενων παραβάσεων 77

γ) Επί της τρίτης αιτίασης με την οποία προβάλλεται ότι το πρόστιμο είναι υπερβολικό και πρέπει να μειωθεί 77

5. Επί του πέμπτου σκέλους, στο πλαίσιο του οποίου προβάλλεται ότι κακώς δεν ελήφθησαν υπόψη ελαφρυντικές περιστάσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση 86

Επί των δικαστικών εξόδων 87